

بازخوانی فعالیت ایمیدرو در دولت تدبیر و امید

کارنامه ۳۴ ساله

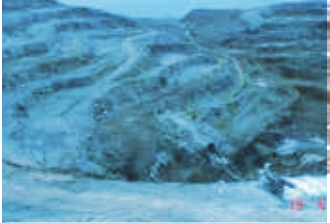
IMIDRO
IRANIAN MINES AND MINING INDUSTRIES DEVELOPMENT
AND RENOVATION ORGANIZATION
سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران

بزرگترین دستاوردها:

◀ برنامه ۲۵۰ هزار کیلومتر مربع اکتشاف در ۲۱ استان

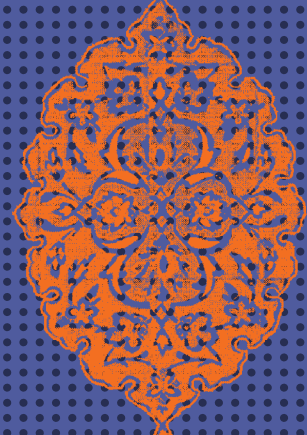
◀ انقلاب در ۳۴ طرح

◀ طرح های استانی فولاد در مسیر تولید

ویژه هفته دولت

شهریور ماه ۱۳۹۵

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ

کارنامه ۳ ساله

ایمیدرو در دولت تدبیر و امید
کارنامه ۳ ساله، به خلاصه عملکرد ایمیدرو در سه سال نخست دولت تدبیر و امید می پردازد.

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)

مدیر روابط عمومی ایمیدرو: حسین منصوری

سردبیر: احمد بختیار

گروه تحریریه: یوسف بهمن آبادی، غلامحسین احمدی و

احمد بختیار

مدیر امور هنری و گرافیک: داوود محرابی

عکاس: حسین ارجمند

پشتیبانی: محمد نمایشی، کیقباد امیری و جمیله فاوچی

ارتباطات: سارا رحمنی

وب سایت: www.imidro.gov.ir

پست الکترونیک: Info@imidro.gov.ir

با تشکر از: معاونان، مدیران و کارشناسان ستاد ایمیدرو،

مدیران عامل شرکت ها، مجتمع ها، مجریان

طرح های زیرمجموعه و به ویژه مدیران روابط

عمومی شرکت های تابعه بابت همکاری در

ارسال گزارش عملکرد سه ساله

 <p>مدیر عامل آلومینیوم جنوب تشریح کرد: غول آلومینیومی ایران چگونه فعال شد ۶۸-۶۹</p>	 <p>صنایع معدنی در ۴ بخش مجزا ۴۴-۴۵</p>	 <p>مهدی کرباسیان معاون وزیر و رییس هیات عامل ایمیدرو ایمیدرو؛ احیاگر معدن و صنایع معدنی ۶-۷</p>
 <p>برنامه ریزی شرکت آلومینای ایران برای فعالیت ۴۰ ساله ۷۰-۷۱</p>	 <p>مدیر عامل صندوق بیمه سرمایه گذاری فعالیت های معدنی تشریح کرد: تغییر استراتژی صندوق بیمه معدنی به نفع ارزش افزوده ۴۶-۴۷</p>	 <p>امیر خرمی شاه، معاون برنامه ریزی و توانمندسازی خروج از چالش های سه گانه ایمیدرو ۸-۹</p>
 <p>مشارکت خصوصی ها در «مهدی آباد» ۷۲-۷۳</p>	 <p>تغییر برنامه استراتژیک ۴۸-۴۹</p>	 <p>گام های ایمیدرو برای توسعه صنایع معدنی ۱۰-۱۳</p>
 <p>تدوین ۱۳ طرح توسعه ای در مجتمع پتاس خور و بیابانک ۷۴-۷۷</p>	 <p>مجری طرح ایجاد زیربنای لازم در معادن بزرگ و مناطق معدنی: ۱۵ پروژه جدید در زیربنای معادن ۵۰-۵۱</p>	 <p>مدیر عامل شرکت ملی فولاد اعلام کرد: توسعه صنعت فولاد غلتان و منعطف ۱۴-۱۹</p>
 <p>خیز زرشوران برای توسعه ۷۸-۷۹</p>	 <p>رشد تقاضا برای سرمایه گذاری در منطقه ویژه خلیج فارس ۵۲-۵۳</p>	 <p>طرح های استانی فولاد از نگاه آمار ۲۰-۲۱</p>
 <p>مدیر عامل مجتمع سنگ آهن جلال آباد خبر داد: راه اندازی طرح فرآوری سنگ آهن کم عیار در نیمه دوم ۸۰-۸۱</p>	 <p>لامرد پایگاه غول های صنایع معدنی ۵۴-۵۷</p>	 <p>مدیر عامل شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران اعلام کرد: افزایش ۴ برابری حفاری پس از منتفی شدن واگذاری ۲۲-۲۵</p>
 <p>واگذاری ۱۲۵۰۰ میلیارد تومانی ۸۲-۸۳</p>	 <p>منطقه پارسین آماده میزبانی بزرگان صنایع معدنی ۵۸-۶۱</p>	 <p>انقلاب در ۳۴ طرح ۲۶-۳۱</p>
 <p>پایان دو دهه انتظار برای تیتانیوم ۸۴-۸۵</p>	 <p>بهزاد کاظمیان مدیر منطقه ویژه اقتصادی کاشان خبر داد: توسعه منطقه ویژه اقتصادی کاشان با مطالعات زیست محیطی ۶۲-۶۳</p>	 <p>برنامه ۲۵۰ هزار کیلومتر مربعی اکتشاف زیر ذره بین ۳۲-۳۵</p>
 <p>آموزش همه سطوح نیروی انسانی بخش معدن ۸۸</p>	 <p>سنگان پایتخت فرآوری سنگ آهن ۶۴-۶۵</p>	 <p>مدیر دفتر اقتصادی و سرمایه گذاری ایمیدرو وضعیت همکاری های مالی این سازمان در دولت یازدهم را تشریح کرد چرخش بانک های خارجی برای همکاری با ایران ۳۶-۳۷</p>
 <p>کاهش ۱۰ درصدی نرخ تورم معدن ۸۹</p>	 <p>مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران؛ خوداتکایی، بومی سازی و توسعه فرآوری ۶۶-۶۷</p>	 <p>صرف ۳۰۱ میلیارد ریال در پروژه های پژوهشی ایمیدرو ۳۸-۴۳</p>

اخترنامه

اخترنامه

مهدی کرباسیان
معاون وزیر و رییس هیات
عامل ایمیدرو

ایمیدرو؛ احیاگر معدن و صنایع معدنی

اکنون دولت تدبیر و امید وارد سال چهارم فعالیت های خود شده است. نگاهی به گذشته و به ویژه سه سال اخیر نشان می دهد که تمامی بدنه دولت، دوران چالش برانگیزی را طی کرده اند و اگر همراهی مردم و بخش خصوصی و به ویژه حمایت های مقام معظم رهبری نبود، طی کردن این مسیر غیرممکن می نمود. در این دوران سه ساله، ایمیدرو در بخش معدن و صنایع معدنی، با همت مدیران، بدنه کارشناسی و مشارکت بخش خصوصی، توانست مشکلاتی را که عمدتاً ناشی از تصمیمات مدیریتی دوره های قبل بود، پشت سرگذارد.

در واقع، اجرای وظایف یک سازمان بزرگ-که نقش راهبردی حوزه معدن و صنایع معدنی کشور را برعهده دارد- در شرایطی که انبوهی از برنامه های نیمه تمام و بعضاً غیر کارشناسی را بر دوش دارد، امکان پذیر نبود. هر چند این چالش در دیگر بخش های اقتصادی نیز قابل مشاهده بوده است. شاید بتوان یکی از مهمترین آن طرح ها را «فولاد های استانی» دانست. طرح هایی که امید فراوان نزد مردمان این سرزمین ایجاد کرده بود اما در مشکلات منطقه ای، مالی و بانکی، زیربنایی و ... دست و پا می زد. یکی از اقداماتی که ایمیدرو از نیمه دوم سال ۹۲ به عنوان اولویت پیش رو قرار داد، طراحی، تدوین و اجرای استراتژی متناسب با واقعیت های کشور و چشم انداز توسعه بود. این مهم به سرعت اجرایی شد به صورتی که ابتدا با عارضه یابی مشکلات گذشته و پیش رو، برنامه هایی برای اصلاح امور به اجرا گذاشته شد. از همین رو طرح های استانی فولاد، به رغم کمبود شدید منابع مالی، با مشارکت گرفتن از هلدینگ های بزرگ بخش خصوصی، این طرح ها مجدداً فعال شدند و امید را نزد اهالی این سرزمین زنده کرد.

این در شرایطی بود که در دولت گذشته بیش از ۲۱ هزار میلیارد تومان از سهام شرکت های تحت پوشش این سازمان به شرکت هایی واگذار شده بود که عمدتاً تخصصی در بخش معدن و صنایع معدنی نداشتند در حالی که منابع حاصل از واگذاری ها نیز در اختیار ایمیدرو قرار نگرفت. به همین سبب، ایمیدرو از منابع مالی تهی شده بود. با این حال، این سازمان، باید با

نگاهی به برنامه های توسعه حوزه معدن و صنایع معدنی، زمینه سازی آن اهداف را آغاز می کرد بنابراین از ابتدای سال ۹۳ طرح بزرگ اکتشاف در ۲۱ استان کشور به اجرا درآمد تا پشتوانه ای برای تولیدات معدنی و زنجیره مربوط به آن شود. این طرح ۲۵۰ هزار کیلومتر مربع از مساحت کشور را دربرگرفت که حاصل آن اکتشاف صدها میلیون، تن سنگ آهن، زغال سنگ و ... است. همچنین کشف ده ها تن ذخیره جدید طلا و عناصر نادر خاکی و پلی متال، از نتایج اولیه این طرح به شمار می آید. در این راستا، سال گذشته نخستین شمش عناصر نادر خاکی نیز با حضور ۲ تن از معاونان رییس جمهوری تولید شد.

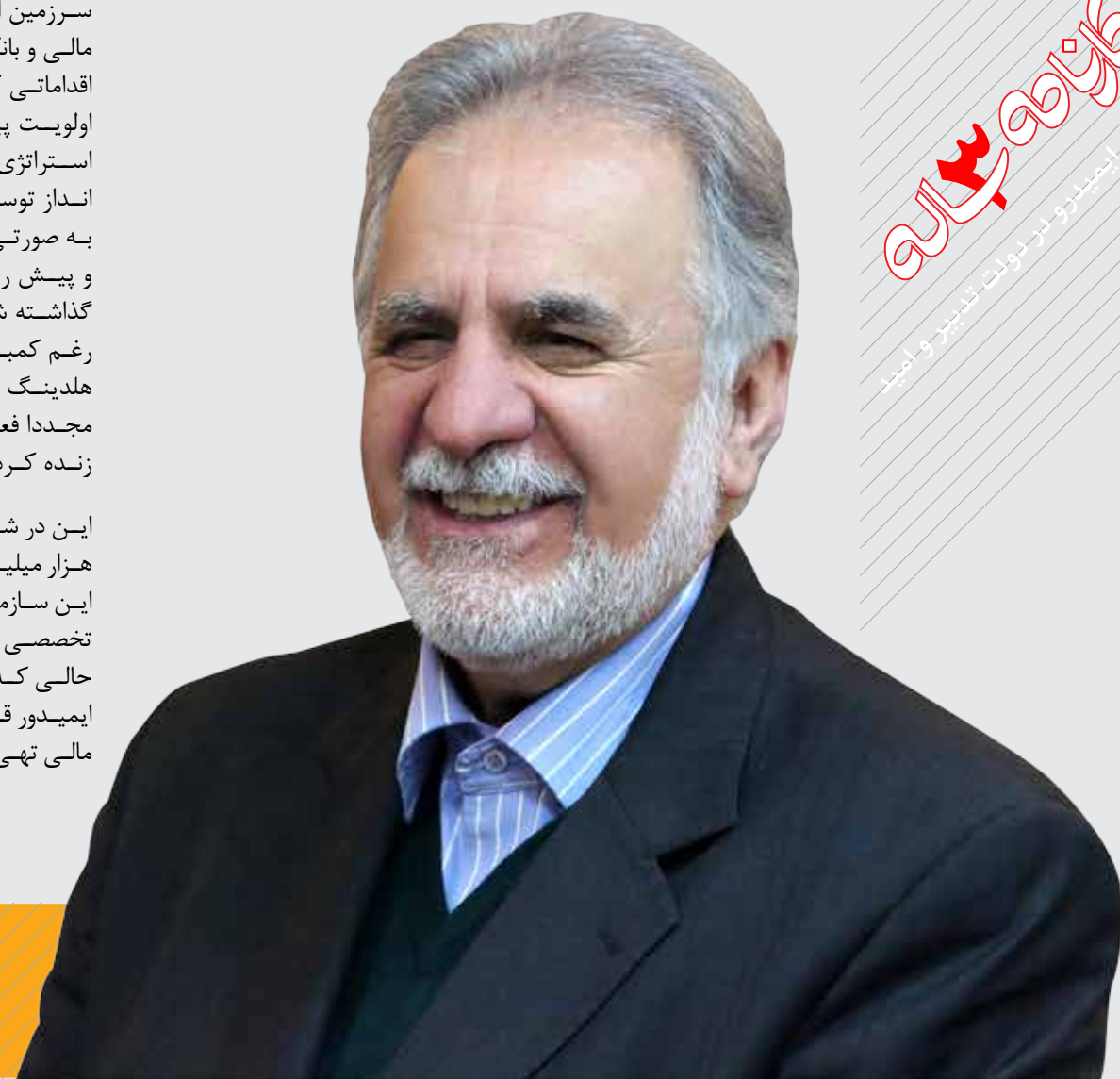
در خلال این مدت، ایمیدرو میراث دار بیش از ۳۰ طرح نیمه تمام و راکد بخش معدن و صنایع معدنی شده بود که این پروژه ها، با برنامه ریزی صورت گرفته، در یک زمان بندی مشخص، فعالیت اجرایی را از سرگرفتند در حالی که برخی از آن ها همچون تیتانیوم و نفلین سینیت، دچار وقفه ای بیش از ۲ دهه بودند. در این برنامه طرح هایی در حوزه های طلا، آلومینیوم، سنگ آهن، فولاد، زغال سنگ و... با سرمایه ۲۴ هزار میلیارد تومانی، در مدار فعالیت اجرایی قرار گرفتند. راه اندازی کارخانه طلای زرشوران -که به عنوان بزرگ ترین تولیدکننده شمش این فلز گرانبها در کشور شناخته می شود- در کنار آغاز عملیات اجرایی بزرگ ترین طرح آلومینیوم (آلومینیوم جنوب)، پالایشگاه قطران زرنند و ... از جمله اقدامات اساسی ایمیدرو در دولت تدبیر و امید به شمار می آید. نکته قابل توجه در تامین مالی طرح ها اینست که بیش از ۸۰ درصد از رقم فوق با استفاده از توان بخش خصوصی تامین شده است. ایمیدرو با این برنامه در واقع گامی عملی و به دور از شعار، در راستای اقتصاد مقاومتی برداشت.

یکی از توفیقاتی که این سازمان در مدت مورد اشاره داشت، نشأت گرفته از نگرش و عملگرایی است که دولت یازدهم و دستگاه دیپلماسی از خود نشان داده است. مذاکرات و همکاری های بین المللی بخش معدن و صنایع معدنی در طول سه سال گذشته، با ده ها شرکت خارجی معتبر و طراز اول دنیا، منعکس کننده این واقعیت است، با این توضیح که در طول سه سال گذشته، جریان همکاری معکوس شده و این شرکت های

معتبر خارجی بوده اند که خواهان همکاری با ایران شده اند. اکنون تعداد زیادی از شرکت های فولادی، آلومینیوم، زغال سنگ، طلا و همچنین حوزه های دیگر در نوبت همکاری با ایران هستند هرچند در سال گذشته بخشی از این برنامه در حوزه فولاد، عملی شد و ایمیدرو و دانیلی از ایتالیا، شرکتی مشترک تاسیس کرده اند تا به اجرای طرح های زنجیره فولاد در سواحل جنوبی ایران بپردازند.

استفاده از پتانسیل مناطق جنوبی کشور از دیگر برنامه هایی است که این سازمان در سه سال اخیر آن را آغاز کرده و مناطق ویژه صنایع انرژی بر لایمرد در استان فارس و پارسیان در استان هرمزگان از این جمله اند که عمدتاً بر پایه صادرات محصول بنا نهاده شده اند. پیشتر نیز منطقه ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج فارس با استقرار صنایع فولاد، آلومینیوم و ... آغازگر فعال سازی پتانسیل سواحل جنوبی کشور شده بود. در این مناطق ایمیدرو، با ارائه خدمات زیرساختی، از سرمایه گذاران دعوت کرده تا صنایع بزرگ معدنی را راه اندازی کنند. در کنار این دو منطقه جدید، ایمیدرو برنامه ای نیز برای استقرار صنایع معدنی در سواحل چابهار دارد که مقدمات آن فراهم شده و اقداماتی نیز صورت گرفته است به طوری که با مشارکت سرمایه گذاران خارجی و داخلی، کارخانه های عظیم فولاد، آلومینیوم و ... در آن منطقه احداث و شرایط برای تولید صادرات محور فراهم شود.

در بخش پایانی این مطالب باید نوید داد که از سال جاری برنامه راه اندازی طرح های مهم از جمله فولاد های استانی، طرح های تولید کنسانتره و گندله سنگ آهن و ... وارد مدار تولید می شوند و بدین ترتیب، نهالی که در ابتدای دولت یازدهم کاشته شده در حال ثمره دادن است. این خیر به مفهوم ایجاد اشتغال جدید، درآمدزایی، تغییر سیمای اجتماعی و اقتصادی مناطق معدنی است. برنامه هایی که به همت مجموعه ای از مدیران و کارشناسان این مرز و بوم به بار نشست و در عین حال گامی استوار برای ایجاد سدی در برابر خام فروشی است. به عبارتی مواد اولیه این سرزمین، صرف توسعه و تولید و ایجاد ارزش افزوده در داخل و ارزآوری برای اقتصاد کشور می شود که خود حرکتی رو به جلو در اقتصاد مقاومتی است.

امیر خرمی شاد، معاون برنامه ریزی و توانمندسازی

خروج از چالش های سه گانه ایمیدرو

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) ، جزء معدود سازمان های توسعه ای کشور است و در حوزه معدن و صنایع معدنی وضعیت منحصر به فردی دارد . سازمان های توسعه ای ، نقش توسعه های تخصصی در کشورها را به عهده دارند . این سازمان ها از بالادست شبیه به دولت و از پایین دست شبیه به بخش خصوصی هستند، در امور حاکمیتی ورود نمی کنند، مشاور دولت ها و همراه بخش خصوصی هستند. این نهادها خلاء بین دولت و بخش خصوصی در توسعه را پوشش می دهند و از همه مهمتر ، نه از قوانین حاکمیت عدول می کنند و نه با بخش خصوصی رقابت دارند . طی سال های گذشته ، در بخش معدن و صنایع معدنی کشور ، با کاهش ضریب سرعت رشد مواجه شدیم و حتی برخی طرح ها کاملا متوقف شدند . این مشکل دلایل متعددی داشت ، از این رو سه دلیل در اولویت چالش های ایمیدرو قرار گرفت .

(۱) واگذاری اشتباه و نایجابی برخی بنگاه ها و شرکت ها که موجب شد، ضمن کاهش درآمد در بخش توسعه ، اداره شرکت های بزرگ و استراتژیک به دست بخش غیر تخصصی سپرده شود . واگذاری بنگاه ها به عنوان رد دیون ، موجب اجرای ناصواب خصوصی سازی در کشور شد . (۲) تحریم های ناعادلانه علیه جمهوری اسلامی ایران که موجب ایجاد مشکل در خرید و انتقال تجهیزات مورد نیاز طرح های توسعه و خطوط تولید شد . علاوه بر آن ، صادرات محصولات ایرانی به بازارهای بین المللی و انتقال وجه به ایران با مشکلات پیچیده ای روبرو شده بود .

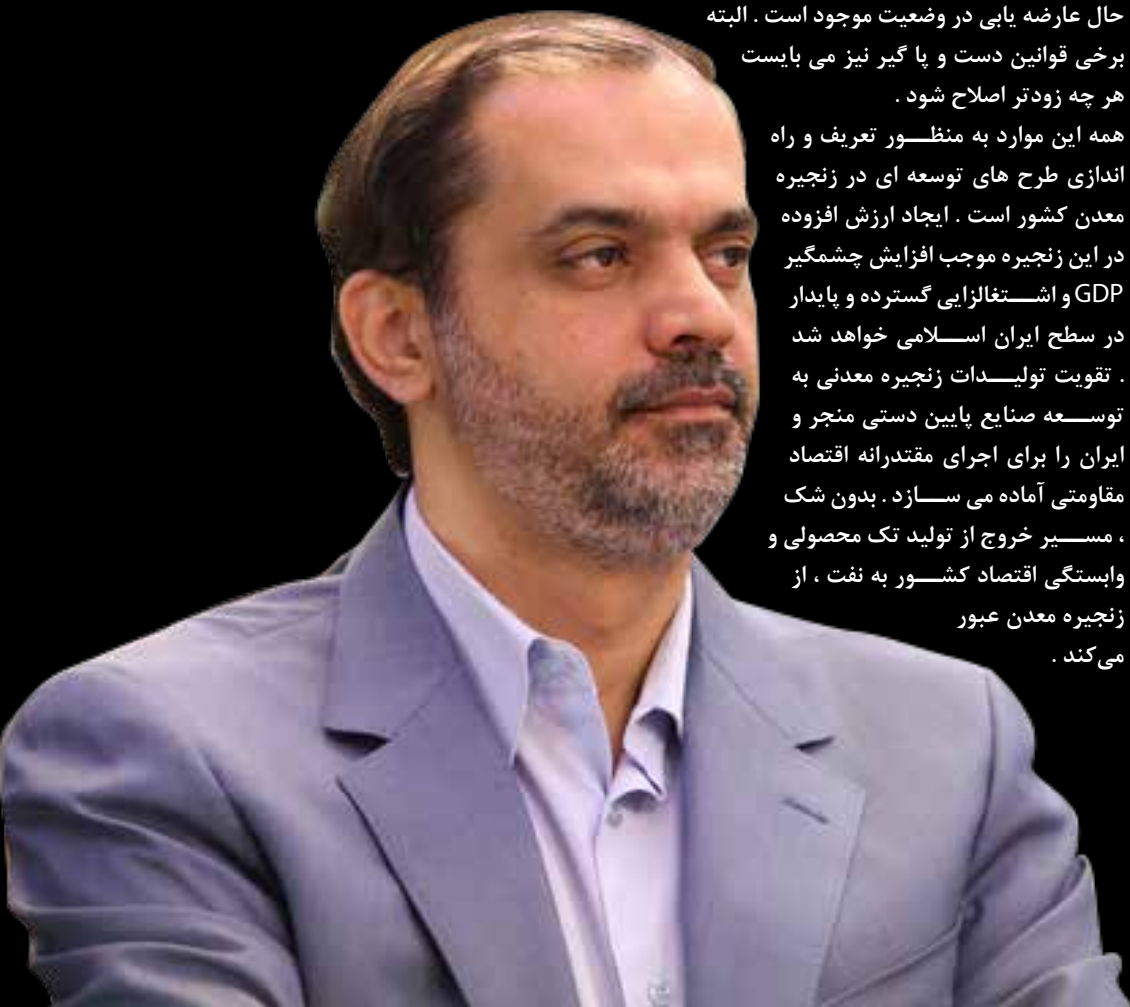
(۳) وضعیت ناپایدار در بازار کامودیتی و کاهش تقاضا در بازار، که موجب کاهش چشمگیر قیمت ها و در نهایت کاهش درآمد در زنجیره معدن شد . بنابراین با توجه به سه مشکل برون سازمانی فوق و برخی مشکلات درون سازمانی از جمله تغییرات متناوب مدیریتی در سطح مدیریت ارشد سازمان در فواصل کوتاه، موجب شد ، در تحقق اهداف معدن و زنجیره معدنی با تاخیر مواجه شویم .

در سه سال اخیر با درایت در راهبری سیستم ، موفق به حل برخی موانع شدیم . از مدل های مختلف برای تامین مالی استفاده کردیم و در بسیاری از مواقع ، ضمن اجرای طرح ها ، از هزینه های مستقیم توسعه کاستیم . در برخی موارد با بخش خصوصی مشارکت کرده و علاوه بر کاهش هزینه ها به رشد بخش خصوصی کمک کردیم . در طرح هایی مثل سرب و روی مهدی آباد ، با مدل کنسرسیومی پیش رفته و نتایج بسیار مطلوبی حاصل شد . امروز در مهدی آباد یک کنسرسیوم قابل قبول با حضور طرف های ایرانی و خارجی در حال فعالیت است که این امر موجب جذب سرمایه گذاری و تکنولوژی

خارجی و همچنین رشد و بالندگی طرف ایرانی خواهد شد . تصویب برجام و رفع تحریم ها موجب حضور بسیار درخشان و قابل ملاحظه شرکت های صاحب تکنولوژی و سرمایه گذاران خارجی در ایران شده است . رشد و توسعه ایران برای رسیدن به اهداف چشم انداز ، بدون سرمایه گذاری مستقیم خارجی تقریبا غیر ممکن است . تا کنون بالغ بر ۲۰ یادداشت تفاهم بین ایمیدرو و شرکت های معتبر بین المللی امضاء شده و در حال پیگیری برای اجرایی شدن آنها هستیم . به عنوان مثال ؛ بر اساس یکی از همین تفاهم نامه ها شرکت مشتری به نام پرشین متالیکز با مشارکت ایمیدرو و شرکت دانیلی ایتالیا به منظور توسعه هر چه بیشتر صنایع فلزی، پایه گذاری شده است . از سوی دیگر وضعیت بازار مواد معدنی نسبت به سال گذشته ، از موقعیت و پایداری مناسب تری برخوردار و موجب افزایش درآمدهای زنجیره معدن شده است . این موضوع نیز به نوبه خود ، موجب افزایش سرعت توسعه و تسریع در به بهره برداری رسیدن طرح های در دست اجرا خواهد شد .

در همین شرایط ، تیم برنامه ریزی استراتژیک ایمیدرو ، در حال به روز رسانی و تدوین استراتژی های ایمیدرو در توسعه روابط بین الملل و جذب سرمایه گذاران و تکنولوژی های برتر است . این تیم ، با مطالعه ایران و سایر کشورها ، بویژه کشورهای مشابه ، در حال عرضه یابی در وضعیت موجود است . البته برخی قوانین دست و پا گیر نیز می بایست هر چه زودتر اصلاح شود .

همه این موارد به منظور تعریف و راه اندازی طرح های توسعه ای در زنجیره معدن کشور است . ایجاد ارزش افزوده در این زنجیره موجب افزایش چشمگیر GDP و اشتغالزایی گسترده و پایدار در سطح ایران اسلامی خواهد شد . تقویت تولیدات زنجیره معدنی به توسعه صنایع پایین دستی منجر و ایران را برای اجرای مقتدرانه اقتصاد مقاومتی آماده می سازد . بدون شک ، مسیر خروج از تولید تک محصولی و وابستگی اقتصاد کشور به نفت ، از زنجیره معدن عبور می کند .

گام‌های ایمیدرو برای توسعه صنایع معدنی

جمشید ملارحمان

معاون طرح‌های توسعه معدن و صنایع معدنی ایمیدرو

به سبب آنکه پیش‌نیاز توسعه صنعت و اقتصاد کشور توسعه معادن و صنایع معدنی است، داشتن برنامه جامع برای فعالیت‌های بخش معدن کشور اعم از اکتشاف، استخراج معادن و صنایع معدنی در کل زنجیره بخش از ضرورت‌های اجتناب‌ناپذیر می‌نماید. اقدام همه

جانبه در بخش‌های مختلف در دستور کار و برنامه‌های جامع این سازمان قرار داشته و بدیهی است مقیاس عملکرد و نوع فعالیت ایمیدرو در بخش معادن کاملاً متفاوت با بخش خصوصی است. به عبارتی زمینه فعالیت این سازمان بخش‌هایی از کار است که عمدتاً به دلیل ریسک یا سرمایه‌گذاری بالا از سوی بخش خصوصی عملی نبوده است. از همین رو رسالت ایمیدرو سرمایه‌گذاری و فعالیت در زمینه‌های مختلف از اکتشاف تا انتهای زنجیره تولید و بسترسازی به منظور بسط فعالیت بخش خصوصی و فراهم کردن پیش‌نیازهای سایر بخش‌های سرمایه‌گذاری خارجی و داخلی بوده و خواهد بود.

همگان واقفند که بخش‌های زیربنایی معدن و صنایع معدنی شامل زیرساخت‌های آب، انرژی، حمل و نقل و مهم‌تر از همه بخش اکتشاف به عنوان پایه اصلی فعالیت‌های معدنی از وظایف اصلی حاکمیتی دولت است و سازمان‌های توسعه‌ای نیز به عنوان بازوی اصلی دولت در بخش معدن بایستی با برنامه‌ریزی درست و بهره‌گیری و بهره‌برداری از تمامی پتانسیل‌های بالقوه داخلی و خارجی اعم از نیروی انسانی ماهر و جذب سرمایه‌گذار خارجی و هدایت منابع اعتباری به سمت بخش معدن و صنایع معدنی را برعهده داشته باشند. در این راستا توجه ویژه به بخش معدن می‌تواند افزایش سهم در تولید ناخالص ملی، اشتغالزایی و تقویت اقتصاد غیر نفتی را در پی داشته باشد. این موارد خطوط کلی استراتژی این سازمان در بخش‌های مختلف را مشخص کرده و این سازمان نیز بر همین اساس در محورهای مختلف کار به فعالیت خود ادامه خواهد داد که اهم بخش‌هایی از آن بطور خلاصه عبارتند از:

اکتشاف

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران با توجه به رسالت توسعه‌ای خود در کشور، برنامه‌های اکتشافی گسترده‌ای را به منظور جبران عقب‌ماندگی‌ها در این بخش و ایجاد فضاهای جدید در جهت کشف منابع معدنی متنوع برای توسعه بخش معدن، تهیه مستندات اکتشافی مطابق با استانداردهای جهانی جهت ارائه به سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی، سرمایه‌گذاری اکتشافی در مناطق محروم در دست اقدام دارد که در این راستا عملیات اکتشافی در قالب پهنه‌هایی با وسعت ۲۵۰ هزار کیلومتر مربع در بخش‌های مرزی شرق و غرب کشور و مناطق محروم به منظور ایجاد اشتغال در مناطق کمتر توسعه‌یافته و ۷۴ پروژه اکتشافی دیگر در مناطق مختلف در حال اجراست. در این میان اجرای اکتشافات سیستماتیک بر مبنای جدیدترین دستاوردهای علمی به منظور دستیابی به ذخایر معدنی و ایجاد تنوع در فعالیت‌های اکتشافی مواد معدنی که در کشور با ضعف تکنولوژی همراه است، از نکات با اهمیت این طرح به شمار می‌آید. لازم به ذکر است که در سال ۹۴ بیش از ۱۸۰ هزار متر حفاری انجام و بالغ بر ۱۳۲ میلیارد تومان در این بخش هزینه شده است.

بخش استخراج و فرآوری از جمله اهم اقدامات انجام شده عبارتند از:

با توجه به اقدامات انجام شده از سوی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و در جهت استفاده بهینه از ذخائر معدنی و به منظور تامین خوراک کارخانه‌های فعلی، طرح‌های در دست‌اجرا یا برنامه‌ریزی شده و در راستای سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ این سازمان نسبت به فعال‌سازی بخش عمده‌ای از پتانسیل‌های در اختیار اقدام شده است. بدیهی است اجرای طرح‌های مذکور می‌تواند تأثیر بسزایی در اشتغالزایی و

شکوفایی سایر بخش‌های اقتصادی و توسعه پایدار در پی داشته باشد. از جمله اهم اقدامات انجام شده می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

الف: با توجه به فعالیت‌های اکتشافی انجام شده و افزایش ذخیره معدن به ۱۱۰ تن طلای محتوی در معدن زرشوران و اجرای فاز اول کارخانه تولید شمش طلا، فراخوان طرح توسعه طلای زر شوران با برآورد اعتبار ۱۵۵۰ میلیارد ریال آغاز شده است. اجرای این طرح باعث افزایش ظرفیت تولید طلای کشور به میزان حدود ۲ تن شمش طلا در سال و اشتغالزایی ۱۴۰ نفر خواهد شد. یادآوری می‌شود که فراخوان مناقصه انتخاب پیمانکار آن آغاز شده است.

ب: در بخش سنگ آهن و در راستای طرح جامع فولادکشور و نظر به ضرورت تسریع در تامین خوراک واحدهای فولادی و در جهت استفاده حداکثری از توان بخش خصوصی اقدامات متعددی در دست انجام بوده که اهم آنها عبارتند از:

- ۱- سرمایه‌گذاری و مشارکت در تولید ۱۷/۵ میلیون تن کنسانتره و گندله در منطقه سنگان در قالب عقد قرارداد سرمایه‌گذاری و با مشارکت با بخش خصوصی که طرح‌های مذکور در دست‌اجرا هستند.

گام‌نامه ساله
ایمیدرو در دولت تدبیر و امید

گام‌نامه ساله
ایمیدرو در دولت تدبیر و امید

کشور، ۶۰ درصد افزایش یافته و به حدود ۸۰۰ هزار تن در سال می رسد.

- انعقاد قرارداد با شرکت NFC جهت تکمیل خط تولید شمش آلومینیوم جاجرم به ظرفیت ۳۶ هزارتن که در سال آتی راه اندازی خواهد شد.
- فعال سازی طرح تولید آلومینا از نفلین سینیت با انجام «مطالعات فنی اقتصادی بانک پذیر» که دارای پیشرفت در حدود ۸۰ درصد است و این فاز در سه ماهه سوم سال جاری اتمام خواهد یافت.
- استفاده از توان بخش خصوصی در مشارکت در اجرای طرح احداث کارخانه تولید الکتروود گرافیتی.
- انجام مطالعات مهندسی و تهیه گزارش مطالعات فنی اقتصادی بانک پذیر طرح بوکسیت گینه با پیش بینی اتمام آن در سه ماهه سوم سالجاری.
- با توجه به افتتاح پایلوت تولید پترولیوم کک و نظر به اینکه صنایع تولید فولاد و آلومینیوم وابسته به پترولیوم کک هستند و کل نیاز کشور از طریق واردات تامین می شود، پروژه دستیابی به دانش فنی تولید پترولیوم کک با همکاری متخصصان داخلی تعریف و سال گذشته افتتاح شد. در این راستا مطالعات مهندسی پایه بوسبله شرکت آکسینس فرانسه جهت تهیه گزارش مطالعات فنی اقتصادی بانک پذیر طرح صنعتی تولید پترولیوم کک با پیشرفت ۴۰ درصد پیش بینی می شود در سه ماهه سوم سال جاری نهایی و نقشه راه در این بخش مشخص شود.
- راه اندازی ۲ واحد کنسانتره مس به ظرفیت کل ۳۱۰ هزار تن که منجر به افزایش ظرفیت تولید کشور به میزان ۲۳ درصد در این بخش شد.
- به بهره برداری رسیدن یک پالایشگاه مس ۲۰۰ هزارتنی در استان کرمان با سرمایه گذاری ۱۳۸ میلیون یورو و ۶۳ میلیارد تومان و افزایش ظرفیت تولید کشور به میزان ۸۰ درصد در این بخش .
- به بهره برداری رسیدن کارخانه تولید سیمان ونزوئلا به ارزش ۲۷۳ میلیون دلار
- انعقاد تفاهم نامه با شرکت های مطرح اروپایی جهت توسعه صنعت تولید شمش آلومینیوم و صنایع پایین دستی آن در کشور به ارزش بیش از ۳ میلیارد دلار.
- انعقاد تفاهم نامه با شرکت های صاحب تکنولوژی چینی جهت توسعه صنعت تولید پودر آلومینا و شمش آلومینیوم در کشور به ارزش بیش از ۴ میلیارد دلار.

معدنی و صنایع معدنی با انجام تفاهم نامه سه جانبه ایمیدرو، صندوق بیمه سرمایه گذاری فعالیت های معدنی و بانک های عامل و یا تفاهم نامه با شرکت های تامین کننده و شرکت های سازنده جهت ارتقای توان معدنی کشور .

۴- برنامه ریزی در تامین زیرساخت و نظارت در اجرا و متوازن شدن صنایع، متناسب با زیرساخت ها در منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج فاس، مناطق ویژه صنایع انرژی بر لامرد و پارسیان و منطقه ویژه کاشان .

۵- اجرای طرح های زیرساختی در بخش های جاده، برق و .. از طریق طرح ایجاد زیربناهای لازم در معادن بزرگ و مناطق معدنی با اجرای ۸۰ پروژه زیربنایی بخش خصوصی با اعتباری بالغ بر ۵،۵۸۸ میلیارد ریال.

صنایع معدنی

در بخش صنایع معدنی در جهت تکمیل زنجیره تولید و ایجاد ارزش افزوده اقداماتی اساسی در دست انجام است که اهم آنها عبارتند از:

- انعقاد قرارداد احداث کارخانه تولید شمش آلومینیوم جنوب به ظرفیت ۳۰۰ هزارتن در سال و شروع عملیات اجرایی طرح با سرمایه گذاری بالغ بر ۱/۲ میلیارد دلار که منجر به تولید شمش در سال ۹۷ در این مجتمع خواهد شد. با راه اندازی این طرح ظرفیت فعلی تولید آلومینیوم

و: برگزاری مناقصه و انتخاب پیمانکار معدن تیتانیوم کهنوج با هدف راه اندازی اولین کارخانه فرآوری تیتانیوم در کشور با ظرفیت ۱۳۰ هزارتن کنسانتره و ۷۰ هزارتن سرباره اکسید تیتانیوم در سال با برآورد میزان سرمایه گذاری بالغ بر ۵۰۰۰میلیارد ریال، که اشتغالزایی بالغ بر ۴۰۰ نفر را در پی خواهد داشت که عملیات اجرایی آن از سوی پیمانکاران در نیمه دوم سال جاری آغاز خواهد شد.

زیر ساخت

با توجه به لزوم حمایت دولت در تامین زیرساخت های مورد نیاز معادن و صنایع معدنی به عنوان یکی از اساسی ترین پارامترهای اصلی در فعال شدن این بخش و بالابردن رقابت پذیری از جمله اهم اقدامات در دست انجام از سوی ایمیدرو می توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- ۱- اجرای مدیریت هماهنگ در تامین حوزه های زیرساختی بخش معدن و صنایع معدنی کشور در مناطق گلگهر، سنگان، طبس، مهدی آباد، زرشوران و ایران مرکزی
- ۲- افزایش بهره‌وری و کمک به توسعه زیرساخت حوزه های برون بخشی مرتبط با معادن و صنایع معدنی با تعریف طرح های توسعه زیرساختی در حوزه راه آهن، بنادر و کشتیرانی
- ۳- کمک به تجهیز و نوسازی ماشین آلات معدنی در جهت افزایش توان و ارتقای بهره‌وری تولید از طریق طرح تامین ماشین آلات و تجهیزات

۲- استفاده از توان بخش خصوصی در قالب قراردادهای استخراج و فروش در بهره برداری از معادن سنگ آهن در جهت تامین خوراک مورد نیاز کارخانه های مصرف کننده.

۳- فرآوری سنگ آهن های کم عیار هماتیتی معدن جلال آباد به ظرفیت سالانه ۶۲۰ هزارتن کنسانتره پر عیار با اشتغالزایی حدود ۱۵۰ نفر و سرمایه گذاری حدود ۱۰۰۰ میلیارد ریال از طریق جذب سرمایه بخش خصوصی که در سه ماه سوم سال جاری افتتاح می شود.

۴- استفاده از توان بخش خصوصی در جهت به کارگیری بهینه ذخائر کم عیار هماتیتی معادن ناحیه ایران مرکزی با هدف تولید حدود ۱۰۰ هزارتن آهن اسفنجی با استفاده از فن آوری های نوین که در مرحله انعقاد قرارداد است. ج : در بخش زغالسنگ طرح احداث کارخانه زغالشویی سوادکوه با ظرفیت تولید ۳۵۰ هزارتن کنسانتره زغالسنگ با سرمایه گذاری حدود ۴۵۰ میلیارد ریال که در مرحله تست های راه اندازی است.

همچنین استفاده از توان بخش خصوصی به منظور تجهیز معادن و استفاده حداکثری از پتانسیل های زغالسنگ ناحیه طبس، معدن خمروود و ... در قالب قراردادهای فراخوان جذب سرمایه گذار از سوی سرمایه گذاران بخش خصوصی در دست انجام است.

د: فعال سازی معدن سرب و روی مهدی آباد که از جمله معادن بزرگ سرب و روی در کلاس جهانی است، از طریق فراخوان بین المللی جذب سرمایه گذار جهت آماده سازی و استخراج معدن و ساخت کارخانههای کنسانتره یا معادل آن به ظرفیت ۸۰۰ هزارتن که در مرحله فرآیند قراردادی بوده و اجرای آن به منظور تامین پایدار خوراک کارخانه های داخلی زنجیره تولید سرب و روی ضروری است. علاوه بر این با توجه به پتانسیل باریت معدن مذکور، جذب سرمایه گذار به منظور فرآوری باریت به میزان ۵۰۰ هزار تن کانسنگ خام ورودی صورت پذیرفته است.

هـ: در سایر بخش ها از جمله اهم اقدامات انجام شده می توان اصلاحات مکانیکی و فرآیندی، پیاده سازی سیستم تعمیرات پیشگیرانه در شرکت ها و مجتمع های تحت پوشش در جهت افزایش بهره وری، در دست انجام بودن مطالعات فرآوری عناصر نادر خاکی و تولید شمش هایی از این عناصر در مقیاس آزمایشگاهی نام برد.

مدیر عامل شرکت ملی فولاد اعلام کرد:

توسعه صنعت فولاد؛ غلطان و منعطف

عبدالمجید شریفی مدیر عامل شرکت ملی فولاد که بیش از بیست و پنج سال در صنعت فولاد سابقه فعالیت دارد، یکی از مهمترین دغدغه های این بخش از اقتصاد کشور را ایجاد توازن در زنجیره فولاد می داند. دغدغه ای که البته در دولت یازدهم روی میز سیاستگذاران قرار گرفته و به طور ویژه در طرح جامع فولاد تجلی یافته است. طرحی که با حمایت ایمیدرو به عنوان سازمان مادر تخصصی، در اولویت طراحی، تدوین و اجرا قرار گرفت. شرکت ملی فولاد بر اساس این سند، برنامه هایی برای متوازن شدن زنجیره فولاد در دستور کار دارد. شریفی که به عنوان مهندس مکانیک در صنعت فولاد پرورش یافته و مراحل مختلف کارشناسی تا مدیریتی را طی کرده، بر این امر تاکید دارد که طرح جامع فولاد باید طرحی غلطان محسوب شود و نه ایستایی. به این مفهوم که متناسب با شرایط روز دنیا - که تغییرات سریع از

مشخصه های اصلی آن است - انعطاف داشته باشد تا این صنعت را در مسیر توسعه رهنمون سازد. وی با ارایه آمار صادرات کشور تاکید می کند که میزان صادرات فولاد در سال ۹۴ در تاریخ کشور بی سابقه بوده است و این فرایند به سال ۹۵ نیز تسری یافته است. شریفی همچنین توجه به ایجاد ارزش افزوده و تولید محصول کیفی را مورد تاکید قرار می دهد و از برجام و گسترش ارتباطات بین المللی دولت، به عنوان شریکی یاد می کند که راه را برای استفاده از فناوری های روز، تامین مالی و مشارکت باز می کند. «البته هنر مدیران این است که محورهای اقتصاد مقاومتی را با فضای مناسب تر بعد از برجام، هوشمندانه پیش ببرند. به گفته مدیر عامل شرکت ملی فولاد، در شرایط حاضر، این شرکت های خارجی هستند که متقاضی همکاری با ایران شده اند و چنین فضایی، نتیجه برنامه ها و اقداماتی است که در سال های اخیر صورت گرفته است.

جایگاه صنعت فولاد در دنیا و ایران

را چگونه ارزیابی می کنید؟
با توجه به اینکه در آستانه برنامه ششم توسعه هستیم، توجه به بخش معدن و صنایع معدنی به عنوان یکی از پیشران های توسعه اقتصادی کشور، اهمیت بالایی پیدا می کند. در کنار این امر پیاده شدن اقتصاد مقاومتی مورد نظر مقام معظم رهبری و توجه به توانمندی های داخل و کاهش اتکا به درآمدهای نفتی این نکته را بیان می کند که بخش معدن و صنایع معدنی می تواند نقشی پررنگ در برطرف کردن دغدغه های فعلی ایفا کند. در شرایطی که طی دو سال گذشته شاهد افت قیمت و درآمدهای نفتی کشور بوده ایم، بخش فولاد توانست روند رو به رشد صادرات را طی کند و

به رغم اینکه کاهش قیمت محصولات فولادی را در بازار شاهد بودیم نشان داد از جایگاهی ویژه ای برخوردار است. باید توجه داشت که این افزایش صادرات در فضای بین المللی فولاد و هجوم تولیدات فولاد چین به دست آمده است. در حال حاضر از ۲/۱ میلیارد تن ظرفیت نصب شده تولید فولاد در جهان، نیمی از آن در اختیار چین است. ایران با تولید ۱۶/۸ میلیون تن فولاد در سال قبل، سهم یک درصدی از تولید جهانی فولاد را در اختیار دارد. شرکت های ایرانی توانستند در وضعیتی که چینی ها برنامه انبوه صادرات (بیش از ۱۰۰ میلیون تن) را اجرایی می کردند، بر فضای سخت رقابتی غلبه و بیش از ۴ میلیون تن فولاد روانه بازارهای هدف کنند. اینجانب بر فضای سخت

میلیون تن آن سهم کوره قوس الکتریکی و القایی است. همچنین ظرفیت تولید گندله و کنسانتره سنگ آهن به ترتیب به ۲۲/۷ میلیون و ۴۳/۶ میلیون تن رسیده است.

روند حرکت صنعت فولاد در طی سه سال گذشته چگونه بوده است؟

از زمان روی کار آمدن دولت یازدهم، خوشبختانه موضوع ایجاد توازن در زنجیره فولاد از اهمیت خاصی برخوردار شده و شخص وزیر محترم صنعت معدن و تجارت و رییس محترم هیات عامل ایمیدرو تاکید خاصی بر آن دارند. توسعه زنجیره صنعت فولاد که بعضاً به صورت «دندان اهر ای» صورت پذیرفته بود به سمت متوازن شدن ظرفیت ها در حال انجام است. این هدف با استفاده از «طرح جامع فولاد» که به مدیریت شرکت ملی فولاد ایران و با کمک مشاور داخلی، تدوین شده پیگیری می شود.

طرح جامع، در شرایطی که شرکت ملی فولاد درگیر واگذاری بود به چه صورت عملی شد؟

باید گفت مطرح شدن واگذاری شرکت ملی فولاد ایران ضربه ای به بدنه کارشناسی این شرکت با سابقه ۵۰ ساله، به شمار می آمد. سیستم از نظر روانی تضعیف شده بود در حالی که این شرکت زمانی نقش راهبری و سیاست گذاری در صنعت فولاد ایران را به عهده داشته است و هم اکنون به عنوان بازوی

دولت ایران، زمانی که انتقال گاز به پاکستان، هند و از طرف دیگر به اروپا را دارد، تقاضای بالایی برای لوله های انتقال ایجاد می شود. با تولید این محصولات علاوه بر اینکه اشتغال وسیعی برای جوانان ایرانی ایجاد می شود، ارز آوری مناسبی هم برای کشور خواهد داشت که نسبت به تولیدات تخت و طولی، قابل توجه خواهد بود

ایمیدرو در صنعت فولاد کشور محسوب می شود. با حمایت رییس هیات عامل ایمیدرو و مقام عالی وزارت صنعت، معدن و تجارت این شرکت پس از پشت سر گذاشتن چالش هایی، دوباره احیا شد و توانست نسخه جدید از طرح جامع فولاد را ارایه کند.

از نظر شما کدام یکی از ویژگی های طرح جامع فولاد، از اهمیت خاصی برخوردار است؟

ببینید شرایط اقتصاد کشورها همواره و در

لحظه در حال تغییر است. بازارها به شدت رقابتی شده اند. با این دید باید طرح و برنامه ای ارایه می شد که «غلطان» باشد و در شرایط مختلف انعطاف پذیر. می دانید که تا دو و نیم سال پیش، قیمت هر تن فولاد صادراتی بیش از ۵۰۰ دلار و نرخ سنگ آهن ۶۲/۵ درصدی نیز ۱۲۰ دلار بود. در آن شرایط قیمت هر بشکه نفت هم بیش از ۱۰۰ دلار بود. اما با افت بهای نفت، به طور طبیعی هزینه تولید نیز در دنیا کاهش یافت. این امر بر تمام حوزه های اقتصادی از جمله فولاد اثر گذاشت به طوری که سبب کاهش قیمت فولاد شد.

چنین اثری سبب تشدید رقابت ها برای عرضه محصولات شد. اواخر مرداد ماه پیش تعدادی از مدیران بانواستیل چین به شرکت ملی

فولاد ایران و ایمیدرو آمده بودند. به گفته مدیران آن شرکت، بائواستیل ۵۰ میلیون تن ظرفیت تولید فولاد دارد و سال گذشته، ۴۰ میلیون تن محصول تولید کرده است. این شرکت در نظر دارد پس از ادغامی که با یکی دیگر از فولادسازان چینی انجام می دهد، به ظرفیت تولید ۸۰ میلیون تن برسد. بائواستیل این برنامه را با هدف کاهش هزینه ها و افزایش رقابت انجام می دهد. حالا دقت کنید که رقابت با این چنین شرکت هایی و با حجم بالای تولید، چگونه باید باشد. از سوی دیگر چین تا سال ۲۰۱۸ قرار است ۱۵۰ میلیون تن از ظرفیت تولید فولاد خود را کاهش دهد. این برنامه بنا هدف از چرخه خارج کردن ظرفیت های غیر اقتصادی و همچنین واحدهایی که مشکلات زیست محیطی دارند اجرا می شود.

◀ **نقش طرح جامع فولاد ایران در چنین بازاری چیست؟**

همانطور که اشاره شد ایجاد توازن در زنجیره فولاد یکی از مهمترین هدف اجرای این طرح است. بر اساس این طرح ظرفیت تولید فولاد تا سال ۱۴۰۴ به ۵۵ میلیون تن می رسد به طوری که جایگاه ایران از رتبه ۱۴ فعلی در جهان به رتبه هفتم ارتقاء یابد.

طی سال های اخیر که طرح های فولادی در داخل کشور اجرایی شده، گام به گام در حال افزایش ظرفیت ها هستیم. واقعیت امروز هم این را دیکته می کند که باید مقیاس تولید، اقتصادی و متناسب با شرایط روز باشد. برای شرکت های قدیمی باید ادغام را عملی کرد و برای شرکت های جدید، تولید با ظرفیت بالا.

◀ **چگونه؟ مگر شرایط توسعه فولاد کشورهای دیگر ایستا در نظر گرفته شده که تنها ما صاحب رشد شویم؟**

بینید تنها تعدادی از کشورها هستند که ظرفیت بالای تولید دارند. چین با تولید حدود ۸۰۰ میلیون تن فولاد در جایگاه

نخست قرار دارد و ژاپن که رتبه دوم است با اختلاف زیادی حدود ۱۱۰ میلیون تن تولید دارد. آمریکا، کره جنوبی، روسیه و هند هم زیر ۱۰۰ میلیون تن تولید دارند اما بقیه کشورها از ظرفیت های پایینی برخوردارند. به همین سبب می توان گفت که ما می توانیم به جایگاه هفتم دست پیدا کنیم. نکته مهم این است که کشورهای توسعه یافته، دیگر برنامه ای برای افزایش ظرفیت های فولادی ندارند. اما ایران از ویژگی های خاصی برخوردار است که قابلیت و مزیت هایی برای سرمایه گذاری در این حوزه دارد. نکته اول وجود منابع سنگ آهن است که اکنون به حدود ۳ میلیارد تن می رسد. با برنامه ای که ایمیدرو (از سال ۹۳) در بخش اکتشاف آغاز کرده شاهد افزایش ذخایر نیز خواهیم شد. در کنار آن، ایران دارای منابع غنی گاز است که انرژی مورد نیاز تولید فولاد را تامین می کند. همچنین جایگاه ویژه ایران در منطقه و نقشی که قادر است در بازسازی کشورها از جمله عراق، افغانستان و ... ایفا کند، نیاز وسیعی به فولاد دارد. در شرایط حاضر که دولت در حال نقش آفرینی در پسا برجام است، شرایط مناسب تری برای همکاری های بین المللی و منطقه ای ایجاد شده است به طوری که با دسترسی آسان به منابع مالی و فناوری، شرایط توسعه صنعت فولاد را فراهم

آورده است. علاوه بر آن، وجود نیروی انسانی تحصیل کرده، عنصری اساسی در این زمینه است.

◀ **موضوع مقیاس اقتصادی برای تولید فولاد هم در طرح جامع پیش بینی شده است؟**

طی سال های اخیر که طرح های فولادی در داخل کشور اجرایی شده، گام به گام در حال افزایش ظرفیت ها هستیم. واقعیت امروز هم این را دیکته می کند که باید مقیاس تولید، اقتصادی و متناسب با شرایط روز باشد. در این راستا شرکت های قدیمی با ظرفیت پائین، باید سیاست ادغام را در پیش گیرند و برای شرکت های جدید، ظرفیت بالای تولید مد نظر است. با پیگیری های شرکت ملی فولاد طی یکسال گذشته، در جنوب کشور همچون هرمزگان، تعدادی از سرمایه گذاران بزرگ این صنعت، برنامه ایجاد شرکت های بزرگ را دنبال کرده اند و جلسات آن ها در این زمینه ادامه دارد. با توجه به اینکه ایران مشکل کم آبی دارد، باید کارخانه های جدید در مناطق ساحلی جنوب تاسیس شود تا با بهره گیری از آب های آزاد، ظرفیت های جدید راه اندازی کرد. امروزه تعریف ظرفیت های اقتصادی

اروپایی حدود ۵ میلیون تن و در کشور چین ۱۰ میلیون تن است. ما در کشور پروژه های نیمه تمام فولادی از گذشته داریم که مصلحت آن است آنها را تکمیل کنیم اما برای شروع پروژه های جدید در نظر گرفتن ظرفیت اقتصادی، محل پروژه، تکنولوژی کارآمد اجتناب ناپذیر است. به عنوان نمونه در تولید آهن اسفنجی برای طرح های جدید احداث کارخانه های مگا مدول مد نظر است.

◀ **تولید فولاد با ارزش افزوده بالا چه جایگاهی در آینده این صنعت دارد؟**

با توجه به نیازهایی که مثلا در موضوع انتقال گاز داریم اکنون در حال حرکت برای تولید ورق لوله های مخصوص انتقال گاز هستیم. می دانید که برنامه انتقال گاز به پاکستان، هند و از طرف دیگر به اروپا مطرح است و با این برنامه تقاضای بالایی برای لوله های انتقال ایجاد می شود. با تولید این محصولات علاوه بر اینکه اشتغال وسیعی برای جوانان ایرانی ایجاد می شود، ارز آوری مناسبی هم برای کشور خواهد داشت که نسبت به تولیدات تخت و طولی، قابل توجه خواهد بود. با توجه به مذاکرات به عمل آمده با شرکت های خارجی از جمله اس ام اس دماغ و داتیلی و تفاهنامه هایی که

در این زمینه امضا شده، زمینه احداث کارخانه هایی با فناوری روز در کشور فراهم شده است. ضمن اینکه ایجاد کارگاه ساخت در داخل کشور و سرمایه گذاری در پروژه ها توسط آنها از اولویت ویژه ای برخوردار شده است. همچنین ایران با قراردادهایی که با طرف های خارجی بسته، در حال حرکت به سمت ایجاد کارخانه های نورد جدید و تولید شمش نازک و ... است. همچنین استفاده از روش هایی که سبب کاهش مصرف انرژی، بالا رفتن عمر نسوزها و حذف برخی فرایندها می شود، از جمله سیاست های همکاری های جدید ایران در تولید فولاد است. همچنین به مجریان طرح های جدید اعلام کرده ایم که در آهن سازی، غیر از «مگا مدول» به ظرفیت های پائین فکر نکنند.

◀ **آقای مهندس وضعیت طرح های استانی فولاد چگونه است؟**

در طرح سپید دشت در بخش احیای مستقیم به پیشرفت ۹۶ درصدی رسیده ایم. مشکل آب آن منطقه هم با مساعدت مقامات کشوری و استانی برطرف شده و آب در مسیر انتقال قرار گرفته است. این طرح به سرعت روند تست گرم را آغاز کرده و آماده بهره برداری می شود. این در حالی

باید مشخص شود خودروسازان چه نیازهایی دارند، نوع ورقی که در آینده مورد استفاده قرار می‌گیرد چه ویژگی‌هایی باید داشته باشد. اینکه در طرح جامع فولاد باید بیش از ۱۵ میلیون تن صادرات داشته باشیم؛ نوع محصول صادراتی باید مشخص شود.

از سوی دیگر ما دغدغه ایجاد زیربناهایی همچون خطوط ریلی و زمینی و دریایی را داریم. در سال‌های گذشته به طور مداوم پیگیری نیازهای توسعه زنجیره فولاد از بخش راه آهن بوده ایم. مثلاً تا افاق ۱۴۰۴ نیاز به ۱۵۰۰ کیلومتر خط ریلی جدید داریم. همچنین باید ظرفیت را برای جا به جایی حدود ۱۷۰ میلیون تن مواد در افاق ۱۴۰۴ آماده کنیم. زیرا برای تولید ۵۵ میلیون تن فولاد، تقریباً نیاز به ۳ برابر جا به جایی مواد است.

یک بخش مهم از وظایف ما هم به طرح‌های استانی فولاد اختصاص دارد که نیاز به راه‌اندازی هر دو بخش احیای مستقیم و فولادسازی و پس از راه‌اندازی، نظارت و واگذاری آن‌هاست. در پایان لازم می‌دانم از شرکت‌های داخلی که در فعال شدن طرح‌های استانی فولاد مشارکت کردند، تشکر کنم. همکاری بخش خصوصی سبب شد که سرمایه مورد نیاز، تامین و پروژه‌ها مجدداً فعال شوند.

خارجی نشویم بلکه دانش و فناوری روز دنیا را در حوزه فولاد به کشور وارد و از این فضا جهت ایجاد اشتغال در داخل کشور استفاده کنیم.

◀ **شرکت ملی فولاد در مسیر پیش روی توسعه، چه نقشی برای خود قائل است، مأموریت شما چیست؟**

طرح جامع فولاد در واقع سندی برای راهبری این حوزه از اقتصاد است که مدیریت تدوین این سند بلندمدت توسط شرکت ملی فولاد ایران انجام شده است. در این شرکت کارهای مختلفی انجام شد تا چنین سندی به مرحله اجرا درآید. علاوه بر این، اجرای هر برنامه‌ای نیاز به پایش و رصد کردن و نظارت دارد. این هم برعهده شرکت ملی فولاد ایران است. اینکه تجهیزات باید چگونه باشند، نوع فناوری و جهت‌دهی تولیدات باید به کدام سمت باشد تا بیشترین نفع را برای کشور ایجاد کند. همچنین نوع تولید محصول نهایی از دغدغه‌های جدی ما است. مجوزهای صادر شده یا مجوزهایی که در آینده صادر می‌شود باید در چه زمینه‌هایی باشند تا توازن در زنجیره فولاد برقرار شود. صنایع پیرامونی فولاد، در بخش بالا دستی و پایین دستی و زنجیره مرتبط با آن... باید جهت‌دهی در مسیر طرح جامع و زنجیره متوازن فولاد، داشته باشند. نیازهای صنایع داخلی باید مد نظر قرار گیرد. مثلاً»

ما دغدغه ایجاد زیربناهای همچون خطوط ریلی و زمینی و دریایی داریم. در سال‌های گذشته به طور مداوم پیگیری نیازهای توسعه زنجیره فولاد از بخش راه آهن هستیم. مثلاً تا افاق ۱۴۰۴ نیاز به ۱۵۰۰ کیلومتر خط جدید داریم.

سابقه فعالیت بین‌المللی دارند به خوبی واقفند که برقراری ارتباط با بخش‌های فناوری، مالی و حضور در بازارهای خارجی، امری تدریجی است و یک شبه عملی نمی‌شود. علاوه بر این، باتوجه به اهمیت اجرایی شدن سیاست‌های اقتصاد مقاومتی توجه ما بر این نکته باید معطوف باشد که ما صرفاً خریدار تجهیزات

احیای مستقیم برای تولید آهن اسفنجی در داخل تولید شده است. حتی کاتالیست‌ها که نقش بسیار مهمی در صنعت فولاد دارند توسط شرکت‌های داخلی تولید می‌شوند در برخی از شرکت‌های بزرگ و معتبر داخلی تست شده از کارایی لازم برخوردار هستند. البته این امر به این مفهوم نیست که باید همه نیازها را در داخل کشور تولید کرد. کره و ژاپن هم با توجه به اقتصادی بودن تجهیزات، اقدام به تولید در داخل یا واردات می‌کنند.

در بخش فولادسازی سرعت بومی‌سازی، نسبت به احیاء کمتر بوده و نیاز به تحقیقات بیشتری در این خصوص است. با این حال در برخی بخش‌ها بالای ۵۰ درصد و در برخی حوزه‌ها بالای ۷۰ درصد داخلی‌سازی در بخش فولادسازی طرح‌ها داشته ایم.

◀ **برجام و توسعه روابط با کشورهای دیگر چه نقشی در صنعت فولاد داشته است؟**

در این مدت ارتباط مستمری با شرکت‌های صاحب‌نام خارجی داشته ایم. پس از برجام، فضای همکاری تغییر کرده و شرایط به گونه‌ای شده است که بسیاری از شرکت‌های بزرگ جهانی، درخواست همکاری با صنعت فولاد ایران را دارند. باید تأکید کنم کسانی که

است که چندی پیش برخی می‌گفتند مگر راه‌اندازی طرح‌های استانی فولاد، با آن همه مشکلات پیچیده، شدنی است؟ اما با تجربه‌ای که مدیران ایمیدرو و شرکت ملی فولاد در کنار صنعتگران و مشاوران صنعت فولاد کشور داشته‌اند، این برنامه را عملی کردند و در کنار طرح سپیددشت - که در حال آماده‌شدن برای راه‌اندازی است - پروژه احیای مستقیم فولاد شادگان نیز در نوبت بعدی راه‌اندازی قرار دارد. این طرح از پیشرفت ۹۴/۵ درصدی برخوردار است. طرح بعدی کارخانه آهن اسفنجی فولاد میانه است. این چند طرح، در نیمه دوم سال جاری وارد مدار تولید می‌شوند.

در این میان، یکی دو طرح همچون طرح فولاد بافت، با توجه به موقعیت منطقه‌ای و کمبود آب، به طرح‌گندله‌سازی تغییر پیدا کرده است. البته این واحد، دارای بخش تولید کنسانتره نیز خواهد شد. گزارش فنی و اقتصادی طرح (Feasibility Study) آماده شده و مجوزهای لازم، در حال اخذ شدن است. این موضوع برای سبزوآر هم در حال انجام است.

◀ **برنامه داخلی‌سازی و افزایش سهم شرکت‌های داخلی در طرح‌های فولادی چگونه است؟**
طی سال‌های گذشته عمده تجهیزات بخش

کانونه سالانه
ایمپندرو در دولت تدبیر و امید

طرح های استانی فولاد از نگاه آمار

طرح های استانی فولاد در راستای محرومیت زدایی و ایجاد اشتغال در استان های محروم کشور و هر کدام با ظرفیت ۸۰۰ هزار تن فولاد خام در سال که بر اساس مصوبه شماره ۳۰۹/۶۵۵۹۲ مورخ ۱۳۸۵/۴/۲۱ شورای اقتصاد به سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران ابلاغ و از سال ۱۳۸۶ عملیات اجرایی این طرح ها شروع شد. مکان بایی محل اجرای طرح ها، به کمیته ای با مشارکت نمایندگان سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور (مستول)، استانداران استان های ذیربط و ایمیدرو محول شد و در نهایت سازمان مدیریت و برنامه ریزی با توجه به گزارش این کمیته محل اجرای طرح ها را به وزارت صنایع و معادن سابق ابلاغ کرد. بر اساس مطالعات امکان سنجی انجام شده و اخذ مجوز زیست محیطی عملیات اجرایی طرح ها در سال ۱۳۸۶ شروع شد.

مساحت زمین طرح ها متفاوت و جدول زیر مساحت زمین این طرح ها را نشان می دهد.

عنوان طرح	بافت	چهارمحال	سبزووار	شادگان	قائنات	میانه	نی ریز
مساحت به هکتار	۶۱۲	۲۷۲	۲۳۳	۲۵۶	۶۰۰	۳۵	۴۰۰

رتبه بندی وضعیت پیشرفت واحدهای احیا طرح های فولاد استانی بر حسب میزان پیشرفت منتهی به تیر ماه ۱۳۹۵

ردیف	نام طرح	درصد پیشرفت
۱	واحد احیا چهار محال و بختیاری	۹۶/۰۵
۲	شادگان	۹۴/۸۰
۳	میانه	۸۸/۲۱
۴	نی ریز	۸۲/۸۵
۵	قائنات	۸۱/۴۵
۶	سبزووار	۷۸/۱۸
۷	بافت	۷۷/۸۸

محصولات نهایی هر طرح به تفکیک محصول تولید سالانه
میزان و نوع تولید محصولات نهایی طرح های استانی

عنوان طرح	بافت	چهارمحال	سبزووار	شادگان	قائنات	میانه	نی ریز
محصول	آهن اسفنجی، کنسانتره و گندله	ورق	ورق	بلوم و بیلت	بلوم و بیلت	بلوم و بیلت	بلوم و بیلت
تولید سالانه (هزار تن)	هر کدام ۲۵۰۰	۱۰۰۰	۱۵۰۰	۸۰۰	۸۰۰	۸۰۰	۸۰۰

وضعیت تولید فولاد در ایران و جهان

در سال ۲۰۱۵ میلادی معادل یک میلیارد و ۶۹۷ میلیون تن فولاد خام در جهان تولید شد که چین با ۷۷۹ میلیون تن رتبه اول تولید جهان و ایران با تولید ۱۶ میلیون و ۱۱۰ هزار تن در رتبه چهاردهم تولید فولاد جهان قرار گرفت. در نیمه اول سال ۲۰۱۶ میلادی نیز ایران با تولید ۸ میلیون و ۸۰۶ هزار تن فولاد خام با رشد تولید ۵/۱۸ درصد نسبت به مدت مشابه در سال گذشته (۸/۳۷ میلیون تن) به رتبه سیزدهم تولید فولاد جهان ارتقاء یافته است.

میزان مصرف فولاد کشور در اقیانوس ۱۴۰۴ و صادرات آن

به لحاظ مصرف بر اساس پیش بینیهای انجام شده بر اساس منتهای اقتصادسنجی و وضعیت شاخص های کلان کشور و همچنین روند مصرف گذشته، پیش بینی شده که مصرف فولاد خام در اقیانوس ۱۴۰۴ برابر با ۳۴ میلیون تن خواهد بود. در صورتی که ظرفیت تولید ۵۵ میلیون تن محقق یابد و مصرف ۳۴ میلیون تن باشد، لازم است سیاستها و زیرساختهای مناسب برای صادرات ۲۰ میلیون تن فراهم شود.

اهمیت حمل و نقل ریلی در توسعه صنعت فولاد در طرح جامع

طبق مطالعات انجام شده برای امکان حمل و نقل ریلی مواد اولیه و محصولات در صنعت فولاد کشور در اقیانوس ۱۴۰۴ لازم است:

- ۱۵۰۰ کیلو متر خط جدید
- ۲۱۰۰ کیلومتر خط دوم
- ۱۸۰۰ کیلومتر تراک بندی

جدول میزان آب، برق و گاز مصرفی سالانه هر یک از طرح های استانی

شرح	آب	گاز	برق
واحد	مترمکعب در سال	نرمال مترمکعب در سال	مگا وات ساعت
مقدار	۵،۰۰۰،۰۰۰	۳۲۰،۰۰۰،۰۰۰	۷۰۰،۰۰۰

با راه اندازی هر یک از این طرحها برای حدود ۲۰۰ نفر در بخش احیا و ۸۰۰ نفر در فولادسازی شغل بصورت مستقیم ایجاد خواهد شد.

نقش طرح های فولاد استانی در توسعه منطقه ای و ملی

- ❖ احداث طرح های هفتگانه از طراحی تا اجرا و راه اندازی توسط متخصصان و شرکت های داخلی و بخش خصوصی داخلی در حال انجام است در نتیجه اجرای این طرحها موجب تقویت دانش تخصصی و اجرایی بخش خصوصی در زمینه صنعت فولاد خواهد شد.
- ❖ هر یک از این طرحها پس از راه اندازی و فروش محصولات گردش مالی مناسبی در منطقه ایجاد خواهند کرد که موجب رشد اقتصادی در محل احداث و استان مربوطه خواهند شد.
- ❖ با توجه به اینکه این طرح ها در مناطق محروم احداث می شوند باعث اشتغال و محرومیت زدایی در منطقه می شوند.
- ❖ با توجه به اینکه قرارداد این طرح ها براساس حداکثر استفاده از توان مهندسی داخلی است در نتیجه موجب رشد صنایع داخلی و بومی سازی تجهیزات و رونق ساخت، در داخل کشور می شوند.
- ❖ موجب پرورش متخصصان، مشاوران و پیمانکاران داخلی توانمند در صنعت فولاد با توان صدور خدمات فنی و مهندسی و اجرایی خواهند شد.
- ❖ در رفع نیاز داخل و کاهش واردات فولاد به کشور و جلوگیری از خام فروشی سنگ آهن و ایجاد ارزش افزوده بالا در کشور خواهند شد.

کانونه سالانه
ایمپندرو در دولت تدبیر و امید

مدیرعامل شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران اعلام کرد:

افزایش ۴ برابری حفاری پس از منتفی شدن واگذاری

شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران پس از آنکه در سال ۹۲ از فهرست شرکت‌های قابل واگذاری خارج شد و مورد توجه ایمیدرو به عنوان بازوی اجرایی قرار گرفت، توانست رویکرد قابل توجهی را در اکتشاف، استخراج و تولید به جای بگذارد و نقش موثر خود را در توسعه بخش معدن و صنایع معدنی ایفا کند. وجیه... جعفری مدیرعامل شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران، به مناسبت هفته دولت، در گفت و گویی، به تشریح وضعیت شرکت مذکور طی ۳ سال اخیر و عملکرد آن، دستاوردها و برنامه‌ها در دولت تدبیر و امید پرداخت که در پی می آید:

◀ **شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران، یکی از شرکت‌های زیرمجموعه ایمیدرو در مرحله واگذاری بوده است. چگونه این شرکت از لیست واگذاری‌ها خارج شد؟ این اقدام چه نفعی برای شرکت و زیرمجموعه‌های آن دارد؟**

در سال ۹۲ شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران در فهرست واگذاری‌ها قرار داشت اما با تلاشی که وزیر صنعت، معدن و تجارت، رئیس هیات عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) و سایر مسئولان انجام دادند سرانجام در سال ۹۳ این شرکت از

فهرست واگذاری‌ها خارج شد و امور اجرایی بخش معدن ایمیدرو به این شرکت به عنوان «بازوی اجرایی» سپرده شد. به طور کلی از سال ۹۲ اقداماتی همچون افزایش تولید محصولات مجتمع‌های تحت پوشش شرکت، حل و فصل و تسویه نهایی ۵ فقره دعاوی مهم، تدوین استراتژی شرکت، راه‌اندازی دوباره کارخانه پتاس خور و بیابانک، شکسته شدن رکورد عملیات حفاری اکتشافی در شرکت، پیش‌راه‌اندازی پالایشگاه قطران زرنند، اخذ بخش زیادی از مطالبات معوقه شرکت و ... انجام شد.

◀ **دستاوردهای مهم شرکت تهیه و تولید مواد معدنی طی این مدت چیست؟**

پس از این تحول، عملیات اجرایی بخش معدن به شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران به عنوان «بازوی اجرایی» ایمیدرو سپرده شد. از آن زمان تاکنون، تحولات بسیاری در این شرکت رخ داده است؛ از راه‌اندازی دوباره کارخانه پتاس خور و بیابانک گرفته تا شکسته شدن رکورد حفاری و حل دعاوی حقوقی شرکت، همه ثابت کرد که این شرکت با توان اجرایی موجود، می‌تواند به اهداف چشم‌اندازهای والایی دست یابد.

مجموع پتاس خور و بیابانک به دلایل حقوقی و مشکلاتی که تحریم ها برای کشور به وجود آورده بود به رغم افتتاح (در سال ۸۷)، تعطیل شد تا اینکه در سال گذشته پس از برگزاری جلسات متعدد، مذاکره با پیمانکار و رفع مشکلات حقوقی پروژه و کسب دانش فنی برای خط تولید، سرانجام در مرداد ۹۴ دوباره راه اندازی و تاکنون بیش از ۲۰۰ تن پتاس با عیار ۹۵ درصد در این واحد تولید شده است که برای کشف قیمت در آینده نزدیک در بورس کالا عرضه خواهد شد.

در طول دوران فعالیت، این شرکت بیشترین میزان عملکرد را در تولید، استخراج و اکتشاف نسبت به گذشته (سال ۸۶) داشته است. طی این مدت، شرکت یاد شده در فهرست واگذاری به بخش خصوصی قرار داشت و نیز تعدادی از واحدهای این شرکت قبلاً واگذار شده بود. در چنین وضعیتی، عملیات اکتشافی رو به کاهش گذاشت اما در سال ۹۳ که این شرکت از لیست واگذاری خارج شده بود، رکورد استخراج و اکتشاف شکسته شد، به طوری که میزان حفاری به بیش از ۸۵ هزارمتر رسید. همچنین در عملیات اکتشاف سال ۹۳، بیش از ۱۵۰ میلیون تن سنگ آهن کشف شد.

◀ **استراتژی شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران در چه مرحله‌ای است؟**

شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران تلاش دارد در حوزه اکتشاف با انجام مطالعات اکتشافی و توسعه آن در مناطق دارای پتانسیل مختلف کشور ذخایر معدنی جدیدی را به ذخایر فعلی اضافه کند تا با بهره برداری از آن در زنجیره های مختلف تولید، ایجاد ارزش افزوده در مواد معدنی روز به روز افزایش یابد

چشمه های معدنی

چشمه های معدنی

چشمه های معدنی

صنایع معدنی ایران نیز در راهبری آن، شرکت را همراهی کردند. در لایه اول استراتژی های کلان شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران، جهت گیری شرکت در فرآیندهای کلیدی - که مراحل اصلی زنجیره ارزش را تشکیل می دهند- مشخص شده است که دربرگیرنده «استراتژی های اکتشاف»، «استراتژی های تجهیز و آماده سازی» و «استراتژی های استخراج و بهره برداری» برای هر یک از گروه های مواد معدنی است. در لایه دوم استراتژی کلان شرکت، جهت گیری استراتژیک شرکت برای بالابردن ظرفیت های سازمانی و بخش های وظیفه ای شرکت در خصوص هریک از خوشه های کسب و کار شرکت تعیین شده است. این استراتژی ها شامل «استراتژی های تامین مالی»، «استراتژی های فناوری و نوآوری»، «استراتژی های فروش و بازرگانی» و «استراتژی های منابع انسانی» است.

به طور کلی می توان گفت استراتژی شرکت تهیه و تولید این است که از سرمایه و توان بخش خصوصی حداکثر استفاده را ببرد و با تعریف طرح های مشارکتی از توانمندی بخش خصوصی به خوبی بهره برداری کند .

◀ **برنامه های پیش روی شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران کدامند؟**

با توجه به اینکه این شرکت، مدیریت بخش معدن و صنایع معدنی ایمیدرو را بر عهده دارد و از آنجایی که وظایف ایمیدرو حسب قانون سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، توسعه معدن و صنایع معدنی در کشور، اجرای طرح های معدن و صنایع معدنی و واگذاری به بخش خصوصی است، همچنین اجرای طرح ها در مناطق کمتر توسعه یافته و طرح های با فناوری بالا یا طرح های پرخطر که بخش خصوصی تمایلی به انجام آنها ندارد نیز بر عهده ایمیدرو گذاشته شده است، همه این وظایف در بخش معدن و صنایع معدنی بر عهده شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران به عنوان بازوی اجرایی ایمیدرو قرار گرفته است. در سطح جزئی تر، برنامه های شرکت تهیه و تولید می توان به موارد زیر اشاره کرد :

◀ **مدیریت اجرایی بر معادن و کارخانه های صنایع معدنی ایمیدرو**

◀ **اجرای طرح های مصوب دولت در بخش معدن و صنایع معدنی به نمایندگی در ایمیدرو**

◀ **افزایش میزان سرمایه گذاری در طرح های تجهیز به منظور ظرفیت سازی در بخش های زغال سنگ، سنگ آهن، فلزات غیر آهنی، فسفات، طلا و آنتیموان**

◀ **اجرای طرح های توسعه از طریق جذب سرمایه بخش خصوصی (واگذاری طرح ها به بخش خصوصی)**

◀ **افزایش بودجه پژوهشی به میزان درآمد در حوزه های زغال سنگ، کک، آنتیموان، کرومیت و فروکروم و اجرای فعالیت ها و طرح های پژوهشی**

◀ **توسعه فعالیت های اکتشاف مواد معدنی مختلف در مناطق پر خطر یا مناطقی که بخش خصوصی تمایل به حضور در آنها ندارد.**

◀ **دستیابی به اهداف تولید برنامه ریزی شده مجتمع ها و طرح های تحت مدیریت این شرکت و واگذاری امور بهره برداری مجتمع ها از طریق عقد پیمان های مدیریتی**

◀ **افزایش میانگین بهره وری کارکنان شرکت و اجرا و پیاده سازی شاخص های بهره وری بر اساس مدل جامع**

بهره وری در واحدها

◀ **افزایش ایمنی در جهت کاهش حوادث و ارتقای سطح ایمنی، بهداشت و محیط زیست (HSE) در مجتمع های تحت پوشش**

◀ **افزایش فعالیت در جهت صادرات محصولات معدنی**

◀ **پیاده سازی مدیریت دانش در شرکت به منظور حفظ اسناد و تجربیات مدیران و کارشناسان**

◀ **پیاده سازی سیستم نت در واحدها برای افزایش بهره وری ماشین آلات و تجهیزات**

◀ **آغاز عملیات اجرایی طرح های تجهیز معدن زغال سنگ کردآباد، پروژه ۰۴، کوچکملی شمالی، بلوک ۱ پروده شرقی، طرح های جانبی مجتمع پتاس (هیدروکسید منیزیم، کلرید کلسیم، کلرید منیزیم و ...)**

◀ **سنگ آهن فلات مرکزی**

◀ **تهیه طرح پارک های صنعتی برای تولید مواد معدنی موجود در شورابه های خور، قم و ترود و جذب سرمایه گذار برای انجام آنها**

◀ **عملکرد شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران را طی سه سال گذشته از نظر تولید به صورت اختصار توضیح دهید و به نظر شما در استخراج و تولید مواد معدنی نسبت به گذشته چقدر رشد داشته است؟**

شرکت تهیه و تولید مواد معدنی در معادن زیر مجموعه خود طی سه سال گذشته توانسته در مجموع بالغ بر ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار تن خاک روی، ۱۸۴ هزار تن کنسانتره فسفات، ۲۶ هزار تن کنسانتره آهن، ۳۱ هزار تن کنسانتره نفلین سیسینیت، ۷۶۴ کیلوگرم شمش طلا، ۴ میلیون و ۴۶۰ هزار تن سنگ آهک دانه بندی، ۵ هزار تن کنسانتره سرب، ۸۶۶ هزار تن کک متالورژی و ۱۲ هزار تن فروکروم آلیاژی تولید کند. این شرکت علاوه بر محقق ساختن برنامه ها، توانسته در سال ۹۴ در همه واحدهای خود رشد ۲۰ درصد را به ثبت برساند.

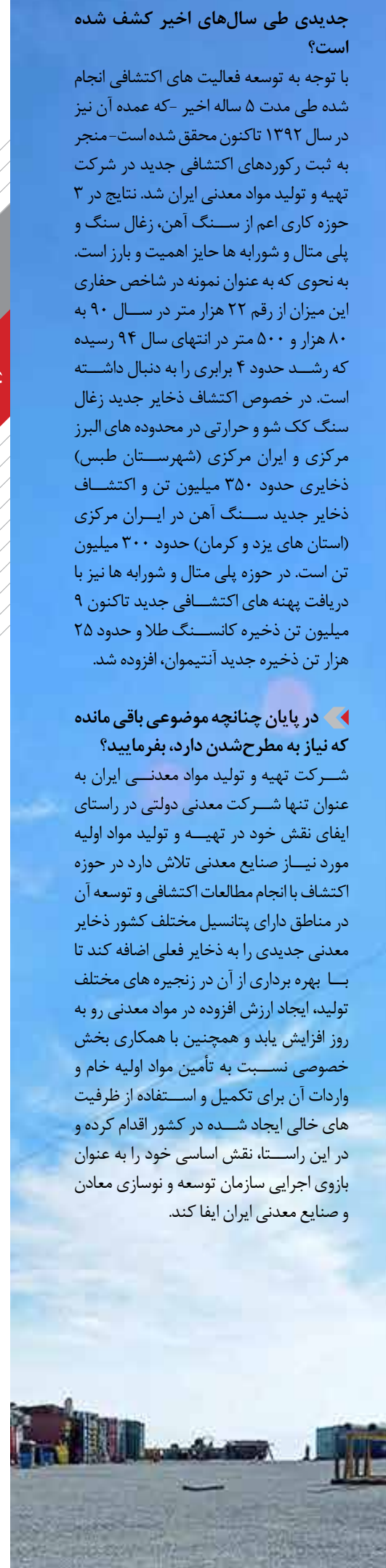
◀ **در بحث اکتشاف مواد معدنی، چه اقداماتی صورت گرفته و چه ذخایر**

جدیدی طی سال های اخیر کشف شده است؟

با توجه به توسعه فعالیت های اکتشافی انجام شده طی مدت ۵ ساله اخیر -که عمده آن نیز در سال ۱۳۹۲ تاکنون محقق شده است- منجر به ثبت رکوردهای اکتشافی جدید در شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران شد. نتایج در ۳ حوزه کاری اعم از سنگ آهن، زغال سنگ و پلی متال و شورابه ها حایز اهمیت و بارز است. به نحوی که به عنوان نمونه در شاخص حفاری این میزان از رقم ۲۲ هزار متر در سال ۹۰ به ۸۰ هزار و ۵۰۰ متر در انتهای سال ۹۴ رسیده که رشد حدود ۴ برابری را به دنبال داشته است. در خصوص اکتشاف ذخایر جدید زغال سنگ کک شو و حرارتی در محدوده های البرز مرکزی و ایران مرکزی (شهرستان طیس) ذخایری حدود ۳۵۰ میلیون تن و اکتشاف ذخایر جدید سنگ آهن در ایران مرکزی (استان های یزد و کرمان) حدود ۳۰۰ میلیون تن است. در حوزه پلی متال و شورابه ها نیز با دریافت پهنه های اکتشافی جدید تاکنون ۹ میلیون تن ذخیره کنسنگ طلا و حدود ۲۵ هزار تن ذخیره جدید آنتیموان، افزوده شد.

◀ **در پایان چنانچه موضوعی باقی مانده که نیاز به مطرح شدن دارد، بفرمایید؟**

شرکت تنها شرکت معدنی دولتی در راستای ایفای نقش خود در تهیه و تولید مواد اولیه مورد نیاز صنایع معدنی تلاش دارد در حوزه اکتشاف با انجام مطالعات اکتشافی و توسعه آن در مناطق دارای پتانسیل مختلف کشور ذخایر معدنی جدیدی را به ذخایر فعلی اضافه کند تا با بهره برداری از آن در زنجیره های مختلف تولید، ایجاد ارزش افزوده در مواد معدنی رو به روز افزایش یابد و همچنین با همکاری بخش خصوصی نسبت به تأمین مواد اولیه خام و واردات آن برای تکمیل و استفاده از ظرفیت های خالی ایجاد شده در کشور اقدام کرده و در این راستا، نقش اساسی خود را به عنوان بازوی اجرایی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران ایفا کند.

انقلاب در ۳۴ طرح

امیر صباغ
مدیر برنامه ریزی و نظارت راهبردی

طرح های توسعه ایمیدرو در ابتدای دولت یازدهم، شامل حداقل ۲۴ طرح (در ۵۰ فاز) با سرمایه مورد نیاز ۲۴۰ هزار میلیارد ریال بود که به دلیل مشکلات تامین مالی، مدیریتی و در برخی موارد تحریم های برخی کشورها، دچار تاخیر وقفه طولانی - تا بیش از ۱۳ سال - بوده‌اند.

طولانی شدن زمانبندی اجرا، یکی از بزرگترین چالش های مدیریت ارشد سازمان در ابتدای دولت یازدهم بود. چرا که بسیاری از طرح هایی که دارای پیمانکار بوده، بدلیل تاخیر فراوان در زمانبندی و تغییر قیمت ها و نرخ ارز؛ با تقاضای تعدیل تا بیش از ۱۰۰ درصد بر روی رقم قرارداد مواجه بوده و در برخی موارد توجیه پذیری آنها با توجه به تغییر قیمت فروش محصولات معدنی

در بازار، نیاز به بررسی مجدد و اتخاذ سیاست مناسب داشت. مدیریت جدید سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران در نیمه سال ۹۲ در آن شرایط، سکون هدایت این مجموعه را در دست گرفت. از همین رو فعال کردن این طرح ها از اولویت های اصلی سازمان شد که این امر نیازمند به کارگیری ابزارهای جدید مالی به منظور فعال کردن طرح ها بود. در این مسیر با بهره گیری از توان شرکت های داخلی ذیل نگاه به اقتصاد مقاومتی، طرح ها به سرعت فعالیت اجرایی را از سر گرفتند. در فهرست پروژه های فعال شده، طیف وسیعی از بخش های معدن و صنایع معدنی از جمله فولاد، سنگ آهن، سرب و روی، مس، طلا، زغالسنگ و همچنین امور زیرساختی همچون اسکله و ... قرار

داشت.

از سوی دیگر، واگذاری عمده دارایی های سازمان به ارزش بیش از ۳۰۰ هزار میلیارد ریال، امکان تامین منابع مالی مورد نیاز به منظور اجرایی شدن طرح ها را منتفی می کرد. بنابراین با بررسی صورت گرفته و تدوین یک استراتژی مشخص، نسبت به رفع مشکل طرح ها و بر طرف شدن گلوگاه های آن طبق برنامه زیر اقدام شد:

۱. تدوین استراتژی ها با کمک یک تیم معتبر دانشگاهی
۲. بررسی اقتصادی، فنی و اجرایی کلیه طرح ها در کمیته سرمایه گذاری
۳. تدوین مدل اجرایی برای طرح ها در راستای استراتژی
۴. نظارت بر پیاده سازی مدل و پیگیری آن تا زمان اتمام پروژه ها

استراتژی های تدوین شده ایمیدرو که به منظور راهبری طرح های توسعه در دست اجرا (در مناطق محروم - فناوری نوین) در راستای سیاست های کلان نظام منجر به اشتغال پایدار و تکمیل زنجیره ارزش در کشور و دوری از خام فروشی معدنی و رشد حداکثری ارزش افزوده در کشور شده، شامل موارد زیر است:

۱- توسعه فعالیت های معدنی و صنایع معدنی دارای مزیت رقابتی در مناطق کمتر توسعه یافته:

هدف از این استراتژی توسعه فعالیت های ایمیدرو در مناطق کمتر توسعه یافته مطابق اصل ۴۴ و اهداف کلان سازمان های توسعه ای است شامل زنجیره ارزش از اکتشاف و استخراج تا فرآوری و زنجیره پایین دستی آن خواهد شد.

۲- رشد سرمایه گذاری در ایجاد واحدهای زنجیره معدن و صنایع معدنی دارای فناوری نوین و پریسک:

یکی از اهداف دولت در تشکیل سازمان های توسعه ای، توسعه فناوری های نوین و پریسک معدن و صنایع معدنی از قبیل اکتشافات و تولید محصولات استراتژیک جدید و با ارزش افزوده بالاتر در داخل کشور است که در این مورد ایمیدرو به مشارکت و حمایت در تمام نقاط کشور اقدام می کند.

۳- توسعه فعالیت های معدنی و صنایع معدنی برون مرزی با هدف تکمیل زنجیره ارزش:

سازمان های توسعه ای در دنیا، با ورود به فعالیت های پریسک بین المللی در جهت تکمیل زنجیره ارزش صنعتی، ریسک صنایع متوسط و کوچک را کاهش

می دهند که ایمیدرو این امر را یکی از استراتژی های خود تعریف می کند.

۴- توسعه روش های نوین تامین منابع مالی در اجرای طرح های توسعه:

توسعه سرمایه گذاری از سایر روش های تامین مالی (منابع غیردولتی) از وظایف ایمیدرو بوده که در دست اجرا است.

تامین منابع

در راستای پیاده سازی استراتژی های ایمیدرو، طرح های در حال اجرا پس از بررسی در کمیته سرمایه گذاری دسته بندی شده و مقرر شد ایمیدرو پیگیر جذب تا ۹۰ درصد منابع مالی مورد نیاز طرح ها از محل بخش خصوصی باشد. مابقی ۱۰ درصد منابع مالی مورد نیاز طرح ها، عموماً شامل آورده سازمان در مشارکت با بخش خصوصی در مناطق

طرح آلومینیوم جاجرم

قرارداد تکمیل فاز یک کارخانه تولید شمش آلومینیوم به ظرفیت ۳۶.۶ هزارتن در سال منعقد شده است. اسناد مناقصه اجرای خط هوایی ۴۰۰ کیلو ولت از پست جاجرم تا پست برق طرح و انتخاب پیمانکار مربوطه تهیه شد. برگزاری مناقصه و انتخاب پیمانکار دو دستگاه ترانسفورماتور و همچنین سه دستگاه کمپرسور هوای فشرده، شروع عملیات نصب PTM و همچنین ادامه نصب دودکش FTP از جمله اقدامات انجام شده در این طرح است.

بوکسیت گینه

قرارداد انجام مطالعات امکان سنجی بانک قبول فیما بین شرکت MME (به نمایندگی از سازمان) و شرکت DMT آلمان منعقد و مطالعات مربوطه در حال انجام است. سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران در این مدت، با توجه به اتمام قرارداد بهره برداری از معدن بوکسیت گینه کوناگری،

از نقلین سینتیت احداث شده بود، در این خصوص اجرای بخش تولید بوهمیت در حال نهایی شدن است و تکمیل خط تولید پایه کاتالیست و کاتالیست در دست اقدام است.

طرح آلومینیوم جنوب

عملیات اجرایی شدن طرح آلومینیوم جنوب که به عنوان بزرگ ترین پروژه تولید شمش این فلز در کشور محسوب می شود، از دی ماه ۹۴ آغاز شد. قرارداد گاز کارخانه و نیروگاه نیز در این مدت منعقد شد. همچنین مهندسی پایه این طرح نیز در حال اتمام است. از سوی دیگر زمین اسکله طرح در منطقه ویژه صنایع معدنی پارسیان تحویل مدیریت طرح شده و عملیات تسطیح آن آغاز شده است. همچنین ساختمان های پشتیبانی پیمانکاران به موازات فعالیت ها، در حال ساخت است. علاوه بر این سفارش تجهیزات در قالب لیست خرید بلند مدت انجام شده است.

طرح تولید آلومینا از نقلین سینتیت

این طرح نزدیک به سه دهه در نوبت اجرا قرار داشت که سرانجام در آذر ۹۳ قرارداد طراحی پایه آن با یک شرکت معتبر اروپایی (اتوتک) به امضا رسید. اجرای طرح نقلین سینتیت سراب موجب می شود سالانه ۲۰۰ هزار تن پودر آلومینا و ۱۵۰ هزار تن نمک صنعتی از ماده معدنی نقلین سینتیت به دست آید. مهندسی پایه کارخانه تولید آلومینا توسط شرکت اتوتک آلمان در حال نهایی شدن است. اجرای بخش های زیر بنایی شامل انتقال آب، برق، گاز و تملک زمین معدن انجام پذیرفته است. اجرای مناقصه پروژه بصورت EPCF در دست اقدام است.

پایلوت آذر شهر

تغییر کاربری پایلوت برای تولید بوهمیت، پایه کاتالیست و کاتالیست در دست اجرا است. (این واحد نیمه صنعتی بیشتر برای تولید آزمایشی پودر آلومینا

- ✓ فولاد شادگان
- ✓ فولاد نی زیر
- ✓ فولاد بافت
- ✓ فولاد میانه
- ✓ فولاد قائنات
- ✓ فولاد سبزواری

با توجه به مشکلات مکان یابی طرح های استانی فولاد و چالش های تامین آب، برق، گاز و مواد اولیه و همچنین بازار مصرف، ایمیدرو به منظور مسوولیت های اجتماعی و اشتغال زایی، از طریق جلب مشارکت بخش خصوصی اقدام به فعال سازی طرح های فوق کرد. با عنایت به وضعیت بازار جهانی فولاد، راه اندازی بخش آهن اسفنجی طرح های استانی فولاد، در اولویت قرار گرفتند. از همین رو تا ۴ واحد آهن اسفنجی (احیای مستقیم) در سال ۹۵ و مابقی در سال ۹۶ افتتاح خواهند شد. (طرح فولاد بافت، با توجه به کمبود آب در منطقه، با درخواست وزارت صنعت معدن و تجارت و مصوبه هیات دولت، به طرح گندله بافت، تبدیل شد.)

از طریق بخش خصوصی و منابع غیر مرتبط با ایمیدرو تامین می شود.

وضعیت مهمترین طرح ها

در زیر به برخی از مهمترین طرح های که طی سه سال اخیر، از وضعیت سکون خارج شده اند، اشاره می شود. برخی از این طرح ها همچون طلای زرشوران به عنوان بزرگ ترین کارخانه تولید طلای ایران، سیمان ونزوئلا، پالایشگاه قطران زرنده و ... در این مدت راه اندازی شده اند. همچنین تعدادی از طرح ها نظیر آهن اسفنجی، پروژه های استانی فولاد تا انتهای سال جاری به مدار تولید می پیوندند. برخی دیگر همانند طرح آلومینیوم جنوب - که بزرگ ترین طرح تولید شمش آلومینیوم ایران - نیز فعالیت اجرایی را پس از سال ها وقفه آغاز کرده اند.

۷ طرح فولاد استانی (مشتتمل بر

واحد احیای مستقیم و فولادسازی)
✓ فولاد سپید دشت

محروم یا پروژه هایی است که بعضاً استراتژیک و در مناطق محروم بوده و بخش خصوصی علاقه مند به منظور سرمایه گذاری وجود ندارد.

تقسیم بندی چالش ها

بررسی فهرست این طرح ها به همراه مشکلات اجرایی آن ها، به بخش بندی مشکلات پیش روی طرح ها منتهی شد. از نظر فراوانی ۸۴ درصد طرح ها با مشکل کمبود منابع مالی سازمان، ۳۵ درصد گشایش اعتبار اسنادی، ۳۵ درصد مشکل مدیریت و تعیین سیاست، ۳۵ درصد مشکل تعدیل قرارداد و درصد مشکل فناوری داشته اند. با پیاده سازی استراتژی های مصوب و راهکارهای مرتبط، اقدام متناسب در خصوص رفع چالش ها و فعال سازی طرح ها انجام شده و طرح ها با حداقل ارتباط با منابع دولت در دست اجرا است. سازمان موفق به واگذاری طرح های در دست اجرا به بخش خصوصی شده و ۹۰ درصد هزینه طرح ها در حال حاضر

های صندوق از طریق ارائه خدمات بیمه در چارچوب اساسنامه و مذاکره با بانک های داخلی به منظور کسب تسهیلات و اعتبار برای متقاضیان بخش خصوصی انجام شد.

توسعه اکتشاف

شروع فرایند توسعه معدن و صنایع معدنی از اکتشاف است و به منظور مشخص شدن ذخایر قطعی معادن و یافتن ذخیره های جدید، از اهمیت خاصی برخوردار است. توسعه نواحی کمتر توسعه یافته از طریق ظرفیت های معدنی کشور در اهداف این سازمان قرار گرفت و در این راستا سیاست زیر در دولت یازدهم اجرایی شد. اجرای طرح اکتشافی در پهنه های مستعد معدنی با وسعت ۲۵۰ هزار کیلومتر مربع در ۲۱ استان کشور که ۳۳ پهنه مستعد معدنی را در بر می گیرد. به همراه اجرای طرح های اکتشافی در نواحی مرکزی و غربی کشور ۱۲۲۵۰ میلیارد ریال پیش بینی شده است.

۹۴ راه اندازی شد. این پالایشگاه در کنار دست کارخانه کک سازی زرند قرار دارد. تا پیش از مرداد ۹۴، تنها یک پالایشگاه قطران در اصفهان فعالیت می کرد اما با راه اندازی این طرح، ظرفیت تولید پالایشگاه های قطران ایران به ۱۳۰ هزار تن در سال رسید.

صندوق بیمه سرمایه گذاری

فعالیت های معدنی

صندوق بیمه سرمایه گذاری فعالیت های معدنی، به منظور کاهش ریسک فعالیت های معدنی و توانمندسازی بخش خصوصی برای ورود به این صنعت تاسیس شده است. در راستای افزایش مشوق ها برای گسترش حضور بخش خصوصی، ابتدا صندوق از فهرست واگذاری هایی که در دولت قبل انجام شده بود خارج و سپس اقدامات لازم برای افزایش سرمایه ۲۰ برابری صندوق صورت پذیرفت. به منظور چابک سازی صندوق، کلیه اختیارات فعالیت های اجرایی تفویض شد. گسترش فعالیت

به عنوان بزرگ ترین تولیدکننده شمش طلا در ایران، ۳ تن در سال است.

پتاس خور و بیابانک

این طرح از جمله پروژه هایی بود که حدود دو دهه در انتظار راه اندازی قرار داشت هر چند در سال ۸۷ (دولت پیشین) به صورت ناقص راه اندازی شد اما در همان ابتدا از فعالیت باز ایستاد. طرح فوق - که نخستین تولیدکننده پتاس در ایران محسوب می شود- در مدیریت جدید ایمیدرو، با پیگیری های انجام شده، سرانجام در مرداد ماه سال ۹۴ به مدار تولید پیوست. در این طرح با استفاده از شورابه های خور و بیابانک در استان اصفهان، محصول پتاس تولید می شود.

پالایشگاه قطران زرند

طرح ۳۰ هزار تنی پالایشگاه قطران زرند در شرایطی که ۸ سال دچار وقفه در اجرا و راه اندازی شده بود، در دولت یازدهم و ریاست جدید ایمیدرو، در ردیف طرح های اولویت دار قرار گرفت و سرانجام در مرداد

ظرفیت تولید ۲۳۵ مگاوات برای تامین برق کارخانه آلومینیوم المهدی- هرمز آل و همچنین به منظور تامین پایدار برق منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج فارس احداث می شود. این برای نخستین بار است که پس از گذشت بیش از ۴۰ سال از شکل گیری صنعت آلومینیوم در داخل کشور، کارخانه های آلومینیوم صاحب نیروگاه اختصاصی می شوند.

نیروگاه هرمزان

طرح نیروگاه هرمزان برای ایجاد ظرفیت تولید ۵۰۰ مگاوات انرژی برق احداث می شود. این نیروگاه با مشارکت ایمیدرو و شرکت برق و انرژی غدیر به اجرا در می آید.

طلای زرشوران

طرح طلای زرشوران نیز که یکی از پروژه های راکد این سازمان به شمار می رفت در آبان سال ۹۳ به طور رسمی راه اندازی شد. ظرفیت تولید این کارخانه،

الکتروود گرافیتی

قرارداد طراحی و مطالعه مهندسی فناوری این پروژه مهم با یک شرکت اروپایی منعقد و عملیات طراحی مهندسی پایه کارخانه نیز آغاز شد. بر اساس تفاهم و نیاز صنعت فولاد ایران، اجرای این طرح با تشکیل کنسرسیومی از شرکت های فولاد کشور، در حال اجرا است.

آنتیموان سفید آبه

مرحله پایلوت و مکان یابی کارخانه در محل معدن سفیدآبه استان سیستان و بلوچستان برای ورود ایران به گروه تولیدکنندگان فلز استراتژیک آنتیموان، تکمیل شد. عملیات اجرایی این طرح در ابتدای دولت یازدهم آغاز و در اردیبهشت ۹۵ به طور رسمی افتتاح شد که بدین ترتیب ایران به جمع ۸ کشور تولیدکننده این فلز استراتژیک پیوست.

نیروگاه هرمز

طرح نیروگاه سیکل ترکیبی هرمز با

قرارداد تمدید بهره برداری از معدن فوق را برای مدت ۲۵ سال، به امضا رساند.

سرب و روی مهدی آباد

با سرمایه گذاری در این معدن، بخش باریت معدن مهدی آباد، راه اندازی شد و در حال تولید و فروش محصول است. سرمایه گذاری به منظور فرآوری باریت و رشد ارزش افزوده صورت پذیرفته و در حال برگزاری مناقصه است. معدن سرب و روی مهدی آباد، به عنوان یکی از بزرگ ترین معادن روی جهان شناخته می شود. در این معدن با حل مشکل تفاهمنامه سرمایه گذار قبلی و انجام فراخوان جذب سرمایه گذار جدید در بهمن ماه ۹۴ برای احداث کارخانه های فرآوری (با ظرفیت ۸۰۰ هزار تن کنسانتره روی به همراه ۸۰ هزار تن کنسانتره سرب- نقره و استخراج و باطله برداری)، در نهایت ۷ کنسرسیوم از کشورهای سوئیس، فنلاند، استرالیا، چین، روسیه و شرکت های معتبر داخلی، واجد شرایط شدند که برنده مناقصه فوق در اواخر مرداد ماه مشخص شد.

برنامه ۲۵۰ هزار کیلومتر مربعی اکتشاف زیر ذره بین

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، که رسالت توسعه بخش معدن و صنایع معدنی را برعهده دارد، با توجه به تأکیدات مقام معظم رهبری و حمایت ایشسان از بخش معدن به عنوان جایگزین نفت در تحقق اقتصاد مقاومتی، از سال ۹۳ برنامه جدید اکتشاف و بهره‌برداری بهینه از ذخایر کشور را آغاز کرد. این برنامه در واقع از نیازهای بخش معدن محسوب می‌شود و پایه‌ای برای توسعه معدن و صنایع پایین دستی معدن است که در دولت یازدهم طراحی و اجرایی شده است. در این باره مدیر اکتشاف ایمیدرو، ابتدا با آرایه کلیاتی از این طرح گفت: برنامه اکتشافی ایمیدرو ۲۵۰ هزار کیلومتر مربع از مساحت کشور را در بر می‌گیرد که بیش از ۲.۵ برابر اکتشافات انجام شده در ۸۰ سال گذشته است و می‌تواند نقش بی‌بدیلی را در راستای توسعه متوازن کشور و ارتقای نقش معادن در اقتصاد ملی و همچنین در رسیدن به هدف اقتصاد بدون اتکا به درآمدهای نفتی ایفا کند.

به گفته علی اصغرزاده، کشور ایران با داشتن پتانسیل‌های معدنی متنوع و ذخایر ارزشمند فلزی و غیر فلزی در بین ۱۵ کشور برتر جهان قرار گرفته و حدود ۷ درصد از ذخایر جهانی در ایران جای دارد. کشورمان به دلیل واقع شدن در مسیر کمربند فلز زایی جهانی آلپ- هیمالیا، توانایی قرار گرفتن در ردیف اول رهبری خاورمیانه و آسیای میانه را از لحاظ فعالیت‌های اکتشافی معدنی، فناوری و سرمایه‌گذاری بخش معدن را دارا است. وی

تصریح کرد: گواه این ادعا داشتن حداقل ۸ معدن بزرگ در کلاس جهانی است. از همین رو توسعه این منابع و بهره‌برداری از آنها قدرت رقابت ایران را در سطح بین‌الملل افزایش خواهد داد و بخش معدن را در کشور به رتبه اول اشتغالزایی و تولید درآمد ملی تبدیل خواهد کرد. در مقطع کنونی ذخایر کشف شده و در حال بهره‌برداری (۵۷ میلیارد تن) در مقایسه با وسعت و پتانسیل کشور ایران اندک است.

مدیر اکتشاف ایمیدرو با برشمردن ویژگی‌های برنامه اکتشافی این سازمان گفت: با توجه به رسالت توسعه‌ای ایمیدرو در کشور، برنامه‌های اکتشافی گسترده‌ای را به منظور جبران عقب‌ماندگی تاریخی اکتشاف در راستای نیل به اهداف ذیل طراحی و اجرا شده است:

۱. کشف منابع معدنی متنوع جدید برای توسعه بخش معدن و افزایش سهم آن در تولید ناخالص ملی
۲. فراهم ساختن بستر مناسب برای جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی با تهیه مستندات اکتشافی مطابق با استانداردهای جهانی
۳. سرمایه‌گذاری اکتشافی در مناطق محروم و دارای پتانسیل معدنی برای هدایت منابع، ایجاد توسعه، اشتغال‌زایی و تامین امنیت در آن مناطق
۴. ایجاد اقتصاد چند محصولی و گام برداشتن در مسیر توسعه پایدار و تبدیل معدن بعنوان یکی از محورهای مهم اقتصاد کشور
۵. کشف فلزات استراتژیک و تامین خوراک مورد نیاز صنایع کشور

وی درباره اولویت‌های نقشه راه فعالیت‌های اکتشافی ایمیدرو اظهار داشت: در راستای این نقشه راه، فعالیت‌های

اکتشافی گسترده‌ای از سال ۹۳ در کشور بر پایه اولویت‌های ذیل طراحی و اجرا شده است:

۱. به کارگیری فناوری‌های نوین اکتشافی نظیر اجرای عملیات ژئوفیزیک هوایی برای کشف ذخایر پنهان
۲. اجرای عملیات اکتشافی در قالب پهنه‌هایی با وسعت ۲۵۰ هزار کیلومتر مربع در سرحدات مرزی شرق و غرب کشور و مناطق محروم به منظور ایجاد اشتغال در مناطق کمتر توسعه یافته
۳. اجرای اکتشافات سیستماتیک بر مبنای جدیدترین دستاوردهای علمی جهت دستیابی به ذخایر معدنی
۴. بازخوانی و ارزیابی مجدد نتایج و اطلاعات اکتشافی - معدنی موجود مطابق با معیارها و تعاریف بین‌المللی در راستای کاهش ضریب ریسک سرمایه‌گذاری و افزایش انگیزه مشارکت.
۵. ایجاد تنوع در فعالیت‌های اکتشافی مواد معدنی همچون اکتشاف و فرآوری آنتیمون، تیتانیوم، کرومیت، عناصر نادر خاکی، سنگ آهن عیار پایین، استحصال شوره‌ها، فسفات‌ها و...

مدیر اکتشاف ایمیدرو درباره‌ی کل فعالیت‌های اکتشافی این سازمان، با تقسیم بندی عملکرد اکتشافی این سازمان گفت: کل عملکرد اکتشافی ایمیدرو به دو بخش «پهنه‌های اکتشافی» و «پروژه‌های اکتشافی» تقسیم بندی می‌شود.

این مدیر سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، درباره عملکرد بخش

برنامه های تکمیلی اکتشاف

۱. تکمیل اکتشافات و تعریف طرح توسعه برای معادن جدید
۲. اکتشاف تکمیلی زرشوران
۳. توسعه اکتشافات سراسری بوکسیت
۴. عملیات اکتشاف شناسایی و پی جویی عناصر نادر خاکی
۵. توسعه اکتشاف سنگان

برنامه های اکتشاف ۹۵

وی درباره برنامه های سال جاری گفت: این سازمان در سال ۹۵ نیز ادامه فعالیت های اکتشافی را مطابق سال های ۹۳ و ۹۴ - همراه با جذب شریک بخش خصوصی- پیش رو دارد به گونه ای که بتوان تعدادی از طرح ها را به اتمام رساند. از سوی دیگر با ادامه فعالیت های اکتشافی، پهنه ها و مناطق جدید امید بخش به مناطق فوق افزوده خواهد شد. اصغرزاده تاکید کرد: این طرح ها در نهایت به گواهی کشف و صدور پروانه بهره برداری منتهی می شود.

مشارکت ۱۰۰ شرکت خصوصی

مدیر اکتشاف ایمیدرو درباره همکاری های این سازمان با بخش خصوصی با هدف اجرای عملیات اکتشاف و همچنین توانمندی شرکت های خصوصی اظهار داشت: در راستای سیاست های ایمیدرو در جهت جذب مشارکت بخش خصوصی با شرکت های مختلف، جلسات متعدد برگزار و با فراهم ساختن امکان بازدید از محدوده های فوق نسبت به تشویق سرمایه گذاران داخلی و خارجی اقدام شد. اصغرزاده ادامه داد: نخستین فراخوان واگذاری محدوده به بخش خصوصی در سال ۹۴ و در طلای نیکوئیه قزوین صورت پذیرفت. این در حالی است که در طول مدت سه سال اخیر نیز شرکت های بخش خصوصی در امور مشاوره ای، پیمانکاری و ... پس از برگزاری مناقصه، فاز اجرای تمامی طرح های اکتشافی را در اختیار گرفته اند. به گفته وی، در مدت نزدیک به سه سال اخیر حدود ۱۰۰ شرکت داخلی که برخی از آن ها از شریک خارجی، بهره جسته اند، طرح های اکتشافی این سازمان را اجرا کرده اند.

سرمایه گذاری در اکتشاف

اصغرزاده متوسط تخصیص بودجه سالانه این سازمان در بخش اکتشاف را ۱۲۰ میلیارد تومان اعلام کرد و گفت: در سال گذشته مجموع هزینه های اکتشافی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکت های تحت پوشش و بزرگ معدنی از ۱۳۲۱ میلیارد ریال گذشت که حاکی از رشد بیش از ۲ درصدی سرمایه گذاری در این بخش است. در حالی که جمع هزینه های اکتشاف سال ۱۳۹۳ به ۱۲۸۹ میلیارد ریال رسیده بود.

وی همچنین درباره حفاری های انجام شده در این حوزه اظهار داشت: در این بخش کل حفاری های انجام شده در سال ۱۳۹۴ به ۱۸۰ هزار متر رسید اما حفاری انجام شده سال ۱۳۹۳ به ۲۱۴ هزار متر رسید که ۱۵ درصد بیش از عملکرد حفاری سال ۱۳۹۴ بود. عملیات اکتشاف انجام شده شامل اکتشافات عمومی، شناسایی و پی جویی بود که عمدتاً معطوف به سنگ آهن، زغالسنگ، بوکسیت، عناصر نادر خاکی، طلا و مس شد.

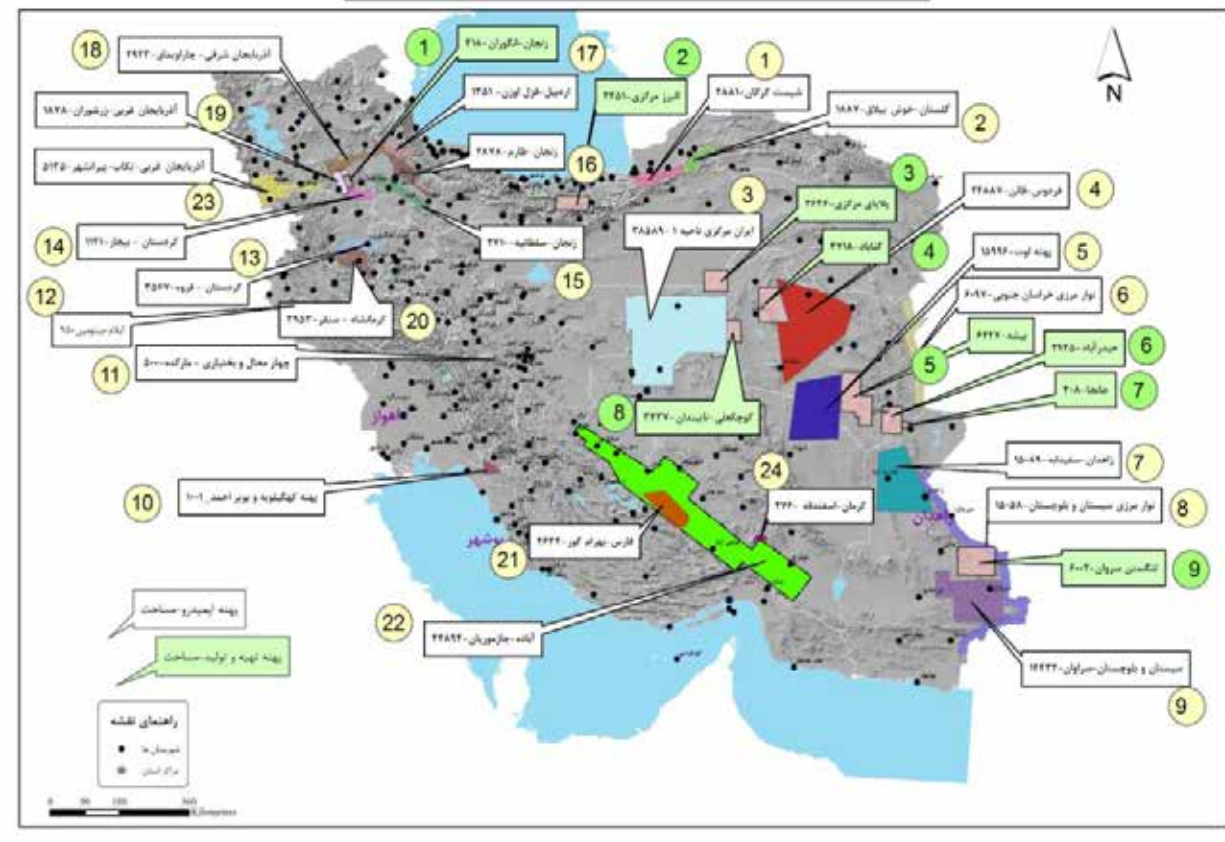
پهنه های اکتشافی گفت: برنامه جدید اکتشافی از منطقه مستعد معدنی سنگان (شمال شرق کشور) آغاز شد و پس از آن به نوار شرقی و دیگر مناطق ایران تسری یافت. حاصل این فعالیت عظیم در ۳۳ پهنه، شناسایی ۳۰۰ محدوده معدنی بوده که جزئیات آن به شرح زیر است:

۱. اجرای عملیات فازهای شناسایی و پی جویی اکتشاف در ۲۱ استان شامل ۳۳ پهنه در بیش از ۲۵۰ هزار کیلومتر مربع گستره کشور.
۲. شناسایی بیش از ۳۰۰ محدوده امید بخش معدنی جدید در برخی از پهنه های کشور شامل:
 - ۷۶ محدوده امیدبخش در پهنه سنگان خراسان رضوی
 - ۲۸ محدوده امید بخش در نوار مرزی سیستان و بلوچستان
 - ۱۲ محدوده امید بخش در سراوان در استان سیستان و بلوچستان
 - ۱۶ محدوده امید بخش در نوار مرزی خراسان جنوبی
 - ۱۰۰ محدوده امیدبخش در پهنه آبنه جازموریان
 - ۶۰ محدوده امید بخش در پهنه مرکز ایران
 - ۱۰ محدوده امید بخش در استان اردبیل

وی درباره پروژه های اکتشافی این سازمان نیز گفت: از ابتدای آغاز فعالیت های این بخش، ۸۲ پروژه اکتشافی در فازهای اکتشاف عمومی، تفصیلی و تکمیلی در مناطق مختلف کشور اجرا شده است. اصغرزاده ادامه داد: این طرح ها بر روی مواد معدنی مختلف نظیر آهن، زغالسنگ، پلی متال، طلا، مس، آنتیموان، سرب، روی، کرومیت، تیتان، نیکل، مولیبدن، باریت، فسفات، بوکسیت، شوره ها (پتاس، منیزیم، لیتیم و ...) اجرا شده است.

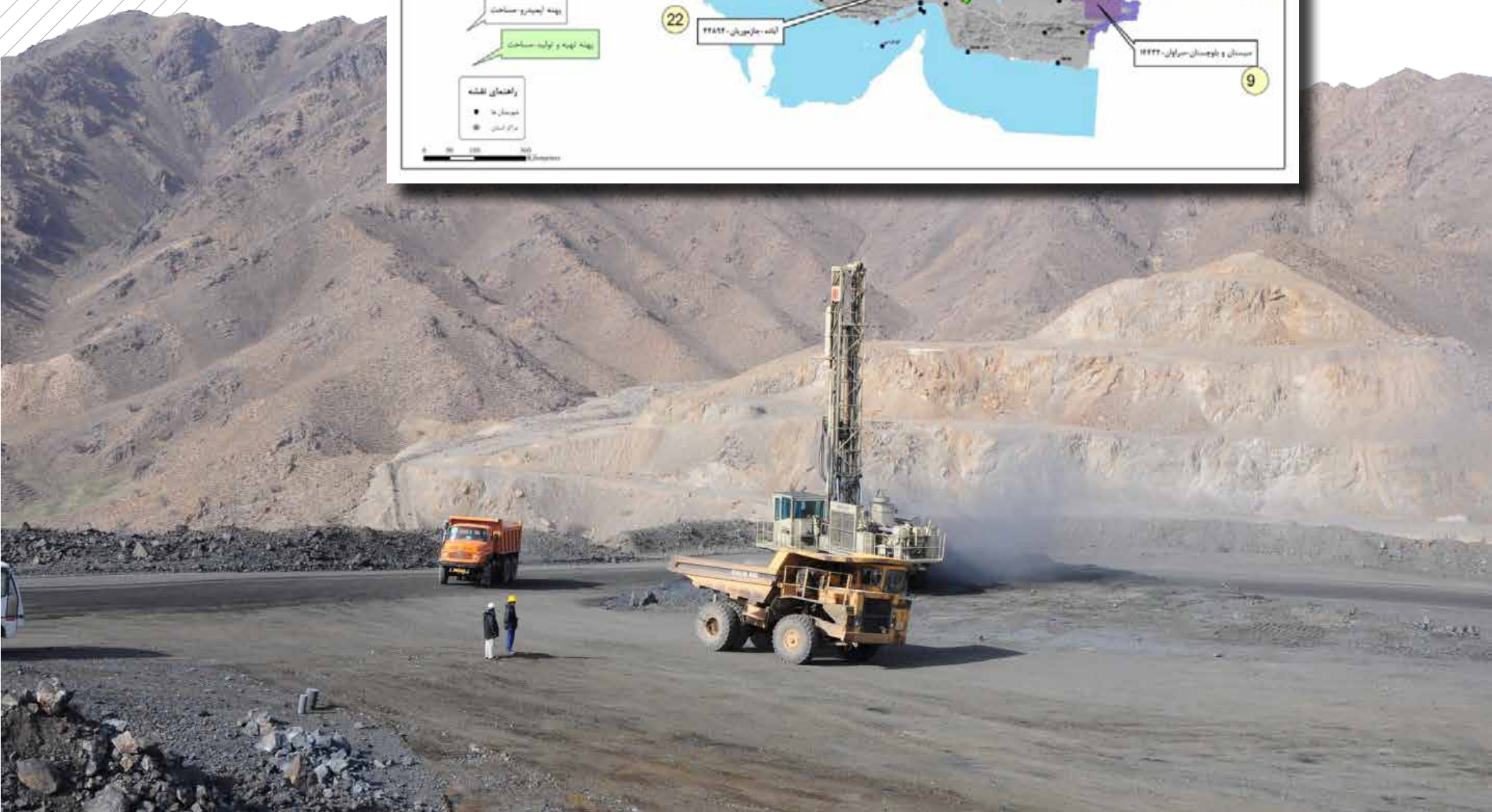
وی تصریح کرد: تنها در پروژه اکتشاف تکمیلی طلای زرشوران به میزان ۵۰ درصد به ذخایر این معدن اضافه شده است.

نقشه وضعیت پهنه های اکتشافی ایمیدرو و شرکتهای تابعه

جدول عملکرد بخش اکتشاف

ردیف	شرح	حفاری (هزار متر)				درصد عملیات انجام یافته به کل	سرمایه گذاری اکتشافی (میلیارد ریال)			
		حفاری ۹۱ سال	حفاری ۹۲ سال	حفاری ۹۳ سال	حفاری ۹۴ سال		هزینه سال ۹۳	هزینه سال ۹۲	هزینه سال ۹۱	هزینه سال ۹۴
۱	شرکت تهیه و تولید و زغال و پلی متال	۱۲,۱	۲۷,۹۰	۸۵,۸	۷۴	۴۱,۱	۱۷۶	۴۱۳	۳۲۷	۲۴,۷
۲	مجمع سنگان	۹,۴	۸,۵۵	۲۸,۸	۱۳,۷	۷,۶	۴۲,۸	۱۱۴	۵۵	۴,۲
۳	شرکت آلومینای ایران	۲,۱	۲,۶	۴,۲	۲,۱	۱,۲	۱۰,۸	۲۱,۳	۹,۱	۰,۷
۴	طرح توانمند سازی اکتشافات شناسایی و پیجویی	۰	۰,۳	۱,۳	۵,۲	۲,۹	۲۷	۳۴۰	۵۲۷	۳۹,۹
۵	مجمع طلای زرشوران	۸	۲,۵	۰,۷	۱۱	۶,۱	۱۰	۱۰	۵۰,۸	۳,۸
۶	طرح عناصر نادر خاکی	۰	۰	۰	۰	۰,۰	۰	۰	۰,۹	۰,۱
۷	طرح پهنه سنگان	۰	۳	۰	۷,۵	۴,۲	۰	۳۰	۴۴,۷	۳,۴
۸	شرکت ملی مس	۱۵۴	۱۴۸	۹۱,۶	۶۶,۵	۳۶,۹	۶۷۳	۵۸۸	۳۰۷	۲۳,۲
جمع		۱۸۵	۱۹۳	۲۱۲	۱۸۰	۱۰۰	۸۰۴,۲	۸۵۵	۱۲۸۹	۱۳۲۱

بود به طوری که در طرح های معدنی و صنایع معدنی، تنها با اتکا به دریافت نامه ای از این سازمان (به عنوان ضمانتنامه)، وام در اختیار پروژه های این بخش قرار می دادند. وی افزود: بانک های خارجی در آن زمان ۴۰۰ میلیون دلار را به عنوان سرمایه در گردش شرکت های معدنی و صنایع معدنی داخلی، با ضمانتنامه ایمیدرو در اختیار شرکت های مربوطه قرار دادند.

گذشته

رسید وی

در عین حال گفت:

برخی از تولیدات سنگ آهن

با توجه به عیار پایینی که دارند، قابلیت مصرف

داخلی ندارند از همین رو تولیدکنندگان ترجیح

می دهند آن نوع محصول معدنی را

صادر کنند هر چند این امر

نیز بستگی به قیمت

های جهانی و مقرون به

صرفه بودن صادرات این

نوع تولیدات دارد.

خطوط اعتباری باز می شوند

مدیر دفتر اقتصادی و توسعه سرمایه گذاری

ایمیدرو با تاکید بر اینکه طی سه سال گذشته

و به ویژه پس از اجرایی شدن برجام، در حال

تعمیق روابط با بانک های خارجی هستیم گفت:

با تلاش های صورت گرفته مجموعه ای از

نهادهای مختلف کشور، تا ۸-۹ ماه آینده، شاهد

باز شدن خطوط اعتباری بانک های اروپایی برای

شرکت های ایرانی خواهیم شد.

وی در بخش دیگری از سخنانش درباره سیاست

های ایمیدرو برای جلوگیری از خام فروشی گفت:

از سال گذشته طرح های جدیدی برای تولید

کنسانتره و گندله سنگ آهن وارد مدار تولید شده

اند که این روند در سال جاری و سال های آتی نیز

ادامه خواهد داشت و بدین ترتیب تولیدات معدنی

همچون سنگ آهن، در داخل کشور مصرف می

شوند و ارزش افزوده آن ها نصیب کشور می شود.

یونسیان اظهار داشت: طی ۴ سال گذشته روند

صادرات سنگ آهن نزولی شده و از ۲۵

میلیون تن به حدود ۹ میلیون تن در سال

در حال حاضر با دو بانک در آلمان، ۳ بانک در ایتالیا و تعدادی از بانک های کشورهای دیگر اروپایی مشغول به همکاری هستیم و نکته قابل توجه اینست که دیگر آن هزینه ها و مبالغی که تحت عنوان کارمزد بالا بود، پرداخت نمی شود. مدیر دفتر اقتصادی و توسعه سرمایه گذاری سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران افزود: با تلاش های صورت گرفته شاهد کاهش ریسک اعتباری ایران شدیم و از ۲۲ ماه ژوئن (۲ تیر ۹۵) ریسک اعتباری ایران به ۶ تنزل یافته است.

این مدیر سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران گفت: در ۴ سال پیش از سال ۹۲، تنها خط اعتباری چین فعال بود و رقمی در حدود ۱۸ تا ۲۰ میلیارد یورو را در بر می گرفت با این توضیح که طرف چینی، معادل آن رقم از پول های ایران را بلوکه کرده بود.

وی افزود: طی دو دوره در دولت گذشته تنها ۲۰ میلیارد یورو جذب طرح های کشور در تمامی بخش ها شد که به طور متوسط سالی ۲.۵ میلیارد دلار خرج طرح های کشور شد.

یونسیان درباره شرایط پیش از تشدید شدن تحریم ها گفت: در سال های ۸۳ تا ۸۴ ایران و سازمانی همچون ایمیدرو از رتبه بالایی نزد موسسات مالی و بانک های خارجی برخوردار

مدیر دفتر اقتصادی و سرمایه گذاری ایمیدرو وضعیت همکاری های مالی این سازمان بر دولت یازدهم را تشریح کرد

چرخش بانک های خارجی برای همکاری با ایران

مدیر دفتر اقتصادی و توسعه سرمایه گذاری ایمیدرو، در گفت و گویی، به ارائه شرایط پیش و بعد از دولت یازدهم در حوزه معدن و صنایع معدنی پرداخت کرد. حسن یونسیان، که به مناسبت هفته دولت و درباره شرایط همکاری های مالی و اقتصادی ایمیدرو با بانک های خارجی سخن می گفت، تصریح کرد: در سال های ۸۶-۸۷، بالا رفتن ریسک اعتباری ایران سبب تحمیل هزینه های اقتصادی و غیر اقتصادی سنگینی به فعالیت های بخش معدن و صنایع معدنی ایران شد.

کردند، اظهار داشت: شرایط به گونه ای شده بود که حتی ایمیل ها و تلفن های طرف های ایرانی را پاسخ نمی دادند و از آن رو، ارتباط بانکی ما در پرداخت و دریافت ارز، به طور رسمی به صفر رسیده بود.

مدیر دفتر اقتصادی و توسعه سرمایه گذاری ایمیدرو افزود: در آن دوران، تنها با یک موسسه مالی چینی قابلیت همکاری داشتیم که باید برای جا به جایی پول به خارج کشور، حدود ۱۲ تا ۱۳ درصد ارز اضافی پرداخت می کردیم. همچنین برای انتقال پول از طریق موسسات فرعی اروپایی هم باید ۶ تا ۷ درصد هزینه پرداخت می کردیم که در یک نگاه کلی باید ادعان کرد که جا به جایی ارقام بالا، هزینه های سنگینی برای کشور ایجاد می کرد.

تغییر شرایط

یونسیان در عین حال به شرایط سه سال گذشته به این سو اشاره کرد و گفت: خوشبختانه با اقدامات مقامات عالی کشور و همچنین تلاش های وزارت امور خارجه و بانک مرکزی، شاهد تسهیل روابط بانکی و مالی با کشورهای مختلف شدیم. به طوری که نیمه دوم سال ۹۲ آغازگر همکاری های بخش معدن و صنایع معدنی کشور با شرکت های صاحب نام و بزرگ

دنیا بود، با این توضیح که شرایط دگرگون شد و این بار طرف های خارجی بودند که متقاضی همکاری با ایران می شدند.

وی تصریح کرد: در حال حاضر با دو بانک در آلمان، ۳

یونسیان با یادآوری اینکه در آن مدت، ریسک اعتباری ایران به یکباره از ۴ به ۷ رسید تصریح کرد: جایگاه اعتباری ۷ در واقع بدترین شرایطی است که در رتبه بندی اعتباری یک کشور می توان تصور کرد. در آن وضعیت، بانک های خارجی به طور خودکار قادر به همکاری با ایران نبودند بنابراین موضوعاتی همچون دریافت وام نیز مفهومی پیدانمی کرد.

وی ادامه داد: در واقع از ۴ سال پیش از دولت یازدهم، ارتباط ایران با کشورهای دیگر در این حوزه، قطع شد و به دنبال آن، دفاتر شرکت های صاحب نام و بزرگ خارجی که دارای دانش فنی و امکانات قابل توجهی بودند، تعطیل شد. همچنین نمایندگی کارگزاری بانک های خارجی هم در داخل کشور بسته شد.

یونسیان با بیان اینکه تا پیش از نیمه دوم سال ۹۲ شرکت های خارجی حتی از مذاکرات اولیه با ارائه پیش فاکتور برای طرح های معدنی ایران خودداری می

کلیانده سال
ایمیدرو در دولت تغییر

مواد معدنی ایران)، تدوین پیش‌نویس استاندارد بین‌المللی طبقه‌بندی حوادث معدنی به منظور آرایه و تصویب در سازمان بین‌المللی استانداردسازی (ایزو)، (مشاور دانشگاه صنعتی امیرکبیر)، کاربرد مدل بهینه‌سازی برای ارزیابی و تحلیل توسعه صنعت فولاد با توجه به محدودیت‌های آب و انرژی در کشور (مشاور دانشگاه صنعتی شریف)، استحصال فلزات گرانبها، نادر و استراتژیک از ضایعات الکتریکی و الکترونیکی در مقیاس آزمایشگاهی (مشاور دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی) و بازیابی و استحصال وانادیوم (V₂O₅) از سرباره‌های وانادیوم‌دار در مقیاس آزمایشگاهی با هدف طراحی واحد نیمه صنعتی (مشاور دانشگاه بین‌المللی امام خمینی) بود.

همچنین، پیش‌امکان‌سنجی PFS طراحی مفهومی پالوت‌گاز کردن زیرزمینی زغال سنگ UCG در ایران (مشاور دانشگاه صنعتی شاهرود)، مطالعه وضعیت موجود و آینده‌نگاری فناوری‌های نوین در اکتشافات معدنی کشور (مشاور دانشگاه صنایع و معادن) و طرح شناسایی عناصر و مواد معدنی مورد نیاز در فناوری‌های آینده و بررسی روش‌های استحصال آن‌ها در کشور (مشاور پارک علم و فناوری دانشگاه تهران)، از دیگر پروژه‌های خاتمه یافته در حوزه پژوهشی، کاربردی و توسعه‌ای است.

برنامه‌های اصلی پیش‌بینی شده

درسال ۹۵

مهمترین برنامه‌های پیش‌بینی شده دفتر مدیریت آموزش، پژوهش و فناوری در زمینه توسعه بخش پژوهش و توسعه فناوری درسال ۹۵ مشتمل بر انجام مطالعات استحصال وانادیوم از سرباره‌های وانادیوم‌دار در مقیاس نیمه‌صنعتی، انجام مطالعات استحصال آلومینا از آلونیت در مقیاس نیمه‌صنعتی، آرایه گزارش

مقیاس آزمایشگاهی (مشاور دانشگاه صنعتی شریف)
۴انجام مطالعات امکان‌سنجی فنی، اقتصادی راه‌اندازی واحد تولید سیلیکون فلزی درکشور (مشاور شرکت پارس فرارون)
۶- تامین و تدارک زیر ساخت‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری موردنیاز در پژوهش و توسعه فناوری شامل:

۴طراحی پرتال مرجع آموزش، پژوهش و فناوری ایمیدرو (مشاور پارک علم و فناوری دانشگاه تهران)
۴تدوین نظامنامه‌های ذیل ماده ۱۷ اساسنامه ایمیدرو (مشاور انجمن مهندسی معدن ایران)
۴تامین منابع مالی تجهیزات مدرن آزمایشگاهی و نیمه‌صنعتی مورد نیاز مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران ✓

انعقاد ۱۱ تفاهم‌نامه آموزشی پژوهشی

انعقاد تفاهمنامه‌هایی با مراکز علمی از دیگر اقداماتی بوده که این مدیریت در طول سه سال گذشته انجام داده است. طی این مدت در حوزه پژوهش و آموزش، ۱۱ تفاهم‌نامه با مراکز تحقیقاتی و تشکل‌ها دانشگاه‌های کشور از قبیل شرکت مینتک آفریقای جنوبی، دانشگاه‌های آزاد اسلامی، صنعتی مالک اشتر، تهران و شریف و نیز سازمان نظام مهندسی معدن، سازمان آموزش فنی حرفه‌ای و انجمن مهندسی معدن ایران منعقد شده است.

پروژه‌های پژوهشی کاربردی خاتمه یافته

به‌گفته سیاسی‌راد، در دوره یادشده، ۸ پروژه پژوهشی کاربردی و توسعه‌ای خاتمه یافت که شامل مطالعه، طراحی و احداث واحد تولید شمش آنتیموان در مقیاس نیمه‌صنعتی و بومی‌سازی فناوری استحصال فلز استراتژیک آنتیموان در کشور (مشاور مرکز تحقیقات فرآوری

کانی‌سازی طلا در محور سهند - پیرانشهر با استفاده از فناوری‌های نوین به منظور آرایه راه‌کارهای اکتشافی (مشاور پردیس علوم دانشگاه تهران)

۴امکان‌سنجی و بررسی ژنز و عوامل تشکیل و تمرکز فلز استراتژیک لیتیم در برونزدهای رسوبی (رس‌های هکتوریتی) منطقه سمنان با استفاده از فناوری‌های نوین (مشاور دانشگاه آزاد اسلامی مشهد)

۴ژئوشیمی و کانی‌شناسی عناصر گروه پلاتین در کانسارهای کرومیتیت و سنگ میزبان پریدوتیتی منطقه پایین ایران مرکزی به منظور معرفی اندیس‌های جدید (مشاور دانشگاه شیراز)

۴طرح مدل‌سازی و طراحی سیستم تصفیه غیرفعال زهاب کارخانه سرب و روی انگوران (مشاور مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران)

۴توسعه فناوری واحدهای سیار فرآوری در معادن کوچک به روش جدایش ثقلی (مشاور مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران)

۴توسعه واحدهای سیار فرآوری مواد معدنی به روش فلوتاسیون (مشاور مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران)

۴طرح استحصال آهن و تیتانیوم از ذخایر پلاستیکی سنگ آهن سیرجان (مشاور مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران)

۴بازیابی مونازیت از باطله‌های سنگ آهن آپاتیت‌دار معادن سنگ آهن منیتیتی زون سرخه دیج - مرواریه زنجان با هدف استحصال عناصر نادرخاکی (مشاور دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب)

۴کاهش آلایندگی‌های گوگردی از گازهای خروجی واحد تولید اسید فسفریک کارخانه ذوب روی بافق یزد (مشاور کنسرسیوم دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب با مرکز تحقیقات زمین‌کاو با مشارکت ۷۵ درصدی شرکت ذوب روی بافق)

۴تهیه آلومینا و پتاسیم سولفات از آلونیت هفت صندوق در

صرف ۳۰۱ میلیارد ریال در پروژه‌های پژوهشی ایمیدرو

مدیر آموزش، پژوهش و فناوری ایمیدرو گزارش عملکرد ۲ ساله اخیر این بخش را آرایه کرد. شمس‌الدین سیاسی‌راد، هزینه صرف شده برای آموزش، پژوهش و فناوری طی این مدت را ۳۰۱ میلیارد و ۸۰۹ میلیون ریال اعلام کرد و گفت: این میزان هزینه، بابت تصویب و انعقاد قرارداد پروژه پژوهشی، حمایت از ۵۷ همایش و کتاب، حمایت از ۳۹۴ پایان‌نامه و رساله‌های تحصیلات تکمیلی، تامین زیرساخت‌های سخت‌افزاری پژوهش و توسعه فناوری صرف شده است.

اجرای بیش از ۳۰ پروژه پژوهشی

و توسعه فناوری

مدیر آموزش، پژوهش و فناوری ایمیدرو به پروژه‌های مطالعاتی، پژوهشی و توسعه فناوری انجام شده یا در دست انجام (طی سال‌های ۹۳ تا ۹۵) اشاره کرد و گفت: این پروژه‌ها در ۶ حوزه تفکیک شده که مشتمل بر موارد زیر است:

۱- پژوهش‌های کاربردی در فرآوری و استحصال مواد و عناصر استراتژیک و حیاتی مورد نیاز در فناوری‌های پیشرفته و نوظهور شامل:

۴انجام مطالعات آزمایشگاهی بر روی نمونه تنگستن خراسان جنوبی به صورت مشترک با بخش خصوصی (مشاور مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران)
۴انجام تست‌های نیمه‌صنعتی برای استحصال نیکل، کادمیوم و روی از فیلتر کیک‌های موجود کشور و

۴مطالعات و پژوهش‌های کاربردی در ارتقای بهره‌وری واحدهای معدنی و صنایع شامل:

۴بررسی نقش سازمان‌های توسعه‌ای در ارتقای بهره‌وری، هم‌افزایی و رقابت پذیری بنگاه‌های معدنی و صنایع معدنی (مشاور مرکز مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی)
۴اصلاح مدل ارزیابی بهره‌وری

معدن و صنایع معدنی ایران (مشاور موسسه سرآمدی و شش سیگما پارس) مشترک با بخش خصوصی (مشاور دانشگاه صنعتی شریف)
۴طرح پیش‌امکان‌سنجی فرآوری و استحصال عناصر نادر خاکی و دستیابی به دانش فنی تولید

(مشاور مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران)
۴امکان‌سنجی استحصال گالیوم از منابع زغال‌سنگ در مقیاس آزمایشگاهی (مشاور دانشگاه صنعتی اصفهان)
۲- مطالعات و پژوهش‌های کاربردی در ارتقای بهره‌وری واحدهای معدنی و صنایع معدنی شامل:

۴حمایت مالی از برنامه تهیه ضوابط و معیارهای معدن (جبری معاونت امور معدن و تجارت)

۴پیاده‌سازی طرح جامع مدیریت دانش در ستاد سازمان، مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران، و شرکت‌های تهیه و تولید مواد معدنی ایران و ملی فولاد ایران (مشاور شرکت مشاوران توسعه آینده)

۵- پژوهش‌های کاربردی و توسعه‌ای در بخش معدن و صنایع معدنی کشور شامل:

۴طراحی و تولید دستگاه تنفس مصنوعی پرتابل برای کار در معادن زغال‌سنگ (مشاور دانشگاه صنعتی امیرکبیر)
۴بررسی ژنز و عوامل تشکیل و تمرکز

فنی - اقتصادی (FS) استحصال نیکل وکادمیوم از فیلترکیک‌های استحصال روی موجود در مقیاس صنعتی، انجام مطالعات استحصال فلزات ارزشمند از ضایعات الکتریکی و الکترونیکی در مقیاس نیمه‌صنعتی، استحصال فلزات نادر خاکی (REMs) از منابع اولیه در مقیاس نیمه‌صنعتی، امکان‌سنجی استحصال ژرمانیوم از منابع اولیه معدنی در مقیاس آزمایشگاهی و رونمایی واحد نمونه فرآوری سیار به‌روش ثقلی ساخته شده در مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران است.

افزون براین، برنامه های دیگری شامل رونمایی از پورتال مرجع آموزش، پژوهش و فناوری ایمیدرو، ساماندهی مرکز اسناد علمی و مدارک فنی ایمیدرو، فعال‌سازی موسسه پژوهشی مشترک با دانشگاه تهران و پیاده‌سازی سامانه مدیریت دانش در واحدهای تابعه منتخب برای سال جاری پیش بینی شده است.

برگزاری ۱۴ دوره آموزشی

دفتر مدیریت آموزش، پژوهش و فناوری از سال ۹۳ تاکنون، برگزاری ۱۴ دوره آموزشی در حوزه متالورژی، عوامل کنترل کننده تکنوماگمایی، نوآوری در اکتشاف معدنی، تولید اسید فسفریک از معادن فسفات کم‌عیار، راهکارهای جذب سرمایه گذار خارجی، کارگاه

پمپ و انتقال دوغاب و غیره با بهره گیری از اساتید دانشگاه های معتبر بین المللی برگزار کرده است.

عملکرد بهره‌وری

این دفتر در زمینه ارتقای بهره‌وری شرکت‌های تابعه ایمیدرو اقداماتی همچون بروزرسانی سامانه اندازه‌گیری شاخص‌های بهره‌وری و محاسبه شاخص‌ها برای ۳۵ شرکت، ارزیابی پروژه‌های بهبود بهره‌وری شرکت‌های زیرمجموعه (۸۳ پروژه بهبود از ۳۷ شرکت)، انجام اصلاحات مدل ارزیابی و فرآیند جایزه بهره‌وری ایمیدرو و دریافت تاییدیه سازمان ملی بهره‌وری به‌عنوان نخستین جایزه معتبر کشور در زمینه بهره‌وری، برگزاری چهارمین همایش جایزه بهره‌وری ایمیدرو، برگزاری دوره‌های آموزشی

مرتبط با ارتقای بهره‌وری

معدان و صنایع معدنی

و نیز طراحی

اجرای پروژه

عاریه یا بی

و آرایه

راهکارهای

ارتقای

بهره‌وری

در

واحدهای تابعه ایمیدرو با مشارکت شرکت‌های مجرب خارجی را انجام داده است.

ث: تعاملات آموزشی و پژوهشی ایمیدرو با دانشگاه‌ها و انجمن‌های علمی و سازمان‌های تخصصی

۱- دانشگاه‌ها

دانشگاه تهران

مبادله تفاهم‌نامه همکاری‌های آموزشی و پژوهشی
تمهید مقدمات تأسیس موسسه پژوهشی مشترک
طرح شناسایی

عناصر و مواد معدنی مورد نیاز در فناوری‌های آینده و بررسی روش‌های استحصال آن‌ها در کشور (مشاور پارک علم و فناوری دانشگاه تهران)

بررسی ژنز و عوامل تشکیل و تمرکز کانی‌سازی طلا در محور سندنج - پیرانشهر با استفاده از فناوری‌های نوین به‌منظور آرایه راه‌کارهای اکتشافی (مشاور پردیس علوم دانشگاه تهران)

حمایت از چهارمین کنفرانس بین‌المللی مواد فوق‌ریزانه و نانوساختار (مشاور دانشکده مهندسی متالورژی و مواد، دانشکده فنی دانشگاه تهران)

سومین کنفرانس بین‌المللی ایتک، رویکردهای نوین در نگهداشت انرژی (پارک علم و فناوری دانشگاه تهران، کنفدراسیون صنعت ایران)

حمایت از اولین اجلاس حامیان محیط زیست با رویکرد نقش HSE (مشاور دانشکده محیط زیست دانشگاه تهران)

حمایت از اولین همایش ملی محیط زیست با رویکرد HSE (مشاور دانشکده محیط زیست دانشگاه تهران با همکاری موسسه بین‌المللی پردیس شریف)

حمایت از اولین کنفرانس بین‌المللی نمونه برداری و پایش آلاینده‌های محیط زیست (دانشگاه تهران)

دانشگاه صنعتی

امیرکبیر

حمایت مالی به مبلغ ۲۷۴۰/۲۸۵ میلیون ریال برای راه‌اندازی آزمایشگاه میز لرزان تدوین پیش‌نویس استاندارد بین‌المللی طبقه‌بندی حوادث معدنی به‌منظور آرایه و تصویب در سازمان بین‌المللی استانداردسازی (ایزو) (مشاور دانشگاه صنعتی امیرکبیر)

طراحی و تولید دستگاه تنفس مصنوعی پرتابل جهت کار در معدان زغالسنگ (مشاور دانشگاه صنعتی امیرکبیر)
حمایت از اولین کنفرانس ملی مدیریت مخاطرات در معدان و فضاهای زیرزمینی (دانشگاه صنعتی امیرکبیر)
حمایت از سیزدهمین همایش دانشجویی مهندسی معدن (دانشگاه صنعتی امیرکبیر)

دانشگاه صنعتی شریف

تهیه پیش‌نویس تفاهم‌نامه همکاری‌های آموزشی و پژوهشی

کاربرد مدل بهینه‌سازی برای ارزیابی و تحلیل توسعه صنعت فولاد با توجه به محدودیت‌های آب و انرژی در کشور (مشاور دانشگاه صنعتی شریف)

تهیه الومینا و پتاسیم سولفات از آلونیت هفت صندوق در مقیاس آزمایشگاهی (مشاور دانشگاه صنعتی شریف)

انجام تست‌های نیمه‌صنعتی برای استحصال نیکل، کادمیوم و روی از فیلترکیک‌های موجود کشور و تهیه گزارش فنی اقتصادی به صورت مشترک با بخش خصوصی (مشاور دانشگاه صنعتی شریف)
طرح بررسی جامع تولید سوپر آلیاژها در کشور (مشاور دانشگاه صنعتی شریف)

دانشگاه صنعتی مالک اشتر

مبادله تفاهم‌نامه همکاری‌های آموزشی و پژوهشی با دانشگاه صنعتی مالک اشتر
تشکیل کارگروه مشترک ایمیدرو و دانشگاه و انتخاب ۲۰ عنوان پروژه پژوهشی جهت ارائه توسط دانشگاه

برگزاری جلسات ارائه پروپوزال‌های تحقیقاتی توسط دانشگاه با حضور مدیران تخصصی ایمیدرو

دانشگاه صنعتی شاهرود

طرح پیش‌امکان‌سنجی PFS طراحی مفهومی پایلوت گاز کردن زیرزمینی زغالسنگ UCG در ایران (مشاور دانشگاه صنعتی شاهرود)
حمایت از اولین کنفرانس ملی مهندسی اکتشاف منابع زیرزمینی (دانشگاه صنعتی شاهرود)

حمایت از سومین کنگره ملی زغال‌سنگ (دانشگاه صنعتی شاهرود)

دانشگاه علم و صنعت

حمایت از چهارمین کنفرانس بین‌المللی آکوستیک و ارتعاشات ایران (دانشگاه علم و صنعت)

دانشگاه شهید بهشتی

حمایت از همایش انجمن زمین‌شناسی (دانشگاه شهید بهشتی با همکاری انجمن زمین‌شناسی ایران)

حمایت از کنفرانس ملی حفاظت محیط زیست (جهاد دانشگاهی واحد شهید بهشتی)

دانشگاه خواجه نصیرالدینطوسی

استحصال فلزات گرانبه، نادر و استراتژیک از ضایعات الکتریکی و الکترونیکی در مقیاس آزمایشگاهی (مشاور دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی)

دانشگاه بین‌المللی امام خمینی

بازیابی و استحصال وانادیوم (V₂O₅) از سرپاره‌های وانادیوم‌دار در مقیاس

آزمایشگاهی با هدف طراحی واحد نیمه صنعتی (مشاور دانشگاه بین‌المللی امام خمینی)

دانشگاه صنایع و معادن

مطالعه وضعیت موجود و آینده‌نگاری فناوری‌های نوین در اکتشافات معدنی کشور (مشاور دانشگاه صنایع و معادن)

دانشگاه خوارزمی

حمایت از نهمین همایش زمین‌شناسی مهندسی و محیط زیست ایران (دانشگاه خوارزمی)

دانشگاه صنعتی اصفهان

امکان‌سنجی استحصال گالیوم از منابع زغال‌سنگ در مقیاس آزمایشگاهی (مشاور دانشگاه صنعتی اصفهان)

دانشگاه شیراز

ژئوشیمی و کانی‌شناسی عناصر گروه پلاتین در کانسارهای کرومیتیت و سنگ میزبان پردوتیتی منطقه پایین ایران مرکزی به منظور معرفی اندیس‌های جدید (مشاور دانشگاه شیراز)

دانشگاه زنجان

حمایت از برگزاری اولین کنفرانس مهندسی معدن، فرآوری معدنی، متالورژی و محیط زیست (دانشگاه زنجان)

حمایت از اولین همایش تخصصی ملی کاربرد سیالات درگیر در علوم زمین (گروه زمین‌شناسی دانشگاه زنجان)

دانشگاه یزد

حمایت از دومین کنفرانس ملی فناوری‌های معدنکاری ایران (دانشگاه یزد)

دانشگاه شهید باهنر کرمان

حمایت از سومین کنفرانس معادن روباز ایران (دانشگاه شهید باهنر کرمان)
حمایت از دومین همایش ملی و سومین کارگاه آموزشی GPR (دانشگاه شهید باهنر کرمان)

دانشگاه دامغان

حمایت از هفتمین همایش ملی انجمن زمین‌شناسی اقتصادی ایران (دانشگاه دامغان)

دانشگاه زاهدان

ششمین همایش انجمن زمین‌شناسی اقتصادی ایران (دانشگاه زاهدان)

دانشگاه سیستان و بلوچستان

حمایت از بیست و یکمین همایش بلورشناسی و کانی‌شناسی (دانشگاه سیستان و بلوچستان)

دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران

جنوب

بازیابی مونازیت از باطله‌های سنگ‌آهن

ایران (انجمن زمین شناسی ایران با همکاری دانشگاه شهید بهشتی) حمایت از سمینار چالش‌ها، سیاست‌ها و راهبردهای توسعه صنایع متالورژی و مواد هماهنگ با سیاست‌های توسعه پایدار کشور (انجمن مهندسی متالورژی ایران) حمایت از برگزاری هفته معدن (انجمن مهندسی معدن) حمایت از برگزاری پنجمین همایش و نمایشگاه تخصصی مکانیک سنگ ایران (انجمن مکانیک سنگ ایران) حمایت از کنفرانس علوم معدنی مازندران (سازمان نظام مهندسی معدن مازندران) حمایت از یازدهمین کنفرانس بین‌المللی مهندسی صنایع (انجمن مهندسی صنایع) حمایت از پنجمین کنفرانس مهندسی معدن ایران (انجمن مهندسی معدن ایران) حمایت از انتشار نشریه مهندسی متالورژی (انجمن مهندسیین متالورژی ایران) حمایت از دومین همایش سراسری تحلیل وضعیت سنگ‌آهن ایران در افق ۱۴۰۴ (انجمن تولید کنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن ایران) حمایت از هجدهمین همایش انجمن زمین‌شناسی ایران (انجمن زمین شناسی ایران) حمایت از دومین کنفرانس آموزش و توسعه سرمایه‌انسانی (انجمن ملی آموزش و توسعه سرمایه‌انسانی) حمایت از دومین همایش و نمایشگاه صنعت دیرگداز ایران (انجمن صنفی کارفرمایی صنعت مواد نسوز کشور) حمایت از چاپ و انتشار مباحث نخستین سلسله هم‌اندیشی صنایع مهندسی مواد و متالورژی (انجمن مهندسیین متالورژی ایران) حمایت از نشست تخصصی تحقیق و توسعه و نوآوری در بخش معدن ایران (انجمن تخصصی مراکز تحقیق و توسعه صنایع و معادن)

کاربردی (دانشگاه آزاد اسلامی مشهد) ۲- **انجمن‌های علمی و سازمان‌های تخصصی**

تفاهم‌نامه همکاری ایمیدرو و انجمن مهندسی معدن ایران به‌منظور توسعه پژوهش و به‌کارگیری فناوری‌های نو، کاربردی کردن دانش و مهندسی معدن تفاهم‌نامه همکاری ایمیدرو و سازمان نظام مهندسی معدن ایران به‌منظور بررسی‌های فنی و اقتصادی زمینه‌های بالقوه سرمایه‌گذاری در بخش معدن و صنایع معدنی

حمایت مالی از برنامه تهیه ضوابط و معیارهای معدن (مشاور سازمان نظام مهندسی معدن ایران)

تدوین نظامنامه‌های ذیل ماده ۱۷ اساسنامه ایمیدرو (مشاور انجمن مهندسی معدن ایران)

بررسی و تحلیل پایان‌نامه‌ها و رساله‌های انجام شده تحت حمایت ایمیدرو در دانشگاه‌ها، انتخاب پایان‌نامه‌های برتر و اصلاح نظامنامه چگونگی حمایت از پایان‌نامه‌ها در آینده (مشاور انجمن مهندسی معدن ایران)

حمایت از همایش انجمن زمین شناسی

مهمترین برنامه‌های پیش بینی‌شده دفتر مدیریت آموزش، پژوهش و فناوری در زمینه توسعه بخش پژوهش و توسعه فناوری در سال ۹۵ مشتمل بر انجام مطالعات استحصال و انادایوم از سرباره‌های و انادایوم‌دار در مقیاس نیمه‌صنعتی، انجام مطالعات استحصال آلومینا از آلونیت در مقیاس نیمه‌صنعتی است.

امکان‌سنجی و بررسی ژنز و عوامل تشکیل و تمرکز فلز استراتژیک لیتیم در پرونده‌های رسوبی منطقه سمنان با استفاده از فناوری‌های نوین (مشاور دانشگاه آزاد اسلامی مشهد) حمایت از دومین کنگره زمین‌شناسی

آپاتیت‌دار معادن سنگ‌آهن منیتیتی زون سرخه دیزج- مرواربه زنجان با هدف استحصال عناصر نادرخاکی (مشاور دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب)

کاهش آلاینده‌های گوگردی از گازهای خروجی واحد تولید اسید فسفریک کارخانه ذوب روی بافق یزد (مشاور کنسرسیوم دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب با مرکز تحقیقات زمین‌کاو با مشارکت ۷۵ درصدی شرکت ذوب روی بافق)

دانشگاه آزاد اسلامی واحد غرب

مبادله تفاهم نامه همکاری آموزشی و پژوهشی با دانشگاه آزاد اسلامی واحد غرب

دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار

تامین هزینه چاپ یک‌ساله مجله نمک (دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار)

دانشگاه آزاد اسلامی واحد

اسلا مشهر

حمایت از ششمین همایش ملی زمین شناسی محیط زیست (دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر)

دانشگاه آزاد اسلامی مشهد

مبادله تفاهم نامه همکاری آموزشی و پژوهشی با دانشگاه آزاد اسلامی مشهد

فهرست عناوین کارگاه‌های آموزشی معرفی فناوری‌های جدید با استفاده از مدرسین خارجی

عنوان دوره / سمینار	تاریخ اجرا	مؤسسه / مدرس
ژئومتالورژی	۱۳۹۳	مدرس شرکت فورتسکیو استرالیا
عوامل کنترل کننده تکنوماگمایی	۱۳۹۴	پرفسور جرمی ریچاردز از دانشگاه آلبرتا کانادا
نوآوری در اکتشاف معدنی	۱۳۹۴	پرفسور پیتر موزر از دانشگاه مونتانا اتریش
آخرین فناوری تولید سیمان	۱۳۹۴	مدرسین موسسه FLSmidth دانمارک
بهینه سازی فرایند از معدن تا کارخانه Mine To Mill	۱۳۹۴	مدرسین شرکت JKTech استرالیا
راهکارهای جذب سرمایه گذار خارجی	۱۳۹۴	مدرسین شرکت Simmons&WardellarMstrongSimmons
مدیریت ریسک در معدن	۱۳۹۴	مدرس شرکت BHP Billiton
نرم‌افزارهای فلوتاسیون	۱۳۹۴	مدرسین شرکت JKTech استرالیا
Mining and Mineral Processing	۱۳۹۵	مدرسین سازمان زمین شناسی فنلاند
معرفی فولادهای نوین با استحکام و شکل پذیری بالا	۱۳۹۵	مدس دانشگاه دلفت هلند
کارگاه پمپ و انتقال دوغاب	۱۳۹۵	شرکت Feluwa از آلمان
معرفی فناوری جدید تولید اسید فسفریک از معادن فسفات کم‌عیار	۱۳۹۵	China Minmetals Corporation
آخرین دستاوردهای تکنولوژیکی در سیستم نرم افزارهای DATA MINE	۱۳۹۵	مدرسین شرکت DATAMINE
روش‌های جدید تخمین و ارزیابی ذخایر معدنی	۱۳۹۵	مدرس از دانشگاه سانتیاگو شیلی

پایین دستی صنعت آلومینیوم در کشور جهت تصمیم گیری در افزایش ظرفیت زنجیره آلومینیوم کشور از بالادست (بوکسیت و آلومینا) تا پایین دستی (آلومینیوم و صنایع زیرمجموعه) به ارزش ۹ میلیارد دلار

➔ آغاز ۱۹ طرح و پروژه مربوط به مس جهت افزایش ظرفیت در بخش های مختلف معدن و تغلیظ، ذوب و لیچینگ با سرمایه گذاری کلی ۲۱۵۹ میلیون دلار و ۳۹۰۸۸ میلیارد ریال و به میزان ۳۶۷ هزار تن کنسانتره، ۱۵۲ هزار تن مس آندی و ۵۳ هزار تن کاتد حاصل از هیدرومتالورژی کنسانتره و لیچینگ

➔ آغاز مطالعات تولید سیلیسیوم گرید متالورژی در کشور

بررسی تولید لیتیم در کشور

■ تفاهات انجام شده

➔ انعقاد تفاهم نامه با شرکت های مطرح اروپایی جهت توسعه صنعت تولید شمش آلومینیوم و صنایع پایین دستی آن در کشور به ارزش بیش از ۳ میلیارد دلار

➔ انعقاد تفاهم نامه با شرکت های صاحب تکنولوژی چینی جهت توسعه صنعت تولید پودر آلومینا و شمش آلومینیوم در کشور به ارزش بیش از ۴ میلیارد دلار

■ افزایش فعالیت

های اکتشافی و همسویی

و تقسیم وظایف بین بخش های

دولتی برای اکتشاف ذخایر جدید مس

■ استفاده از تعاریف مالیات موثر براساس نرم جهانی

به ویژه در مناطق محروم

■ سرعت دهی به فرایند خصوصی سازی واقعی

صنعت مس و حمایت از بخش خصوصی

■ برنامه ریزی و حمایت از سرمایه گذاری برای

احداث واحدهای معدنی کوچک مقیاس

■ سامان دهی نتایج مطالعات اکتشافی موجود برای

در دسترس بودن اطلاعات برای تمام سرمایه گذاران

بخش خصوصی

■ حمایت از ایجاد ابزارهای پوشش ریسک برای کمک

به توسعه و فعالیت های پایین دست مس (زمینه

سازی بستن قراردادهای آتی و هجینگ)

■ برنامه ریزی برای تامین یا ساخت تجهیزات حمل

شامل ماشین آلات حمل در معدن، حمل دریایی و

تامین تراک های معدنی با تناژ بالا

➔ تهیه گزارش مطالعات جامع تولید سوپر آلیاژها در

کشور که با بررسی و مطالعه کامل وضعیت آن، پیش

بینی تاسیس یک واحد تولید شمش سوپر آلیاژ

با ظرفیت سالانه ۲/۵ کیلو تن شمش سوپر آلیاژ

با سرمایه گذاری در حدود ۳۵ میلیون یورو

است. با توجه به شرایط ایجاد شده پس

از رفع تحریم ها، امکان خرید تجهیزات و

انتقال دانش فنی فراهم است. در اولین قدم،

انجام مذاکرات با شرکت های معتبر در این

زمینه جهت بررسی امکان همکاری مشترک

به صورت تولید تحت لیسانس، انتقال

دانش فنی و انجام مطالعات فنی -

اقتصادی (BFS) توصیه می شود.

➔ طرح های جدید

➔ انجام مطالعات طرح جامع

توسعه صنایع بالادستی و

صنایع معدنی در ۴ بخش مجزا

محمد آقاجانلو، مدیر دفتر صنایع معدنی ایمیدرو

برنامه ها و اقدامات سه سال اخیر دفتر صنایع معدنی ایمیدرو، در ۴ بخش کلی تقسیم شده اند که هر کدام دارای زیربخش های مجزایی هستند. این بخش ها امور تولید، طرح های در دست اجرا، پروژه های اتمام یافته و طرح های جدید را دربر می گیرند.

شرح کلی هر یک از بخش ها به صورت زیر آرایه شده است:

➔ تولید

➔ تولید حدود ۱۲۰۰ هزار تن شمش آلومینیوم و حدود ۸۲۰ هزار تن پودر آلومینا و بیش از ۶۳۰ هزار تن مس کاتد طی سه سال اخیر مطابق با برنامه تولید

➔ طرح های در دست انجام

➔ انعقاد قرارداد احداث کارخانه تولید شمش آلومینیوم جنوب به ظرفیت ۳۰۰ هزار تن در سال و شروع عملیات اجرایی طرح با سرمایه گذاری بالغ بر ۱/۲ میلیارد دلار

از ابتدای سال ۹۷، تولید شمش در این مجتمع آغاز خواهد شد. با راه اندازی این طرح ظرفیت فعلی تولید آلومینیوم کشور، ۶۰ درصد افزایش یافته و به حدود ۸۰۰ هزار تن در سال می رسد.

➔ انعقاد قرارداد با شرکت NFC جهت تکمیل خط تولید شمش آلومینیوم جاجرم به ظرفیت ۳۶ هزار تن این قرارداد فعال شده و عملیات اجرایی طرح با سرعت در حال اجرا می باشد. زمان راه اندازی واحد، خرداد ماه سال ۹۶ خواهد بود.

➔ انعقاد قرارداد با شرکت اتوتک آلمان جهت تهیه گزارش BFS طرح تولید آلومینا از نفلین سینیت با پیشرفت در حدود ۸۰ درصد و زمان اتمام آن مهر ماه سال جاری پیش بینی شده است.

➔ فعال سازی مجدد طرح احداث کارخانه تولید الکتروود گرافیتی که با تشکیل شرکت الکتروود نوین اردکان و سهامداری شرکت های اصلی مصرف کننده الکتروود نظیر فولاد مبارکه بیش از ۵۰۰ میلیارد ریال اعتبار به این پروژه تزریق شده است و از رکود سابق که پروژه را بیش از ۱۰ سال درگیر کرده بود خارج ساخت. علاوه بر این تامین فاینانس بلند مدت نیز در حال پیگیری و اجرا است.

➔ انعقاد قرارداد با شرکت DMT آلمان جهت تهیه گزارش BFS طرح بوکسیت گینه با پیشرفت ۷۰ درصد و زمان اتمام آن آبان ماه سال جاری پیش بینی شده است.

➔ انعقاد قرارداد با شرکت اکسنس فرانسه جهت تهیه گزارش BFS طرح صنعتی تولید پترولیوم کک با پیشرفت ۴۰ درصد و زمان اتمام آن آبان ماه سال جاری خواهد بود.

➔ طرح های به اتمام رسیده

■ طی سه سال گذشته، طرح هایی که در حوزه فلزات غیر آهنی و سیمان به مرحله تولید رسیده اند ارزشی بیش از ۸۰۰ میلیون دلار داشته اند. این طرح ها شامل:

➔ به بهره برداری رسیدن دو واحد تغلیظ در استان های آذربایجان شرقی و کرمان به ظرفیت کل ۳۱۰ هزار تن کنسانتره مس با سرمایه گذاری ۱۷۵ میلیون یورو و ۵۲۷ میلیارد تومان و افزایش ظرفیت تولید کشور به میزان ۳۳ درصد در این بخش

➔ به بهره برداری رسیدن یک پالایشگاه مس ۲۰۰ هزار تنی در استان کرمان با سرمایه گذاری ۱۳۸ میلیون یورو و ۶۳ میلیارد تومان و افزایش ظرفیت تولید کشور به میزان ۸۰ درصد در این بخش

➔ به بهره برداری رسیدن کارخانه تولید سیمان ونزوئلا به ارزش ۲۷۳ میلیون دلار

➔ افتتاح پایلوت تولید پترولیوم کک که با توجه به اینکه صنایع تولید فولاد و آلومینیوم وابسته به پترولیوم کک هستند و کل نیاز کشور از طریق واردات تامین می شود، پروژه دستیابی به دانش فنی تولید پترولیوم کک با همکاری متخصصین داخلی تعریف و سال گذشته افتتاح شد.

➔ تهیه گزارش طرح جامع مس کشور که با مطالعه کامل وضعیت گذشته و موقعیت های پیش روی این صنعت، اهم اولویت ها شامل موارد زیر است:

مدیر عامل صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی تشریح کرد:

تغییر استراتژی صندوق بیمه معدنی به نفع ارزش افزوده

«صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی» نهادی حمایتی برای بخش معدن است. این صندوق، کاهش ریسک سرمایه‌گذاری در بخش معدن را به عنوان رسالت خود پیگیری می‌کند. صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی از زیرمجموعه‌های ایمیدرو محسوب می‌شود که طی سه سال اخیر، از یک سو با افزایش سرمایه و از دیگر سو با تغییر استراتژی، در حال ارتقای جایگاه در حوزه معدن به ویژه در اقتصاد مقاومتی است. طبق اقداماتی که در دولت یازدهم صورت گرفته، میزان سرمایه‌بندی صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی، ۱۱ برابر شده است که این امر جای دوباره به توسعه بخش معدن دهمیده است. محمد رضا عربی مزرعه‌شاهی؛ مدیر عامل صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی تأکید می‌کند که این نهاد در دولت یازدهم نگاهی نو به وظایف خود داشته و تمرکز خود را بر طرح‌هایی گذاشته شده که ارزش افزوده بالایی در بخش معدن ایجاد می‌کنند به طوری که مقیاس سرمایه‌گذاری و فعالیت‌های معدنی به نحو چشمگیری ارتقا می‌یابد. وی در گفت‌وگویی به مناسبت هفته دولت، با ذکر آمار، از ۱۰ برابر شدن پوشش بیمه‌نامه اعتباری صندوق خبر می‌دهد. موضوعی که می‌تواند تولید بخش معدن را در مسیری مطابق با استانداردهای روز، سوق دهد.

◀ صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی چه رسالتی برای بخش معدن دارد؟

صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی به‌طور رسمی بیش از ۱۴ سال است که فعالیت خود را شروع کرده است. رسالت این صندوق کمک به توسعه پایدار بخش معدن تعریف شده و عمده هدفی که پیش رو دارد کاهش و پوشش ریسک و همچنین کمک به توسعه این بخش است. در این میان، پوشش ریسک در سرمایه‌گذاری اکتشاف و صدور ضمانتنامه برای دریافت تسهیلات از بانک‌ها (عامل) دو اقدام اصلی صندوق به‌شمار می‌آیند.

◀ به تازگی خبر افزایش سرمایه صندوق منتشر شده در این باره چه فرایندی طی شده است؟

صندوق بیمه در مدتی که فعالیت می‌کرد، سرمایه‌اندکی در اختیار داشت به طوری که فقط ۱۰ میلیارد تومان به عنوان سرمایه‌بندی «صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی» وجود داشت اما در دولت یازدهم و با مدیریت رییس جدید هیات عامل ایمیدرو، موضوع افزایش سرمایه با هدف گسترش فعالیت‌ها و ارائه خدمات بیشتر به بخش معدن، پیگیری که در نهایت در بودجه سال ۹۴ این امر عملی شد. در آن قانون بودجه، تصریح شد که از محل وصولی‌های صندوق توسعه ملی، ۲۵ میلیون دلار برای افزایش سرمایه صندوق تخصیص یابد که خوشبختانه در اواسط پاییز گذشته، این مهم به نتیجه رسید و بدین ترتیب سرمایه‌صندوق از ۱۰ میلیارد

◀ چه تغییراتی ایجاد شده؟ آیا

متوسط ارزش سالانه بیمه‌نامه‌های صادره افزایش یافته است؟

بله. بدین صورت که طی سال‌های ۸۱ تا ۹۱ «در هر سال» به‌طور «متوسط» ارزش بیمه‌نامه‌ها و ضمانتنامه‌های صادره به ۲۶ میلیارد تومان می‌رسید. این رقم در سال ۹۲ به ۱۸ میلیارد تومان رسید در حالی که در سال ۹۴ ارزش بیمه‌نامه‌ها و ضمانت‌نامه‌های صادره به ۵۱ میلیارد تومان افزایش پیدا کرد. به عبارتی تعداد بیمه‌نامه‌ها کاهش پیدا کردند اما ارزش ریالی هر یک از آن‌ها با سیاست‌های جدید ایمیدرو و این صندوق، افزایش یافت. این امر به دلیل اولویت‌های جدید این صندوق است که تمرکز به صدور بیمه‌نامه برای طرح‌هایی با ارزش افزوده بالا، ایجاد شده است.

◀ با این حساب ارزش متوسط برای صدور هر بیمه‌نامه اعتباری به چه رقمی می‌رسد؟

برای سال‌های ۸۱ تا ۹۱ ارزش متوسط هر بیمه‌نامه اعتباری معادل ۳۹۰ میلیون تومان بود که در سال ۹۲ این رقم به ۸۷۰ میلیون تومان رسید. این رقم در سال ۹۳ با شتاب گرفتن «برنامه‌های توجیه به طرح‌های با ارزش افزوده بالا»، به ۲ میلیارد تومان افزایش یافت و در نهایت در سال ۹۴ ارزش متوسط هر بیمه‌نامه اعتباری به ۳٫۸ میلیارد تومان رسید. این یعنی ۴ برابر شدن ارزش ریالی هر بیمه‌نامه صادر شده توسط صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی. از سوی دیگر در بخش بیمه‌نامه پوشش ریسک اکتشاف نیز رقم متوسط هر بیمه‌نامه از ۳٫۸ میلیون تومان دهه ۸۱ تا

۹۱ به ۲۷ میلیون تومان (در سال ۹۴) افزایش یافته است. این رقم نیز حاکی از رشد ۷ برابری ارزش بیمه‌نامه صادر شده در سال‌های شروع دولت یازدهم.

◀ در گذشته شرایط چگونه بود که تعداد بیمه‌نامه‌های صادر شده بالا بود اما از ارزش پایینی برخوردار بودند؟

در دوره گذشته به ویژه سال‌های ۸۸ تا ۹۲ به دلیل فشاری که از برنامه مسکن مهر بر اقتصاد کشور ایجاد شد، تعداد زیادی متقاضی دریافت بیمه‌نامه برای معادن سنگ‌لاشه، شن و ماسه و این نوع معادن می‌شدند در حالی که آن فعالیت‌ها ارزش افزوده پایین و اشتغال‌ناچیزی داشتند اما در دولت جدید به خصوص از سال ۹۴ سیاست ما بر این شد که منابع صندوق به کانی‌ها و مواد معدنی متمرکز شود که دارای اشتغال‌زایی بالا و ارزش افزوده بالایی باشند. در همین حال باید یادآور شد که در طرح‌های کوچک برای یک میلیارد تومان بیمه‌نامه صادر شده ۲-۳ نفر مشغول به کار می‌شدند که از پایداری چندانی نیز برخوردار نبود اما در پروژه‌های بزرگ که مثلاً ارزش بیمه‌نامه صادر شده‌ای که به ۲۰-۳۰ میلیارد تومان می‌رسد، حدود ۲۵۰ شغل مستقیم ایجاد می‌شود. در اینجا باید گفت، در یک کارخانه، کارآفرینی منسجم تری ایجاد می‌شود تا اینکه بیمه‌نامه‌ای، صرف‌خرید یک دستگاه ماشین معدنی شود.

هر چند باید اذعان کرد که ما از این خدمات به معادن کوچک و متوسط را قطع نمی‌کنیم اما دیدگاهی که داریم مبتنی بر ایجاد شغل

پایدار است. در راستای برنامه‌های جدید، طی ماه‌های آتی، طرح‌هایی برای تولید کنسانتره سنگ آهن، تولید شمش طلا و یک طرح تولید زئولیت با استفاده از خدمات صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی راه‌اندازی می‌شوند.

◀ در سال‌های گذشته شرایط همکاری این صندوق با بانک‌ها چگونه بوده است؟

در سال‌های ابتدایی فعالیت صندوق، تنها ایمیدرو بود که منابع این نهاد را تأمین می‌کرد. پس از آن تفاهتنامه‌ای با تعدادی از بانک‌ها منعقد شد که تسهیلاتی با ضمانتنامه صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی پرداخت شود. اما با شرایطی پس از مسکن مهر ایجاد شد، توان بازپرداخت برخی واحدهای معدنی از بین رفت و آن‌ها قادر به بازپرداخت تسهیلات دریافتی نبودند (نکول). بدین ترتیب شرایط همکاری دوسویه با بانک‌ها با مشکل مواجه شد. البته سعی کردیم با بانک‌های دیگر همکاری کنیم. اما برنامه ما اینست که صندوق دارای منابع و اعتبار مستقل باشد و بار سیستم بانکی نیز سبک شود. به همین سبب به دنبال تأمین حداقل ۵۰۰ میلیون دلار اعتبار از محل صندوق توسعه ملی هستیم تا بتوان شرایط مطلوبی را برای توسعه بخش معدن کشور پدید آورد.

◀ تأثیراتی که فضای مثبت بین المللی و به ویژه برجام، برای کشور ایجاد شده چه نقشی در این حوزه

ایفا می‌کند؟

خوشبختانه با همراهی ایمیدرو، مذاکراتی با شرکت‌های معتبر خارجی در فضای برجام صورت داده ایم که تأمین و تولید تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی را انجام می‌دهند. در این گفت‌وگوها حتی تشکل‌های بخش خصوصی از جمله خانه معدن حضور داشته است. برنامه ما اینست که طرف‌های خارجی صندوق بیمه را به عنوان تضمین‌گر تسهیلات بخش منظور کنند. علاوه بر این در صد دریافت اعتبار ۳ تا ۵ ساله از شرکت‌های خارجی هستیم. دلیل طرح چنین برنامه‌ای اینست که بخش معدن طی ۱۰-۱۵ ساله اخیر نیازمند نوسازی و بازسازی تجهیزات بوده اما اتفاق قابل توجهی رخ نداده است. البته در این زمینه مدل جدیدی برای همکاری نیاز است که باید طراحی و اجرا شود. هر چند باید گفت که شرکت‌های بزرگ تولیدکننده ماشین‌آلات معدنی، معمولاً تأمین‌کننده مالی نیز در کنار دست خود دارند.

◀ چه آینده‌ای برای بخش معدن از محل برنامه‌ها و اقدامات صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی پیش‌بینی کرده‌اید؟

رسالت این بخش همانطور که توضیح داده شد ایجاد شرایطی برای تحقق توسعه پایدار در بخش معدن است. بررسی‌های ما نشان می‌دهد حوزه فعالیت‌های این صندوق می‌تواند گسترش یابد. اکنون فقط بیمه‌نامه پوشش فعالیت‌های اکتشافی و بیمه‌نامه‌های اعتباری توسط این نهاد صادر می‌شود. این صندوق در حال تغییر استراتژی خود است تا در اقتصاد مقاومتی شرایط کارآمدتری داشته باشد و بازیگری فعال شود. پس باید دامنه فعالیت‌ها گسترش یابد و این نهاد در توسعه پایدار آن‌طور که مورد انتظار است عمل کرد. این امر نیاز به تجهیز ساختار صندوق بیمه دارد. باید شیوه‌هایی که اتکای بالایی به منابع بانکی دارند را به حداقل برسانیم. نکته‌ای که اکنون با آن درگیر هستیم نقش معدن در برنامه ششم است. به نظر می‌رسد این لایحه نیاز به تغییراتی برای بخش معدن دارد. امیدواریم در رفت و برگشت‌هایی که بین مجلس و دولت می‌شود این مهم عملی شود. باید در نظر داشت که حوزه معدن پتانسیل بالایی برای ایجاد اشتغال، درآمدزایی، کاهش محرومیت و توسعه پایدار دارد که صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی، می‌تواند در آن بازیگری فعال باشد.

تغییر برنامه استراتژیک

یکی از اقدامات ایمیدرو در آغاز دولت تدبیر و امید، تغییر برنامه استراتژیک بود. بزرگ ترین دلایل این تغییر عبارتند از:

۱. تغییر هیات محترم دولت در پی حماسه سیاسی و انتخابات با شکوه سال ۹۲
۲. تغییر گسترده سیاست های وزارت صنعت معدن و تجارت دولت تدبیر و امید نسبت به دولت قبل
۳. ابلاغ سیاست های اقتصاد مقاومتی
۴. تغییر در وضعیت تحریم و تامین مواد، قطعات، بازار، تامین فناوری و ...
۵. اجرای فاز دوم قانون هدفمندی یارانه ها
۶. تغییر در سند چشم انداز توسعه صنعتی کشور
۷. اجرایی شدن «برجام» با توافق کشورهای ۱+۵ و ایران و چشم انداز مثبت آن بر اقتصاد کشور

سند استراتژی جدید سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران که برگرفته از اسناد بالادستی همچون منویات مقام معظم رهبری، برنامه پنجم و ششم توسعه، سیاست های دولت محترم تدبیر و امید، برنامه های پیشنهادی مقام عالی وزارت متبوع به مجلس شورای اسلامی، مصوبات مجلس محترم و اساسنامه سازمان است که دارای ۹ استراتژی، ۳۰ استراتژی کسب و کار و صدها شاخص و هدف عملیاتی بوده و در جلسات هیات عامل ایمیدرو مطرح و به تصویب رسیده است.

این برنامه توسط نرم افزار پایش و عملکردها مورد ارزیابی دوره ای قرار می گیرد. در راستای عملیاتی کردن برنامه استراتژیک جدید و حصول مأموریت، چشم انداز، ارزش ها، اهداف و برنامه های مصوب این سازمان، اصلاحاتی در چارت، چارت تفصیلی و فرایند ایجاد شده است. برخی از برنامه های اصلاحی که همزمان با فاز صفر، یک و دو برنامه ریزی استراتژیک دید احصا و عملیاتی شد، موفق و نشانه صحت مسیر بوده است.

تغییر ساختار

برای عملیاتی کردن سند استراتژی جدید ایمیدرو، تغییر چارت تشکیلاتی لازم به نظر می رسید. بنابراین با استفاده از تیم تخصصی دانشگاهی، موضوع بررسی و در راستای چابک سازی سیستم و تقویت بدنه برای پیشبرد اهداف، تاپ چارت سازمان تغییر پیدا کرد و ابلاغ شد.

پس از تغییر ساختار دو شرکت «تهیه و تولید مواد معدنی ایران» و «ملی فولاد» به عنوان بازوهای اجرایی ایمیدرو در آمدند. هرچند پیش از آن، ایمیدرو با ممانعت از مصوبه واگذاری و انحلال شرکت ملی فولاد- که حدود نیم قرن سابقه فعالیت کارشناسی و مدیریتی در صنعت فولاد دارد- که میراث دولت قبل بود، بازوی توسعه صنعت فولاد در کشور را حفظ کرد. البته همین وضعیت برای صندوق بیمه سرمایه گذاری فعالیت های معدنی نیز حادث شده بود)

کازانه عالی

ایمیدرو در دولت تدبیر و امید

مجری طرح ایجاد زیربنای لازم در معادن بزرگ و مناطق معدنی:

۱۵ پروژه جدید در زیربنای معادن

ایجاد زیربنای لازم در معادن از جمله ضرورت های لازم برای توسعه معادن کشور محسوب می شود و از این رو، طرح ایجاد زیربنای لازم در معادن بزرگ و مناطق معدنی این مسیر را فراهم کرده و توانسته است در حد اعتبارات اختصاصی داده شده، در برخی معادن جدید کشور، زیربنای لازم را فراهم کند. مرتضی هاشم پور، مجری این طرح از اقدامات صورت گرفته طی سال های اخیر و پروژه های این طرح می گوید. وی بیان می دارد: طی ۲ سال اخیر (۹۲ تا سال ۹۴)، علاوه بر پروژه های در حال اجرا، ۱۵ پروژه اجرایی جدید (۲ پروژه برق رسانی و ۱۲ پروژه راه سازی و یک پروژه نصب باسکول) تعریف شده که ۷ پروژه آن با مبلغ قرارداد ۵۷۰ میلیارد ریال تنها در سال ۹۴ تعریف شده است.

عملکرد طرح ایجاد زیربنای لازم در معادن بزرگ و مناطق معدنی طی سه سال گذشته (دولت یازدهم) را از نظر میزان بودجه اختصاصی داده شده و میزان پیشرفت آن و مقایسه آن با سال های قبل توضیح بفرمایید؟

اعتبار در نظر گرفته شده از منابع عمومی برای طرح زیربنای طی ۸ سال (از ۸۴ تا پایان ۹۱) ۸۵۴ میلیارد ریال و تخصیص انجام شده ۵۳۳ میلیارد ریال بوده و ۶۲ درصد اعتبار در نظر گرفته شده، محقق شده است.

اعتبار در نظر گرفته شده از منابع عمومی برای طرح زیربنای طی ۳ سال اخیر (از

۹۲ تا پایان سال مالی ۹۴)، ۲ هزار و ۹۴۰ میلیارد ریال و تخصیص انجام شده ۵۸۶ میلیارد ریال بوده و در واقع، ۲۰ درصد اعتبار در نظر گرفته شده طی سه سال محقق شده است.

طی این مدت، چه تعداد طرح زیرساختی (مسیر دسترسی به معادن، برق رسانی و غیره) اجرایی شده، به بهره برداری رسیده و آغاز شده است (همراه با میزان پیشرفت، نام منطقه و معدن)؟

از سال ۸۴ تا سال ۹۴، حدود ۲ هزار و ۴۰۰ میلیارد ریال پروژه ایجاد شده و تکمیل زیرساخت های معدن و صنایع معدنی کشور در قالب ۲۶۶ قرارداد (پیمانکاری،

نوع طرح	راه سازی		برق رسانی	
	تعداد	طول مسیر	تعداد	طول مسیر
طرح های خاتمه یافته	۴۱ پروژه	۴۲۸ کیلومتر	۱۷ پروژه	۲۹۵٫۵ کیلومتر
طرح های در حال اجرا	۱۳ پروژه	۱۸۰ کیلومتر	۲ پروژه	۸۲ کیلومتر
			۶۳۷ میلیارد ریال	۱۲۸ میلیارد ریال
			۱۰۲۶ میلیارد ریال	۱۲۴ میلیارد ریال

نظارت، مشاوره و آزمایشگاه) تعریف شده است که ۳۰ درصد مبلغ ریالی آن با ۲۰۰ قرارداد (۶۵۰ میلیارد ریال) طی سال ۸۴ تا پایان ۹۱ تعریف شده و به اتمام رسیده است. طی سال های ۹۲ تا ۹۴ نیز ۶۶ قرارداد (۱۳۵۰ میلیارد ریال) یعنی ۷۰ درصد مبلغ ریالی یاد شده، تعریف شده و در دست انجام است.

طی ۳ سال اخیر (۹۲ تا سال ۹۴)، ۱۵ پروژه اجرایی (۲ پروژه برق رسانی و ۱۲ پروژه راه سازی و یک پروژه نصب باسکول) تعریف شده که ۷ پروژه آن با مبلغ قرارداد ۵۷۰ میلیارد ریال تنها در سال ۹۴ تعریف شده است.

پیشرفت فیزیکی جمععی پروژه های

اجرایی در حال اجرا تا پایان سال ۹۴، حدود ۴۵ درصد بوده که با توجه به شرایط نامساعد آب و هوایی در نیمه دوم سال، قابل توجه است.

به طور کلی تاکنون، ۷۴ پروژه اجرایی (راه سازی و برق رسانی) تعریف شده و از این میان، ۴۱ پروژه راه سازی و ۱۷ پروژه برق رسانی در استان های مختلف کشور به اتمام رسیده و ۱۵ پروژه اجرایی در ۸ استان کشور در حال اجرا است.

در برنامه امسال، چه طرح هایی به بهره برداری می رسد (با میزان سرمایه گذاری و ویژگی های آن)؟

برای سال ۹۵ پیش بینی می شود در صورت تخصیص اعتبار، ۷ پروژه راه سازی با مبلغ قرارداد ۴۸۰ میلیارد ریال در ۵ استان کشور به اتمام برسد. از جمله این پروژه ها، احداث راه دسترسی به معادن خاک نسوز شورجستان به عنوان بزرگترین تامین کننده مواد اولیه کاشی

و سرامیک است. تکمیل راه دسترسی سیمان زابل، از دیگر پروژه های قابل بهره برداری سال جاری است که حدود ۶۰ درصد محصولات آن به خارج صادر می شود. همچنین، تکمیل راه دسترسی به معادن الیگودرز به عنوان تامین کننده سنگ چینی و سنگ کربنات کلسیم، از دیگر پروژه های امسال است.

با توجه به برنامه اکتشاف وسیع ایمدرو و به تبع آن افزایش حتمی ذخایر معدنی کشور، در این طرح برنامه خاصی برای تدوین طرح های زیربنایی جدید در نظر گرفته شده است؟

با توجه به سیاست دولت مبنی بر

افزایش قابل توجه اقتصاد معدنی در کنار اقتصاد نفتی کشور، گلوگاه و پیش نیاز اصلی برای رسیدن به اقتصاد معدنی توانمند و رقابت پذیر با اقتصاد نفتی، ایجاد و تکمیل زیرساخت ها (راه سازی، برق رسانی، آبرسانی و...) در معادن و صنایع معدنی کشور است. از این رو پیشنهاد می شود، طی یک سال با انتخاب مشاور ذیصلاح، طرح جامع ایجاد و تکمیل زیرساخت های معدنی با همکاری سازمان صنعت، معدن و تجارت استان ها و محوریت ایمدرو تهیه شود تا براساس آن بتوان برنامه کوتاه مدت و بلند مدت برای تکمیل طرح جامع، تهیه و به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ارائه کرد. بدون داشتن طرح جامع، تحقق اقتصاد معدنی توانمند و به عنوان تکیه گاه اقتصاد کشور امکان پذیر نیست.

به نظر شما، برای اجرای کامل و به موقع پروژه های زیرساختی مربوط به این طرح، چه میزان اعتبار نیاز است؟

براساس بررسی های اولیه انجام شده (در صورت ارائه نیاز به بررسی های تکمیلی دارد)، در طرح زیربنای با توجه به فعال بودن حدود ۵۴۰۰، برای ایجاد و تکمیل زیرساخت- که در معادن اصلی ترین زیرساخت راه سازی است- سالانه برای ایجاد و تکمیل حدود ۲۵۰ کیلومتر راه برای معادن مذکور حدود ۱۵۰۰ میلیارد ریال اعتبار نیاز است.

اما برای تکمیل پروژه های نیمه تمام و در دست انجام طرح زیربنای طی ۲ سال آتی (۹۵ و ۹۶)، نیاز به یک هزار میلیارد

ریال اعتبار است.

چنانچه موضوع خاصی قابل توجه در اینجا مطرح نشده، بفرمایید؟

طرح زیربنای از جمله طرح های اساسی است که در صورت تخصیص به موقع اعتبار و توجه ویژه سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، به معنای واقعی موجب تحقق رویکردهای اقتصاد مقاومتی خواهد شد.

در طرح زیربنای تا کنون ۱۱۴ شرکت خصوصی در قالب پیمانکار، مشاور، دستگاه نظارت و آزمایشگاه به کار گرفته شدند که در واقع، استفاده از تمام ظرفیت های داخلی و تحقق رویکرد درون زایی اقتصاد مقاومتی محسوب می شود.

طرح زیربنای تا کنون در ۲۴ استان کشور پروژه اجرایی یا مطالعاتی انجام داده است، به عبارتی،

توزیع عادلانه بودجه در تمام استان های کشور و در مناطق محروم که هم باعث اشتغال در مناطق محروم و هم سبب تقویت اقتصاد روستایی خواهد شد.

۲۲۵ مگاواتی اکسین غدیر ، طرح فولاد ۱/۵ میلیون تنی مینرونور دریا ، طرح کنستانتره سنگ آهن ۲/۵ میلیون تنی مادشیمی و طرح تولید آهک هیدراته شرکت سنگ و فولاد هرمزگان اشاره کرد .

◀ **مهمترین مزیت های سرمایه گذاری در منطقه ویژه اقتصادی خلیج فارس را بیان فرمایید.(مانند معافیت ها و ...)**
مهمترین مزیت های سرمایه گذاری در منطقه برای سرمایه گذاران شامل معافیت گمرکی برای واردات تجهیزات و مواد اولیه ،معافیت از پرداخت مالیات برارزش افزوده برای پیمانکاران و شرکتهای فعال در منطقه ، افزایش مدت معافیت مالیات عملکردی از ۵ سال به ۷ سال برای شرکتهای غیردولتی مستقر در منطقه و معافیت گمرکی برای ورود کالاهای ساخته شده در منطقه به داخل کشور به میزان ارزش افزوده است . علاوه بر معافیت های قانونی ، تلاش برای فراهم کردن زیرساخت های مناسب در منطقه نظیر زیرساخت های آب ، برق ، گاز ، زمین و سایر زیرساخت های لازم نظیر زیرساخت های ارتباطی ریلی ، زمینی و دریایی نظیر اسکله های اختصاصی و تخلیه و بارگیری کشتی های حامل مواد فله معدنی و امکانات تخلیه و بارگیری قطار به جدابیت این منطقه برای سرمایه گذاران افزوده است .

◀ **آیا پس از برجام ، پیشنهادهایی از کشورها یا شرکت های خارجی برای سرمایه گذاری در منطقه داشته اید؟**
پس از برجام روند درخواست های سرمایه گذاری از طرف شرکت های خارجی رو به رشد بوده و در این خصوص شرکت هایی از کشورهای چین ، کره جنوبی و هند برای سرمایه گذاری در منطقه اعلام آمادگی کرده اند که ضمن اینکه در این رابطه مذاکراتی با شرکت های مذکور صورت گرفته و درحال پیگیری است، در مواردی طرح توجیهی فنی و اقتصادی نیز از شرکت خارجی دریافت شده که درحال بررسی است.

◀ **اگر مطلب مهمی از شرکت که مناسب برای هفته دولت باشد، دارید، بیان فرمایید.**

هفته دولت به عنوان یک کارنامه از اقدامات دولت و تشریح عملکرد دولت بر ملت علاوه بر ایفای رسالت های مطرح قانونی خود در راستای رشد یک اقتصاد پویا با هدف افزایش تولید و صادرات آمادگی دارد تجارب خود را با سایر مناطق به اشتراک بگذارد . دولت تدبیر و امید با اجرای سیاست های شفاف همواره می کوشد نبض اقتصاد و رونق با ثبات را به کشور تزریق کند.

◀ **به عنوان نخستین سوال بفرمایید طی سه سال گذشته چند طرح در منطقه ویژه خلیج فارس اجرا شده و عمدتا در چه زمینه هایی بوده است؟**

در سه سال گذشته اتمام عملیات نصب تجهیزات طرح توسعه اسکله از ۶ به ۱۲ میلیون تن در سال و افتتاح طرح توسعه اسکله با سرمایه گذاری ۵۶۰ میلیارد ریال و اشتغالزایی ۳۰۰ نفر- اتمام عملیات اجرایی بزرگترین پست برق کشور ۲۳۰-۴۰۰ کیلو وات با خطوط انتقال به طول ۳۰ کیلومتر و برج های تلسکوپی به طول ۳ کیلومتر با سرمایه گذاری حدود ۴۰ میلیون دلار و اشتغالزایی ۴۰ نفر -شروع عملیات اجرایی سایت توسعه با سرمایه گذاری ۶۲۰ میلیارد ریال - بهر ه برداری از فاز نخست تولید قیر شرکت فومن شیمی تولید ۳۰۰ هزار تن قیر با سرمایه گذاری ۵۰۰ میلیارد ریال سرمایه گذاری و برای ۱۷۳ نفر فرصت اشتغال ایجاد شده است. به ترتیب در زمینه های تخلیه و بارگیری مواد فله معدنی و انرژی و ایجاد زیر ساخت برای سرمایه گذاری و تولید قیر فعالیت طرح های فوق است.

◀ **با اجرای طرح های مذکور چه تحولاتی در استان و منطقه حاصل شده است؟ شاخص ترین طرح ها کدامند؟**

سایت توسعه به عنوان نماد حرکت و تحول در جهت ایجاد اشتغال پایدار و حضور سرمایه گذاران صنایع شناسخته می شود و تامین و تکمیل زیرساخت های سایت توسعه در شتاب بخشیدن رونق اقتصادی استان و افزایش توانمندی صادرات غیرنفتی در سبد اقتصادی کشور نقش مهمی را ایفا خواهد کرد .

◀ **طی سه سال اخیر چند سرمایه گذار (داخلی یا خارجی) برای سرمایه گذاری در منطقه ویژه اعلام آمادگی کرده اند؛ چه میزان سرمایه گذاری جذب شده و چه دستاوردهایی داشته است؟**

طی سه سال گذشته تعدادی از شرکتهای داخلی و خارجی برای سرمایه گذاری در منطقه اعلام آمادگی کرده اند و در این خصوص مذاکرات متعددی با سرمایه گذاران صورت گرفته است . از میان متقاضیان سرمایه گذاری ، شرکت هایی که توانسته اند طرح توجیهی فنی و اقتصادی و مدارک مورد نیاز را ارائه کنند، طرح سرمایه گذاری آنها توسط کارشناسان منطقه بررسی شده و در صورت احراز شرایط سرمایه گذاری و برخورداری از توجیهی پذیری طرح های مربوطه در کمیته واگذاری زمین مطرحه و قرارداد واگذاری زمین با سرمایه گذار منعقد شده است . از میان طرح های پذیرفته شده می توان به نیروگاه

رشد تقاضا برای سرمایه گذاری در منطقه ویژه خلیج فارس

های مدیریتی، ارتقای کیفیت تولیدات و افزایش توان صادرات به منظور رقابت در بازارهای جهانی جزء اهداف ترسیم شده منطقه است. فعالیت های شرکت با عملیاتی شدن سایت جنوبی و احداث ساختمان های اداری ، حصار کشی سایت میانی ، احداث شبکه های راه و تاسیسات ، هتل پنج ستاره خلیج فارس ، کارخانجات آب شیرین کن ، پل های روگذر به محور شهید رجایی و راه آهن شروع و با ادغام شرکت نورد بندرعباس (بارک) و ملحق شدن اسکله های تخلیه و بارگیری مواد معدنی ، نفتی و استقرار گمرک با عملیاتی شدن سایت ها محقق و هم اکنون با توجه به استقرار صنایع بزرگی نظیر فولاد، آلومینیوم و سایر صنایع، این منطقه به قطب صنعت فولاد ، آلومینیوم ، آند ، تخلیه و بارگیری مواد معدنی و نفتی و انرژی برق تبدیل شده است .

به مناسبت هفته دولت، خبرنگار ما با مهندس عبدلی زاده مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج فارس گفت و گویی انجام داده که متن آن را در ادامه می خوانید:

منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج فارس با وسعت تقریبی ۵۰۰۰ هکتار در ۴ سایت جنوبی ،میانی ، شمالی و توسعه به لحاظ جغرافیایی تقسیم که ۲۰۰۰ هکتار آن عملیاتی و شرکت های سرمایه گذار در حال اجرا یا بهره برداری طرح های مورد نظر هستند و ۳۰۰۰ هکتار دیگر در حال آماده سازی زیرساختها است . منطقه از شمال به کوههای پولادی پالایشگاه های هشتم ، ستاره خلیج فارس و هرمز و از جنوب به اسکله های تخلیه و بارگیری مواد معدنی و مواد نفتی ، آبهای آزاد و خلیج فارس ، از غرب به بندر شهید رجایی و از شرق به نیروگاه ۱۲۰۰ مگاواتی توانیر و شهر بندرعباس و خطوط ریلی مرتبط و شرایط متمایزی را پدید آورده است .

فراهم آوردن شرایط جذب سرمایه گذاری داخلی و خارجی و هدایت آنها در جهت احداث واحدهای صنعتی و معدنی صنایع انرژی بر و فرآوری مواد معدنی و همچنین رشد توسعه اقتصادی ، افزایش فرصت های شغلی ، افزایش و توسعه فناوری های مدرن حوزه تولید ، مهارت

برخورداری از ذخایر فراوان گاز نهفته در منطقه خلیج فارس و قیمت مناسب آن و همچنین بهره برداری از منابع عظیم گاز پارس جنوبی که حدود ۷ تا ۸ درصد کل ذخایر گازی جهان را در خود ذخیره کرده، امتیازی است که ایران از آن بهره مند شده است. به همین علت در برنامه های کلان کشور، راه اندازی صنایعی که مصرف انرژی بالایی دارند، به عنوان راهکاری پربازده به منظور دستیابی به اهداف توسعه در نظر گرفته شده است. تاکید در بهره برداری از مخازن پارس جنوبی، ناشی از اشتراک این مخزن با کشور قطر است در حالی که اعمال حاکمیت بر حجم معینی از ذخیره این مخزن، به دلیل ماهیت سیال آن غیر ممکن است، تنها راه رقابت با حریف، افزایش در سرعت بهره برداری از آن است. مسایل فوق موجب شده تا سیاست توسعه صنایع انرژی بر، به ویژه در حوزه تاثیر پذیر میدان گازی پارس جنوبی در برنامه های کلان توسعه کشور گنجانده شود.

ایجاد منطقه ویژه استقرار صنایع انرژی بر ، ظرفیت مناسب و جدید صنعتی را در کنار بزرگترین مخزن گازی جهان (پارس جنوبی) در اختیار کشور قرار می دهد و علاوه بر اینکه می تواند به یک مرکز بزرگ و جاذب سرمایه طرح های صنعتی- اقتصادی تبدیل شود، موجب ایجاد اشتغال، بسترسازی زمینه های مختلف توسعه اجتماعی و افزایش امنیت ملی شده و در مجموع، نیازهای مختلف توسعه پایدار را پاسخگو خواهد بود و در عین حال، زمینه توسعه بخشی از سواحل خلیج فارس را فراهم می کند.

شناسنامه

عنوان طرح : ایجاد مناطق ویژه استقرار صنایع انرژی بر در سواحل جنوبی کشور

اهداف و مزایا:

- کاهش هزینه های واردات کشور، کمک به جهانی شدن تولیدات، ارتقاء استانداردهای تولید و نفوذ به بازارهای جهانی
- جذب و جهت دهی سرمایه های خارجی و داخلی به حوزه نفوذ منطقه ویژه
- ارتقاء تکنولوژی و بهره گیری از فناوری های به روز و برتر خارجی.
- کسب دانش های مدیریتی صادرات.
- افزایش و کمک به صادرات کالا و صادرات خدمات.
- اجرای سیاست های توسعه منطقه ای، آمایش سرزمین و ساماندهی قطب های اقتصادی در نقاط کمتر رشد یافته.
- ایجاد فرصت های شغلی و ارتقاء سطح اشتغال در کشور و به کار گرفتن کارآفرینان داخلی و خارجی.

مزایای منطقه ای و استانی :

- افزایش نرخ فعالیت اقتصادی ، ایجاد توسعه و رونق اقتصادی منطقه.
- افزایش سطح درآمدهای حاصل از توسعه اقتصادی منطقه.
- ایجاد اشتغال و مشاغل خدماتی و به تبع آن کاهش نرخ بیکاری.
- ایجاد و توسعه مراکز آموزشی علمی ، فنی و دانشگاهی.
- ارتقاء سطح مهار ، مدیریت و تخصص نیروی کار.
- توسعه زیرساخت ها و امور زیربنایی منطقه.
- توسعه تاسیسات و زیر ساخت های شبکه حمل و نقل ارتباطی جاده ای، ریلی، هوایی و دریایی.
- توسعه زیرساختهای ارتباطی مخابراتی ، IT و فناوری های نوین اطلاعاتی و ارتباطی.

اهداف اولیه منطقه ویژه صنایع انرژی بر لامرد:

ردیف	صنایع قابل استقرار	هدف تعیین شده تولید در سال	مساحت تخصیص یافته (هکتار)
۱	آلومینیوم	۹/۱ میلیون تن	۲۰۰
۲	سیمان	۱۰ میلیون تن	۴۰۰
۳	برق	۱،۸۶ هزار مگا وات	۸۰
۴	صنایع تبدیلات گازی (پتروشیمی)	۵ میلیون تن	۴۰۰
۵	منیزیم	۶۰ هزار تن	۱۲۰
۶	صنایع پائین دستی		۱۱۰۰

اعتبار صنایع در حال احداث در منطقه ویژه اقتصادی لامرد

- آلومینیوم جنوب ۱،۲ میلیارد دلار
- نیروگاه ۵۰۰ میلیون یورو
- جی تی ال ۶۰۰ میلیارد تومان
- آماده سازی اراضی طی فاز های مختلف و بر اساس حداقل نیازهای طرح جهت تحویل اولین اراضی به سرمایه گذاران انجام خواهد شد که هر فاز شامل بخش های زیر خواهد بود :
- قطعه بندی و احداث خیابان های داخلی
- تامین و احداث شبکه انتقال و توزیع نیرو و احداث پست های برق و شبکه روشنایی
- تامین و احداث شبکه انتقال و توزیع آب و فاضلاب
- تامین و احداث شبکه انتقال و توزیع گاز
- تامین و احداث شبکه مخابراتی و IT
- اجرای فضای سبز پیرامونی ، معابر ، حریم ها و احداث نهالستان

فعالیت های مطالعاتی، مجوزها و عملیات اجرایی طرح

بخشی از مهمترین فعالیت ها و اقدامات انجام شده تا اوایل

توسعه امکانات سکونتی ، رفاهی و خدماتی منطقه، افزایش رفاه اجتماعی و فردی.

از جمله دستاوردهای مهم این طرح در یکی از محروم ترین مناطق کشور ، ایجاد اشتغال است. با احداث این طرح و با تحقق فعالیت های صنعتی پیش بینی شده ، حدود ۳۰،۰۰۰ شغل مستقیم ایجاد خواهد شد. منطقه ویژه لامرد، در استان فارس و در فاصله ۶ کیلومتری شمال شرق شهر لامرد قرار دارد و مساحت آن بالغ بر ۸۵۰۰ هکتار است. با در نظر گرفتن محدودیت های سایت، ۵۱۴۵ هکتار (۶۳ درصد) از کل اراضی سایت قابل بارگذاری است. منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر لامرد در تاریخ ۴مهر ماه ۱۳۸۹ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. این قانون اول آبان ماه همان سال به دولت ابلاغ و در تاریخ ۲۲ شهریور سال ۹۰ نیز از سوی هیات دولت برای اجرا ابلاغ شد.

صنایع پنجگانه و پایین دستی ها

در سایت منطقه ویژه انرژی بر لامرد، ۵ صنعت اصلی سیمان، آلومینیوم، پتروشیمی، نیروگاه و منیزیم مطابق با مطالعات تخصصی بازار با ظرفیت تولید مشخص پیشنهاد شده است. علاوه بر صنایع ذکر شده، صنایع پایین دست فولاد، آلومینیوم و پتروشیمی نیز جزو صنایع قابل استقرار در این منطقه هستند همچنین براساس مطالعات طرح جامع، ۵ پهنه دیگر (خدمات، تأسیسات، پشتیبانی صنعت، فضای سبز، راه و کریدور) نیز در راستای پشتیبانی و خدمت رسانی سایت پیش بینی شده است.

سال جاری در راستای فراهم شدن زیر ساخت های منطقه ویژه اقتصادی لامرد به شرح زیر است:

مجوز های اخذ شده :

- ۱- مجوز نهایی محیط زیست برای کلیات منطقه ویژه و استقرار صنایع از سازمان حفاظت محیط زیست.
- تصویب تسری طرح آمایش نواحی تاثیر پذیر از حوزه گازی پارس جنوبی به مناطق ویژه استقرار صنایع انرژی توسط هیات دولت.
- موافقت اصولی تخصیص گاز از سوی وزارت نفت به میزان ۵ میلیون متر مکعب در روز برای سایت لامرد برای فاز اول.
- مجوز راه اندازی بیسیم مخابراتی از سازمان تنظیم مقررات رادیویی.
- مجوز تخصیص آب به میزان ۲۰ لیتر بر ثانیه برای مصارف دوران ساخت منطقه ویژه لامرد از شرکت آب و فاضلاب استان فارس.

عملیات اجرایی در سایت لامرد

(بخش اعظم عملیات اجرایی سایت لامرد در دولت یازدهم انجام شده است.)

- اجرای جاده دسترسی پیرامونی سایت لامرد در زون صنعتی به طول ۴۰ کیلومتر و مسیر پیرامونی در زون توسعه به طول ۲۲

تصویب و ابلاغ می شود. همچنین عملکرد مالی طرح از ابتدا تا پایان سال مالی ۹۳ برابر با ۱۱,۴۳۹,۱۰۱ میلیون ریال است. (از محل منابع عمومی: ۴۸۵,۰۲۰ میلیون ریال و از محل منابع داخلی: ۵۲۶,۴۱۹ میلیون ریال)

وضعیت صنایع و سرمایه گذاران در منطقه ویژه اقتصادی لامرد

وضعیت صنایع و حضور سرمایه گذاران در منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر لامرد - که همه فعالیت های عملیاتی در دولت یازدهم به مرحله اجرا در آمده، به شرح جدول زیر است.

ردیف	نام صنعت	ظرفیت	وضعیت فعالیت
۱	مجتمع صنایع آلومینیوم جنوب	۳۰۰ هزار تن	در حال ساخت
۲	نیروگاه سیکل ترکیبی غدیر	۱,۰۰۰ مگا وات	در حال ساخت
۳	فرآورده های گاز تبدیلی لامرد (GTL)	۳,۰۰۰ بشکه در روز	در حال ساخت
۴	منیزیم بین المللی لامرد	۱۲ هزار تن در سال	زمین تحویل شده
۵	تولید شمش منیزیم آگاهان راه میهن	۱۲ هزار تن در سال	زمین تحویل شده
۶	شرکت منیزیم لاوان	۱۲ هزار تن در سال	در حال انعقاد قرارداد
۷	منیزیم توسعه صنعت جاسک	۱۲ هزار تن در سال	در حال مذاکره
۸	منیزیم تعاونی توسعه و عمران تراکمه	۶,۰۰۰ تن در سال	در حال مذاکره
۹	پالایشگاه میعانات گازی همای آسمان پارسیان	۳۰ هزار بشکه در روز	در حال مذاکره
۱۰	سیمان بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	۳ میلیون تن در سال	در حال مذاکره
۱۱	اوره و آمونیاک	اوره صنعتی ۶۶۰ هزار تن در سال آمونیاک ۳۹۶ هزار تن در سال	در حال مذاکره
۱۲	سیمان پارسیان	۱۴ هزار تن در روز	در حال مذاکره
۱۳	تولید محصولات فولادی (ماشین سازی آمایش راه میهن)	۲۲ هزار تن در سال	در حال مذاکره
۱۴	پالایشگاه میعانات گازی		در حال مذاکره
۱۵	محصولات پتروشیمی (GTX)	۳۰۳۹ تن در سال	در حال مذاکره
۱۶	طرح زنجیره تولید بوتان	بوتادین ۷۰ هزار تن در سال پلی ایزوبنتلین ۳۳ هزار تن در سال	در حال مذاکره
۱۷	طرح تولید پروپیلن از پروپان	پروپیلن ۲۰۰ هزار تن در سال پلی پروپیلن ۲۵۰ هزار تن در سال	در حال مذاکره
۱۸	طرح تولید گازوئیل، کربن بلک، گاز متان از دوده صنعتی	۲۶۴۹ تن در سال	در حال مذاکره
۱۹	طرح تولید کاغذ سنگی	۵۰۰ تن در سال	در حال مذاکره
۲۰	طرح احداث کارخانه تولید آسفالت گرم	۶۰۰ تن در روز	در حال مذاکره
۲۱	طرح احداث ایستگاه تولید بتن آماده	۳۰۰ متر مکعب در روز	در حال مذاکره
۲۲	طرح احداث بچینگ بتن	۲۵۰ متر مکعب در روز	در حال مذاکره
۲۳	طرح احداث بانک ماشین آلات ویما	-	در حال مذاکره
۲۴	طرح احداث بانک مصالح خاکریزی و ساختمانی	۲۰۰ تن در روز	در حال مذاکره

برخی مزیت های منطقه ویژه لامرد

• وجود فرودگاه بین المللی لامرد در مجاورت منطقه ویژه اقتصادی لامرد.

• نزدیکی به فرودگاه بین المللی خلیج فارس عسلویه.

• نزدیکی به بنادر و تاسیسات بندری در عسلویه و پارسیان با ظرفیت تخلیه و بارگیری ۴۰ میلیون تن در سال.

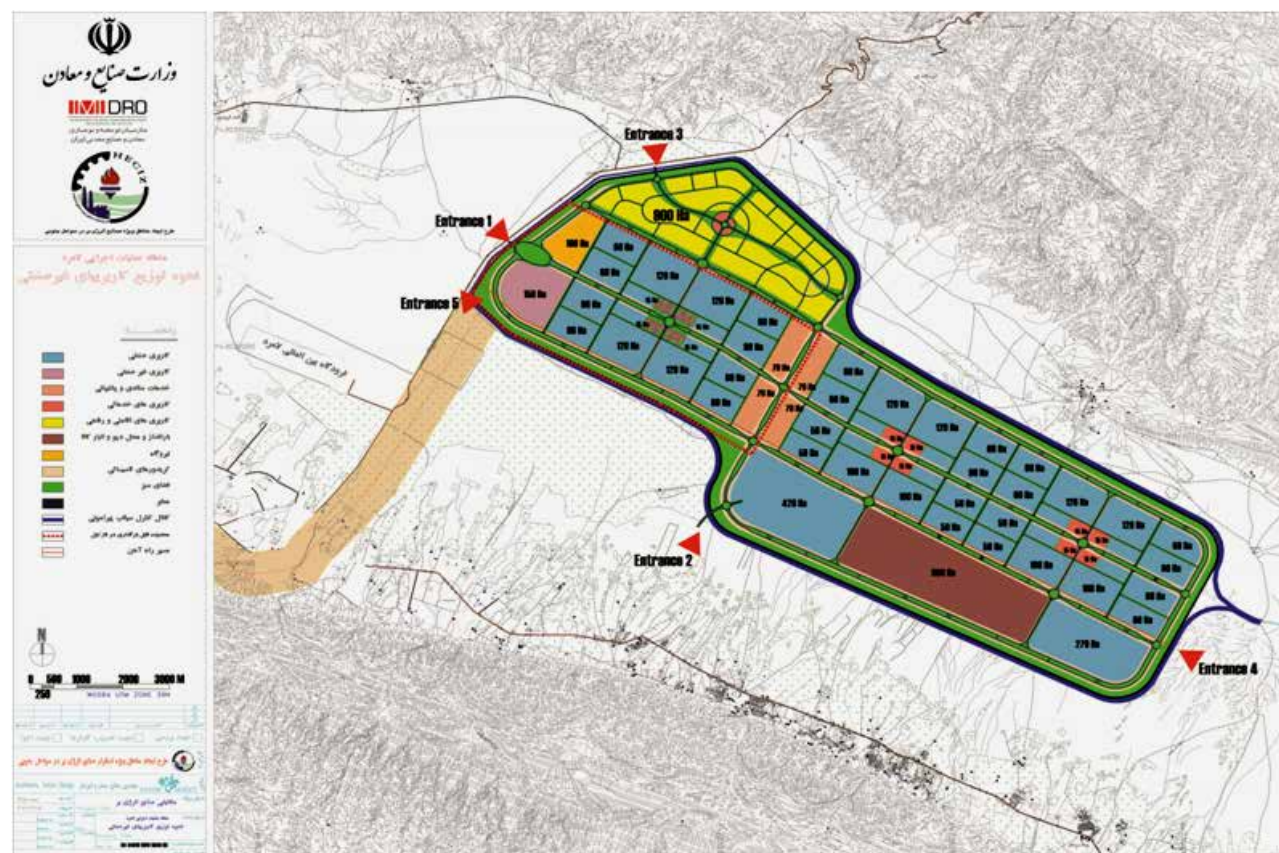
• مجاورت با خط انتقال گاز سراسری.

• وجود اراضی مسطح بدون نیاز به هزینه های سنگین آماده سازی.

• رویکرد اهالی به سرمایه گذاری با توجه به اقامت شمار زیادی از شهروندان لامردی در کشورهای حوزه جنوبی خلیج فارس.

• دسترسی و نزدیکی به محورهای مواصلاتی اعم از زمینی، هوایی، دریایی. (در طراحی های انجام شده راه آهن شیراز به عسلویه از لامرد عبور خواهد کرد.)

خوشبختانه رویکرد مدیریت ارشد استان فارس معطوف به فراهم کردن بسترهای لازم برای تسهیل شرایط فعالیت در بخش های صنعتی به ویژه مناطق ویژه و شهرک های صنعتی است. با اینکه استان فارس تا پیش از این به عنوان استانی کشاورزی شناخته می شد اما شرایط آب و هوایی و مقوله خشکسالی و نیاز به تغییر روش های آبیاری سبب شده است تا مسئولان امر توجه خاصی به مقوله صنعت پیدا کنند و در همین راستا به صورت ویژه کمیته حمایت از سرمایه گذاری و معرفی جاذبه های صنعتی این استان به صورت مستمر و اثر بخشی فعالیت دارد. بر اساس آخرین آمارها استان فارس از نظر جذب تسهیلات برای رونق صنعتی حایز رتبه اول کشوری شده است.

- بازنگری مطالعات طرح جامع منطقه.
- مطالعات پهنه بندی سیلاب منطقه ویژه.
- انجام مطالعات طراحی ایستگاه تقلیل فشار گاز.
- مطالعات مرحله شناخت زهکشی سایت .
- طراحی کریدور عبور تاسیساتی منطقه .
- شروع مطالعات سیمای سایت و منظر شهری.
- مطالعات مهندسی رودخانه و کنترل سیلاب منطقه ویژه.
- طراحی سازه کنترل سیلاب منطقه ویژه لامرد.

عملیات اجرایی سایت که بخش اعظم آن که از سال ۹۲ به بعد اجرایی شده است:

- احداث ادامه جاده شریانی دسترسی صنایع بطول حدود ۹/۵ کیلومتر و عرض ۱۶ متر .
- احداث ساختمان درب خروج گمرک منطقه ویژه لامرد به مساحت ۴۲۰ متر مربع و بخشی از محوطه گمرکی با واحد باسکول.
- احداث بخشی از شبکه برق دوران ساخت منطقه ویژه لامرد به طول ۱۷ کیلومتر با پیشرفت ۹۵ درصد
- احداث ادامه شبکه برق دو مداره ۲۰ کیلو ولت دوران ساخت منطقه ویژه لامرد به طول ۱۲ کیلومتر با پیشرفت ۴۵ درصدی.
- احداث شبکه انتقال آب دوران ساخت به طول ۱۲/۵ کیلومتر و مخزن ذخیره ۲۵۰۰ متر مکعبی .
- اجرای فیبر نوری برای بخش ورودی سایت لامرد توسط شرکت مخابرات لامرد.
- بخشی از فضای سبز منطقه ویژه با کاشت ۱۸۰ نفر نخل.

کیلومتر با پیشرفت فیزیکی ۱۰۰ درصدی.

• اجرای فنس کشی گمرکی سایت لامرد به طول ۴۰ کیلومتر با پیشرفت فیزیکی ۹۰ درصدی.

• اجرای شبکه بیسیم مخابراتی.

• اجرای فیبر نوری مخابراتی تا محل ورودی سایت با ظرفیت ده هزار شماره.

• پهنای اینترنتی ۲۰ مگابیتی.

• ایجاد آزمایشگاه مکانیک خاک مستقر در سایت.

• احداث کانال کنترل سیلاب پیرامون سایت لامرد بطول ۴۰ کیلومتر با پیشرفت فیزیکی ۱۰۰ درصدی.

• احداث جاده شریانی منطقه ویژه لامرد بطول ۴/۵ کیلومتر با پیشرفت ۱۰۰ درصدی.

• احداث ادامه جاده شریانی دسترسی صنایع بطول حدود ۱۲ کیلومتر با پیشرفت ۲۵ درصدی.

• آماده شدن ساختمان گمرک منطقه ویژه لامرد برای بهره برداری.

• مراحل پایانی اجرای بخشی از شبکه برق دوران ساخت منطقه ویژه لامرد به طول ۱۳ کیلومتر.

• اجرای ادامه شبکه برق دوران ساخت منطقه ویژه لامرد به طول ۱۷ کیلومتر با پیشرفت ۴۵ درصدی.

• احداث شبکه انتقال آب دوران ساخت به طول ۱۳ کیلومتر و مخزن ذخیره ۲۵۰۰ متر مکعبی با پیشرفت ۱۹ درصدی.

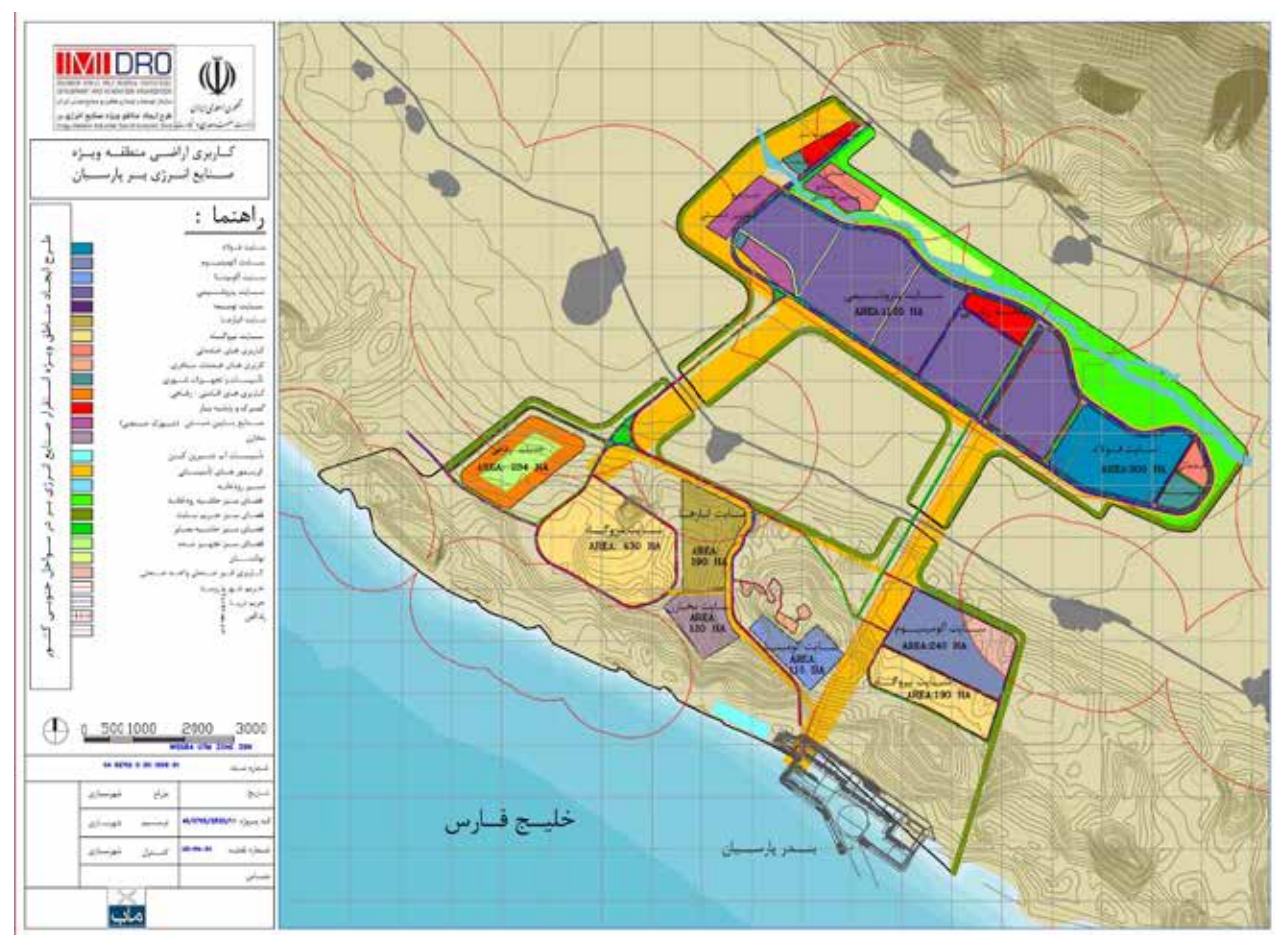
• اجرای بخشی از فضای سبز منطقه ویژه.

• انجام مذاکره و واگذاری اراضی به متقاضیان سرمایه گذاری صنعتی.

اهم فعالیت های مطالعاتی و عملیات اجرایی

بخشی از مهمترین فعالیت ها و اقدامات انجام شده منطقه ویژه اقتصادی لامرد به شرح زیر است:

عملیات مطالعات (مهندسی پایه) و طراحی و نظارت:

نقشه طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر پارسیان

جنوبی منطقه ویژه اقتصادی پارسیان با پیشرفت فیزیکی ۹۸ درصد جهت ایجاد ارتباط بندر پارسیان به سایت شمالی. ← احداث بیش از ۱۴/۵ کیلومتر جاده ۲ بانده آسفالت در سایت شمالی جهت دسترسی به سایت پتروشیمی و فولاد و ایجاد ارتباط با سایت جنوبی (بندر پارسیان) با پیشرفت فیزیکی ۶۰ درصدی. ← احداث شبکه آبرسانی دوران ساخت به طول ۲۰ کیلومتر از سایت شمالی تا سایت جنوبی با پیشرفت فیزیکی ۴۰ درصدی. ← احداث شبکه برق رسانی دوران ساخت (خط برق دومداره ۲۰ کیلو ولت) به طول تقریبی ۱۹ کیلومتر با پیشرفت فیزیکی ۳۰ درصدی. ← برگزاری مناقصه احداث ساختمان گمرک منطقه ویژه پارسیان. ← طراحی و تهیه اسناد مناقصه تکمیل خط انتقال برق دوران ساخت از سایت شمالی تا سایت جنوبی. ← طراحی و تهیه اسناد مناقصه تکمیل ۵ کیلومتر از فنس گمرکی باقیمانده جهت اخذ مجوز استقرار گمرک. ← انتخاب پیمانکار برای احداث خط انتقال برق دوران ساخت به طول ۸۰۰ متر از بندر پارسیان تا زمین انبار آلومینیوم جنوب. ← خرید انشعاب برق به میزان ۴ مگا وات برای دوران ساخت.

گاز طبیعی در روز
← موافقت اولیه سازمان بنادر و دریانوردی با احداث بندر پارسیان
← موافقت وزارت جهاد کشاورزی مبنی بر تفویض کلیه اختیارات قانونی به این منطقه در راستای اجرای ماده ۲۳ قانون تشکیل مناطق ویژه
← موافقت گمرک جمهوری اسلامی با احداث ساختمان گمرک منطقه
← موافقت گمرک جمهوری اسلامی با استقرار گمرک مشروط به تکمیل فنس محدوده منطقه ویژه
← رفع تعهدات ارزی سرمایه گذاران منطقه ویژه پارسیان

مجوزات در دست اقدام:

مجوز زیست محیطی بندر پارسیان از سازمان حفاظت محیط زیست
مجوز مرز مجاز دریایی پارسیان از وزارت کشور
مجوز ساخت بندر پارسیان از سازمان بنادر و دریانوردی ایران

عملیات اجرایی زیرساخت های احداث شده و در دست احداث:

← احداث بیش از ۹۰ درصد از فنس گمرکی محدوده منطقه.
← احداث بیش از ۱۰ کیلومتر جاده ۲ بانده آسفالت در سایت

منطقه پارسیان آماده میزبانی بزرگان صنایع معدنی

منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی پارسیان، به عنوان یکی از مناطق استقرار صنایع انرژی بر، طی سه سال گذشته شاهد جهش فعالیت های بوده که در این گزارش به آن ها اشاره می شود. یکی از مهمترین اقدامات «پارسیان» فراهم شدن شرایط احداث بندر اختصاصی با حضور سرمایه گذاران خارجی است. درباره ویژگی ها و مزایای این منطقه، حسن شاهرخی مدیر صنایع انرژی پارسیان گزارشی ارائه کرده است.

حسن شاهرخی مدیر منطقه ویژه صنایع معدنی پارسیان

معرفی:

و ظرفیت سازی برای ۱۰ میلیون تن فولاد، ۱۰ میلیون تن پتروشیمی، ۱،۲ میلیون تن آلومینیوم، ۲،۳ میلیون تن آلومینا ۱۰ هزار مگاوات برق، مصوب شده بود که در آخرین بازنگری در سال ۱۳۹۴، اهداف کمی این منطقه به ۴ میلیون تن فولاد، ۶۰۰ هزار تن آلومینیوم، ۳ میلیون تن آلومینا، ۱۸ میلیون تن پتروشیمی، ۴۳۰۰ مگا وات برق تغییر یافت.

مجوزهای اخذ شده:

در این منطقه تا کنون برخی از مجوزهای لازم به شرح ذیل اخذ شده است:

← موافقت اولیه سازمان حفاظت محیط زیست با کلیات ایجاد منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر پارسیان
← موافقت اولیه وزارت نفت با سهمیه ۲۰ میلیون متر مکعب

تصویب طرح جامع:

طرح جامع این منطقه در سال ۱۳۸۸ با اهداف کمی استقرار

نقشه ۱ - موقعیت منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر پارسیان

قبل از سال ۱۳۹۲	بعد از سال ۱۳۹۲
احداث بیش از ۹۰ درصد از فنس گمرکی محدوده منطقه	احداث بیش از ۶ کیلومتر جاده ۲ بانده آسفالت در سایت جنوبی منطقه ویژه اقتصادی پارسیان
احداث ۴ کیلومتر جاده ۲ بانده آسفالت در سایت جنوبی منطقه ویژه اقتصادی پارسیان	احداث بیش از ۱۰ کیلومتر جاده ۲ بانده آسفالت در سایت شمالی جهت دسترسی به سایت پتروشیمی و فولاد و ایجاد ارتباط با سایت جنوبی(بندر پارسیان)
احداث بیش از ۴.۵ کیلومتر جاده ۲ بانده آسفالت در سایت شمالی جهت دسترسی به سایت پتروشیمی و فولاد و ایجاد ارتباط با سایت جنوبی(بندر پارسیان)	احداث شبکه آبرسانی دوران ساخت به طول ۲۰ کیلومتر از سایت شمالی تا سایت جنوبی با پیشرفت فیزیکی ۴۰ درصد
	احداث شبکه برق رسانی دوران ساخت (خط برق دومداره ۲۰ کیلو ولت) به طول تقریبی ۱۹ کیلومتر با پیشرفت فیزیکی ۳۰ درصد
	برگزاری مناقصه احداث ساختمان گمرک منطقه ویژه پارسیان
	طراحی و تهیه اسناد مناقصه تکمیل خط انتقال برق دوران ساخت از سایت شمالی تا سایت جنوبی
	طراحی و تهیه اسناد مناقصه تکمیل ۵ کیلومتر از فنس گمرکی باقیمانده جهت اخذ مجوز استقرار گمرک
	انتخاب پیمانکار برای احداث خط انتقال برق دوران ساخت به طول ۸۰۰ متر از بندر پارسیان تا زمین انبار آلومینیوم جنوب
	خرید انشعاب برق به میزان ۴ مگا وات برای دوران ساخت
	خرید انشعاب آب به میزان ۱۵ لیتر بر ثانیه از آبفای استان هرمزگان برای مصارف دوران ساخت
	خرید انشعاب آب به میزان ۱۵ لیتر بر ثانیه از آبفای روستایی برای مصارف دوران ساخت

← خرید انشعاب آب به میزان ۱۵ لیتر بر ثانیه از آبفای استان هرمزگان برای مصارف دوران ساخت.

← خرید انشعاب آب به میزان ۱۵ لیتر بر ثانیه از آبفای روستایی برای مصارف دوران ساخت.

احداث بندر پارسیان:

← اسناد ارزیابی کیفی متقاضیان احداث بندر پارسیان، برای برگزاری مناقصه عمومی بین المللی تهیه شده و آماده برگزاری مناقصه است.

← فاز راه اندازی بندر پارسیان شامل ۱۵۰۰ متر موج شکن اصلی ، ۴ پست اسکله کالای عمومی، کانتینری ، فله خشک و مایع به طول ۱۰۸۰ متر ، اجرای دایک استحصال به طول ۵۶۰ متر ، لایروبی تا عمق ۱۵.۴- متر نسبت به CD، به طوریکه امکان تخلیه و بارگیری حدود ۹ میلیون تن در سال فراهم شود.

← به موازات برگزاری مناقصه عمومی بین المللی ، مذاکره با متقاضیان سرمایه گذاری در احداث پروژه بندر پارسیان همچون شرکت های HYUNDAI.DAEWOO، چاینا هاریر ، اولام اینترنشنال در حال انجام است.

قرارداد جهت واگذاری ۴۰ هکتار زمین برای اجرای طرح های GTPP و MEG

← شرکت آریا سلیم پرشین: در مرحله انعقاد قرارداد جهت واگذاری ۵۰ هکتار زمین برای اجرای واحدهای الفین

← شرکت فرآیندسازان نارگان: در مرحله مذاکره و انعقاد قرارداد جهت واگذاری ۵۰ هکتار زمین برای اجرای طرح MTP/PP

← شرکت طرح صنعت لاوان: در مرحله مذاکره و انعقاد قرارداد جهت واگذاری ۶۰ هکتار زمین برای اجرای طرح GTO

← سرمایه گذاران متعدد دیگری همچون شرکت چند ملیتی ایندوراما، پتروشیمی پاک سبز پارسیان، سرمایه گذاری صنعت و معدن ، شرکت توتال فرانسه ، شرکت BASF آلمان ، هلدینگ پتروشیمی خلیج فارس و... متقاضی سرمایه گذاری در صنایع پتروشیمی این منطقه هستند.

← لازم به توضیح است شرکت های BASF آلمان و توتال فرانسه طی ماه های گذشته از این منطقه بازدید کردندکه ابراز علاقه زیادی نسبت به سرمایه گذاری در این منطقه نشان دادند و این منطقه را دارای پتانسیل های بالقوه ای می دانستند

سایر سرمایه گذاران:

لازم به ذکر است که کلیه سرمایه گذاری ها از سال ۱۳۹۳ به بعد انجام شده است.

← شرکت عملیات پشتیبانی و غیرصنعتی بازارگاد: متقاضی احداث یک مجتمع خدماتی ، رفاهی و تفریحی در این منطقه است.

← شرکت آلومینیوم جنوب: شرکت آلومینیوم جنوب واقع در منطقه ویژه لامرد ، عملیات تسطیح و آماده سازی اراضی انبار آلومینیوم واقع در مجاورت بندر پارسیان را به اتمام رسانده است و در شرف استقرار شرکت NFC پیمانکار چینی آن شرکت جهت شروع عملیات اجرایی احداث انبار است.

← شرکت اوکسین دوچلند: این شرکت متقاضی احداث نیروگاهی به ظرفیت ۸۰۰ مگاوات است که مذاکرات با این شرکت تا مرحله آماده شدن پیش نویس توافق نامه ادامه یافته است و پس از طرح موضوع در کمیته سرمایه گذاری ایمیدرو و تصویب آن می توان اقدام به انعقاد قرارداد کرد.

← شرکت آب شیرین کن ستاره پاک پارسیان به نمایندگی از شرکت WTD: متقاضی احداث یک واحد آب شیرین کن است و در حال حاضر پیشنهاد فنی و مطالعات امکانسنجی این سرمایه گذاری جهت اعلام نظر برای مشاور منطقه ارسال شده است.

طرح جامع بندر پارسیان

توسعه منطقه ویژه اقتصادی کاشان با مطالعات زیست محیطی

طرح اولیه منطقه ویژه اقتصادی کاشان پس از انجام مطالعات اولیه و مشخص شدن زمین در ۳۰ کیلومتری شهرستان کاشان و محدوده محل اجرای طرح، در سال ۱۳۸۹ توسط مجلس شورای اسلامی و در تاریخ ۱۳۹۱۰۹۱۲۶ به تصویب هیات دولت رسید و سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) به عنوان سازمان مسئول تعیین شده و ابلاغ شد.

برخی از مهمترین اقدامات انجام شده تاکنون به شرح زیر است:

- انتقال اسناد از سازمان منابع طبیعی و تملک زمین به سازمان مسئول (ایمیدرو) به عنوان نخستین گام اجرایی در راستای واگذاری زمین به سرمایه گذاران
- اقدامات لازم برای تامین منابع مالی از جمله تبادل موافقتنامه مالی با سازمان، تعیین حساب مالی و تخصیص منابع
- انتخاب مشاور طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی کاشان
- مطالعات طرح جامع طرح به اتمام رسیده و پس از تصویب در ایمیدرو و همچنین تایید در شورای پژوهشی شورای عالی مناطق ویژه در مرحله تصویب نهایی قرار دارد.
- انجام اقدامات لازم در جهت تعیین و تجهیز دفتر مرکزی و محلی طرح و انجام چارت سازمانی
- انجام اقدامات لازم در راستای هماهنگی های شهرستان، استانی و پیشبرد هر چه سریعتر مسائل موجود طرح
- انجام اقدامات لازم برای تامین زیر ساخت های آب، برق و گاز دوران ساخت (موقت) و دائم
- آب و برق موقت در این منطقه، تامین شده است و آب دائم نیز از پساب شهرستان کاشان و برق دائم از پست مشکلات تامین خواهد شد. از سوی دیگر طبق بررسی های صورت گرفته، هزینه تامین زیر بناهای طرح در فاز اول، حدود ۷۰ میلیارد تومان پیش بینی می شود.
- انجام اقدامات لازم در راستای اخذ مجوز

زیست محیطی

مشاور زیست محیطی در شهریور ماه ۱۳۹۴ انتخاب شد و مطالعات EIA طرح منطقه ویژه اقتصادی کاشان از اسفند ماه سال ۱۳۹۴ به اداره زیست محیطی استان اصفهان ارسال شده است و پس از بازدید و بررسی کارشناسان مربوطه، ایرادات و اصلاحات مورد نظر اعمال شده و در مرحله تایید است. پس از تایید در استان اصفهان مطالعات EIA باید به تایید سازمان حفاظت محیط زیست برسد. انجام هرگونه عملیات اجرایی و فیزیکی در سایت منوط به تایید مطالعات زیست محیطی است.

دیوار کشتی محیط پیرامون سایت منطقه ویژه اقتصادی کاشان

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران به عنوان مالک منطقه ویژه ۳ میلیارد تومان بودجه برای دیوار کشتی و تامین آب و برق موقت سایت در نظر گرفت که در این راستا آگهی فراخوان عمومی در روزنامه های کثیرالانتشار چاپ شد. پس از تشکیل کمیته فنی - بازرگانی و بررسی های انجام شده توسط مشاور و طرح، ۷ شرکت برگزیده به حراست ایمیدرو اعلام گردید تا پس از تایید اهلیت برای مرحله دوم انتخاب پیمانکار (پاکات قیمت) دعوت شوند. لازم به ذکر است انجام هرگونه عملیات اجرایی و فیزیکی در سایت منوط به تایید مطالعات زیست محیطی است.

مساحت کل سایت منطقه ویژه اقتصادی کاشان ۱۳۴۴ هکتار است که در فاز اول دیوار کشتی در ۲۵۰ هکتار آن صورت خواهد پذیرفت.

انجام اقدامات لازم جهت تهیه بسته های سرمایه گذاری جهت ورود بخش خصوصی

کل هزینه اجرای فاز اول در حدود ۱۳۰ میلیارد تومان است (با احتساب زیر بناها) و با توجه به محدودیت تامین منابع مالی در دولتی، لزوم ورود سرمایه گذاران بخش خصوصی و همچنین تصمیم متولیان محلی در راستای تشویق سرمایه گذاران و متقاضیان شهرستان ضروری است. لازم به ذکر است که طرح مذاکرات اولیه با سایپا کاشان (با توجه به ورود سیتروئن به این مجموعه) و اتاق بازرگانی کاشان صورت پذیرفته است.

طرح در نظر دارد پس از شروع عملیات اجرایی در سایت نسبت به تهیه بسته های سرمایه گذاری اقدام کند.

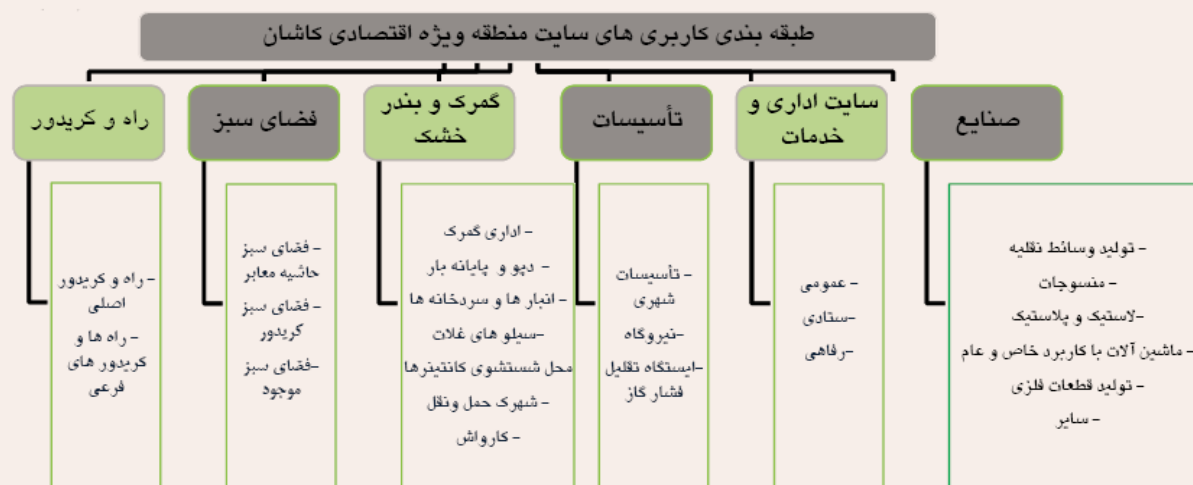
برخی از مزایای ایجاد شده در صورت راه اندازی منطقه ویژه اقتصادی کاشان به شرح زیر است:

- پشتیبانی از فعالیت های اقتصادی
- ارتباط تجاری بین المللی و تحرک در اقتصاد منطقه ای

- خروج اقتصاد شهری کاشان از بعد تک محصولی
- برقراری و تولید و پردازش کالا
- ایجاد اشتغال مولد خصوصا در قشر تحصیلکرده
- انتقال فناوری، افزایش صادرات غیر نفتی
- جلب و تشویق سرمایه گذاری داخلی و خارجی
- عبور خارجی (ترانزیت) و انتقال کالا (ترانشیپ)

با توجه به مزایای منحصر به فرد منطقه ویژه اقتصادی کاشان از جمله دسترسی به جاده و راه آهن قرار گرفتن در کریدور شمال - جنوب و امکان ترانزیت کالا، پتانسیل معدن و صنایع معدنی در استان اصفهان، صادرات غیر نفتی شهرستان کاشان، امید است که شاهد راه اندازی هر چه سریع تر زیرساخت های مورد نیاز این منطقه در شهرستان کاشان بوده تا با جذب سرمایه گذاران داخلی و خارجی موجبات پیشرفت طرح و بالطبع رشد و شکوفایی بیشتر شهرستان کاشان فراهم گردد.

کاربری های سایت

سنگان

پایتخت فراوری سنگ آهن

ذخایر منطقه معدنی سنگان که بهره برداری از آن در راستای تحقق اهداف کلان صنعت فولاد کشور دارای جایگاه مهم و با اهمیتی است، در مراحل اولیه توسط شرکت ملی فولاد و در مراحل بعدی همراه با بررسی های فنی و اقتصادی توسط شرکت BHP و کنسرسیوم SBI و Danieli مورد مطالعه و اکتشاف قرار گرفت.

ذخایر منطقه بندی شامل کانسارهای غربی شامل پنج کانسار با وسعت تقریبی ۶ کیلومتر مربع و ذخیره ۷۲۱ میلیون تن، کانسارهای مرکزی شامل دو کانسار با وسعت تقریبی ۱۰ کیلومتر مربع و ذخیره ۳۲۰ میلیون تن و کانسارهای شرقی شامل ۷ کانسار با وسعت تقریبی ۱۰۰ کیلومتر مربع که تا مرز افغانستان کشیده شده که تعیین ذخیره این بخش مستلزم اکتشافات بیشتری است که در حال انجام است.

به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، مهندس علی صدیقی فر مدیر مجتمع سنگ آهن سنگان اظهار داشت: ذخایر معادن سنگان بالغ بر ۱.۲ میلیارد تن پیش بینی شده که از این میزان ۸۰۰ میلیون تن در بخش غربی و مرکزی قابل استحصال است.

صدیقی فر در خصوص عملکرد سال ۹۴ و برنامه سال

۹۵ گفت: در این بخش قبل از هر چیز ذکر یک نکته اساسی و کلیدی ضروری است و آن اینکه نگاه سازمان و مجتمع سنگان و ذخایر ارزشمند آن یک نگاه راهبردی است و آن نگاه راهبردی، حفظ این منابع و ذخایر است برای بهره برداری از آنها در زمان و مقطع مناسب خود که آن مقطع دوره ۲۵ تا ۳۰ ساله بهره برداری از کارخانه از کارخانه های کنسانتره در حال ساخت است.

وی ادامه داد: بر همین اساس و با همین نگاه در حال حاضر برنامه و تمرکز

اصلی مجتمع سنگان بر انجام سازی های معدن است برای این دوره و این چشم انداز و لذا در سال ۹۴ مجتمع سنگان موفق شد در این بخش آماده سازی ۱۷۲ درصد برنامه خود را اجرا کند یعنی ۱۲ میلیون تن.

صدیقی فر تاکید کرد: در بخش استخراج در حال حاضر اصراری بر تولید مازاد نمی بینیم و استخراج سنگ آهن متناسب با حجم عملیات آماده سازی و نیاز کارخانه کنسانتره ۲.۶ میلیون تنی در حال بهره برداری و واحدهای سنگ شکنی صورت می گیرد.

وی گفت: مجتمع سنگان در سال ۹۴ در بخش استخراج ۱۱۵ درصد برنامه خود یعنی ۷.۷ میلیون تن استخراج داشت.

صدیقی فر تصریح کرد: در تولید سنگ آهن دانه بندی ما هیچ گونه برنامه ای برای صادرات نداریم چون که نگاه ما به ذخایر سنگان، نگاه راهبردی و مسئولیت ما حفظ این ذخایر برای بهره برداری از آن برای دوره مناسب خود است.

جایگزینی ارزش افزوده با خام فروشی

وی گفت: خام فروشی را در کل و بخصوص در شرایط فعلی هدر رفت منابع و سرمایه های ملی می دانیم چون دلیلی ندارد که ماده معدنی که در آینده ای نزدیک می تواند در فرایندهای فراوری و تولید قرار گرفته و ارزش افزوده بالایی پیدا کند، با ارزش بسیار پایین تر از قیمت تمام شده آن صادر کنیم.

وی ادامه داد: امسال نیز برنامه سنگان با تمرکز بر فعالیت های آماده سازی است به طوری که با وجود اینکه نسبت باطله برداری به استخراج یک به یک است، ما برای آماده سازی ۱۲ میلیون تن، استخراج ۴ میلیون تن و برای تولید دانه بندی فقط ۹۰۰ هزار تن در برنامه پیش بینی کرده ایم.

صدیقی فر در پاسخ به این سوال که با توجه به اینکه مجتمع سنگان برنامه ای برای صادرات ندارد، در سال گذشته در چندین مرحله اقدام به برگزاری مزایده عمومی و عرضه در بورس با این هدف کرد، گفت: دلیل آن این است که تولید کنسانتره در کارخانه ۲.۶ میلیون تنی و تولید سنگ آهن دانه بندی در سنگ شکن ها متناسب با نیاز واحدهای فولادی داخلی و بر اساس سهمیه و بر اساس سهمیه تعیین شده توسط وزارتخانه و برنامه استخراج نیز به تناسب این نیاز برنامه ریزی می شود.

وی افزود: در سال ۹۴ متاسفانه واحدهای فولادی به دلیل مشکلاتی

که داشتند، نتوانستند سهمیه خود را حمل کنند و لذا مجتمع با انباشت محصول تولیدی خود روبرو شد و لذا به ناچار راهی جز فروش و صادرات بخشی از آن را نداشت که البته در مراحل این فروش که از طریق مزایده و بورس انجام شد، به دلیل پیشنهادات بسیار نامناسب موفق نبود.

چشم انداز توسعه

مدیر مجتمع سنگان در خصوص چشم انداز توسعه سنگان گفت: بر اساس سند چشم انداز توسعه تا سال ۱۴۰۴ قرار است ظرفیت فولاد خام کشور به ۵۵ میلیون تن برسد که رسیدن به این امر مهم مستلزم ایجاد و تحقق توازن در زنجیره فولاد از معدن تا محصول با استفاده از ظرفیت ها توانمندی های ملی و داخلی است.

صدیقی فر افزود: مجتمع سنگان با توجه به ذخیره ۱.۲ میلیارد تنی به عنوان یکی از منابع اصلی و بزرگترین تامین کننده سنگ آهن کشور در تحقق این برنامه نقش و جایگاه والایی دارد.

وی ادامه داد: در این راستا برای تحقق اهداف کلان صنعت فولاد کشور در چشم انداز توسعه و به منظور ایجاد موازنه در حلقه و زنجیره تولید فولاد و بر اساس مصوبه هیات وزیران مقرر شد ایمیدرو با بهره گیری از توان خود و استفاده از ظرفیت های بخش خصوصی نسبت به احداث و راه اندازی واحدهای تولید کنسانتره تا ظرفیت ۱۷.۵ میلیون تن در سال و واحدهای گندله سازی تا ظرفیت ۱۵ میلیون تن در سال در سنگان اقدامات لازم را به عمل آورد.

صدیقی فر تصریح کرد: آنچه در حال حاضر در سنگان در حال شکل گیری است، ساخت ۶ کارخانه کنسانتره با ظرفیت ۱۷.۵ میلیون تن در سال و ۴ کارخانه گندله سازی با ظرفیت ۱۵ میلیون تن در سال است.

وی در خصوص ساخت کارخانه های مورد اشاره گفت: احداث و راه اندازی ۲ واحد تولید کنسانتره با ظرفیت ۲.۶ میلیون تن و ۲.۴ میلیون تن در سال توسط ایمیدرو و با مشارکت بخش خصوصی که ۲.۶ میلیون تنی راه اندازی و در حال بهره برداری است و واحد ۲.۴ میلیون تنی در مرحله انعقاد قرارداد برای ساخت است.

صدیقی فر افزود: همچنین احداث و راه اندازی یک واحد گندله سازی با ظرفیت ۵ میلیون تن در سال توسط ایمیدرو و با مشارکت بخش خصوصی که واحد مذکور با پیشرفت فیزیکی بیش از ۷۲ درصد پیش بینی می شود در نیمه نخست سال ۹۶ راه اندازی شود.

مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی؛ ایران خوداتکایی، بومی سازی و توسعه فرآوری

مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران به عنوان یکی از ۵ مرکز نخست تحقیقاتی دنیا در حوزه کانی شناسی، شیمی، فرآوری و بومی سازی تجهیزات و قطعات فرآوری مواد معدنی، اقدامات مطلوبی را آغاز کرده و توانسته است به دستاوردهای مهمی در این حوزه هادست یابد. بومی سازی دانش فنی عناصر نادر خاکی و تولید نخستین شمش آنتیموان و احداث خط تولید آن، تولید ۲ شمش میش میتال از مجموعه عناصر نادر خاکی، افزایش ۴۲ درصدی درآمد این مرکز، از جمله این دستاوردهاست. در گفت و گویی که با غلامرضا ملاطهری، سرپرست این مرکز به مناسبت هفته دولت انجام شده، به مشروح این موفقیت ها اشاره شده است.

عملکرد مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران در طول ۳ ساله اخیر (دولت تدبیر و امید) چگونه بوده و چه تغییراتی نسبت به قبل داشته است؟

این مرکز طی سالهای اخیر در بخش های مختلف (کانی شناسی، شیمی، فرآوری، محیط زیست و کارگاه ساخت) رشد ۴۲ درصدی درآمد نسبت به سال ۹۲ را داشته است.

اهداف توسعه ای این مرکز در زمینه ساخت تجهیزات فرآوری و برقراری ارتباط با مراکز تحقیقاتی معتبر و پیشرو در زمینه فرآوری تمرکز بر فرآوری عناصر نادر خاکی، برگزاری دوره های آموزشی، گسترش بازار مطالعات فرآوری مواد معدنی در حوزه های مختلف و تجهیز آزمایشگاه ها با دستگاه های جدید و پیشرفته است.

دستاوردهای مهم این مرکز طی ۳ سال اخیر چیست؟

در دوره جدید فعالیت مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران (دولت یازدهم)، دستاوردهای مختلفی همچون «تدوین اهداف و برنامه های عملیاتی ۲ ساله مرکز مشتمل بر اهداف کوتاه مدت و اولویت بندی پروژه ها، تخصیص منابع موردنیاز و اقدامات اجرایی، انجام اصلاحات ساختار سازمانی و نظام مدیریت منابع انسانی مرکز، پروژه های در دست اجرا و آتی»، «تعریف و ایجاد واحد

بازاریابی صنعتی در ساختار سازمانی مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران»، «تهیه و تنظیم موافقتنامه های همکاری با شرکت های بین المللی همچون مینتک آفریقای جنوبی و مینرال تکنولوژی استرالیا با هدف دستیابی به پروژه های بین المللی و بهره مندی از تخصص شرکت های مذکور در اجرای پروژه های بخش فرآوری» و «مکاتبه با سازمان های صنعت، معدن و تجارت استان ها به منظور فراهم آوردن زمینه جذب پروژه های استانی توسط این مرکز» را داشته است.

«افتتاح طرح مطالعات فرآوری و امکان سنجی عناصر نادر خاکی و دستیابی به دانش تولید فلزات عناصر نادر خاکی و مواد استراتژیک با حضور دکتر صالحی رئیس سازمان انرژی اتمی، دکتر ستاری معاون علمی و فناوری رئیس جمهور و دکتر کرباسیان رئیس

هیات عامل ایمیدرو در تاریخ ۹ اسفند ۱۳۹۴»، از دیگر دستاوردهای این مرکز است. استحصال شمش عناصر نادر خاکی برای نخستین بار در کشور و دستیابی به تکنولوژی تولید فلزات عناصر نادر خاکی و مواد استراتژیک مانند شمش Metal Misch، شمش سریم خالص Ce، شمش ایتریتم خالص Y، کنسانتره پرومیتوم و لوتیتیوم Lu+Pm و کنسانتره فلزات استراتژیک در این حوزه صورت گرفت.

بومی سازی دانش فنی حوزه عناصر نادر خاکی، از دیگر دستاوردهای این مرکز است که آمادگی انتقال آن به سایر کشورها وجود دارد. همچنین، برای انتقال دانش فنی برخی حوزه ها از جمله سنگ آهن، مس و غیره، آموزش کارشناسان خارجی در دستور کار این مرکز قرار گرفته و تاکنون ۲ دوره آموزش برای کارشناسان کشورهای حوزه اکو برگزار شده

است.

«انعقاد و اجرای پروژه های مهم معدنی و شیمیایی و سیستمی در سطح کشور از قبیل توسعه فناوری واحدهای سیار فرآوری در معادن کوچک به روش ثقلی، ساخت دستگاه جداکننده واسطه سنگین سیکلونی برای بخش خصوصی»، «نصب، راه اندازی و بهره برداری از پروژه واحد تولید شمش آنتیموان سفیدآبه نهبندان» و «نصب و راه اندازی دستگاه ها و تجهیزات مربوطه» از جمله دستاوردهای این مرکز در بخش کارگاه ساخت و بومی سازی طی سال های اخیر است.

مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران در بخش آزمایشگاهی، اقداماتی همچون «ارتقای رضایت مشتری و ارائه برنامه عرضه یابی»، «دریافت اعتبارنامه استاندارد سیستم مدیریت کیفیت آزمایشگاه بر اساس استاندارد ISO/IEC ۱۷۰۲۵:۲۰۰۵»، «آزمایشات شیمی، کانی شناسی و فرآوری نمونه های اکتشافی ایمیدرو»، «آماده سازی، تهیه مقاطع و آنالیز نمونه های حفاری و زمین شناسی شرکت ملی مس ایران» را به سرانجام رسانده است.

این مرکز در بخش فرآوری نیز اقداماتی نظیر «استحصال آهن و تیتانیوم از ذخایر پلاسرسی سنگ آهن»، «مطالعات فرآوری و امکان سنجی عناصر نادر خاکی»، «مطالعات شیمی سطح با روش نانو میکروفلوتاسیون بر روی نرمة های فسفات اسفودی» و «انجام مطالعات فرآوری، باطله های دانه بندی سنگ آهن سنگان به روش خشک» را انجام داده است.

از دیگر اقدامات صورت گرفته در مرکز یاد شده، «مطالعه آلاینده های زیست محیطی و تهیه بانک اطلاعاتی و نرم افزار محیط زیست ایمیدرو» و «انجام ۲ ممیزی از سوی مرکز ملی تایید صلاحیت و اداره استاندارد استان البرز و دریافت استاندارد سیستم مدیریت کیفیت ISO/IEC ۱۷۰۲۵ از مرکز ملی تایید صلاحیت ایران و گواهینامه معتمد همکار اداره استاندارد البرز» است.

چه برنامه هایی برای توسعه این مرکز دارید؟

از جمله برنامه های این مرکز، توسعه بخش فرآوری مرکز در زمینه های تخصصی مربوطه، راه اندازی و اجرای پایلوت سیار از طریق ساخت تجهیزات موبایل برای واحد های کوچک، توسعه همکاری با کشورهای پیشرفته در زمینه فرآوری مواد معدنی، ایجاد زمینه های همکاری و توسعه دانش فرآوری و کاربردی کردن آنها در صنایع معدنی با توجه به مسائل روز دنیا در این صنعت، تقویت بخش بازاریابی برای جذب سرمایه گذاران خارجی در بخش معدن و انعقاد موافقتنامه های همکاری با شرکت های مرتبط خارجی برای انجام فعالیت های تحقیقاتی مشترک و دستیابی به پروژه های بین المللی و بهره مندی از تخصص شرکت های مذکور در اجرای پروژه های بخش فرآوری و افزایش سطح رضایت مشتریان از طریق تسهیل در برقراری ارتباط با مراکز و فراهم ساختن فرآیند گردش ارتباط با مشتریان مرکز در همه زمینه ها اعم از ارسال نمونه، پاسخگویی، زمان و هزینه انجام کار، نحوه برخورد، دقت و صحت نتایج است.

علاوه بر این، ایجاد انگیزه، ارتقای سطح مهارت و کارایی کارکنان و به کارگیری افراد توانمند و دارای صلاحیت در آزمایشگاه ها از طریق پیاده سازی پروژه های بهبود و استفاده از نظام ها و الگوهای مرتبط تشویق سازمانی، توسعه دامنه فعالیت های مرتبط با آزمون های مرتبط، از طریق انجام مطالعات و خرید تجهیزات، ارتباط مناسب با تامین کنندگان و پیمانکاران صلاحیت دار برای تامین نیازهای مرکز، کنترل دقیق و نظارت کامل بر اجرای همه پروژه های مرکز برای افزایش بازدهی و بهبود نتایج آن، بهبود مستمر در مجموعه فعالیت ها و عملکردها از طریق سیستم مدیریت کیفیت و پیاده سازی استاندارد آزمایشگاهی و ارائه خدمات با کیفیت، صحیح، با هزینه مناسب، در زمان معین و با تکیه بر استانداردها و روش های آزمایشگاهی به مشتریان، از دیگر برنامه های توسعه ای مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران است.

بودجه های اختصاص داده شده به این مرکز در مدت ۳ سال اخیر نسبت

به گذشته چگونه بوده است؟

بودجه اختصاص داده شده به مرکز همانند سال های گذشته است، البته در سال های اخیر تلاش می شود فعالیت مرکز بیشتر بر درآمد های حاصله متکی باشد.

ارتباط بسا مراکز خارجی به عنوان یکی از ضرورت های توسعه یک مرکز تحقیقاتی است. در این زمینه چه اقداماتی صورت گرفته است؟

دقیقا. برای این منظور، مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران با همکاری دفتر آموزش، پژوهش و فناوری ایمیدرو اقدام به بازدید از شرکت های معدنی معتبر دنیا و انعقاد تفاهم نامه های همکاری با مراکز علمی و تحقیقاتی در سطح بین المللی کرده است که از مهمترین اقدامات صورت گرفته در این زمینه، مذاکره با ۴ شرکت معتبر بین المللی شامل مینتک، ام. اس. آ گروه (MSA group)، فریسر الکساندر (Fraser Alexander) و مالوین مینرال سرویسس (Maelgwyn Mineral Services) برای توسعه همکاری در زمینه فرآوری مواد معدنی است. همچنین در بازدید اخیر وزیر معادن گینه کوناکری و نیز رئیس شرکت وینسنت کو چین از این مرکز، بر توسعه همکاری های فنی در حوزه معدن تاکید شد.

همچنین مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران در ۴-۵ آبان ماه سال جاری اقدام به برگزاری اولین سمپوزیوم بین المللی فعالان فرآوری مواد معدنی با دعوت از اساتید و نخبگان فرآوری کشور های مختلف کرده است. این سمپوزیوم به منظور هم افزایی تعاملات بین المللی در حوزه های مختلف: روش ها و تجهیزات نوین فرآوری مواد معدنی، فرآوری عناصر نادر خاکی، فرآوری تیتانومگنتیک، طلا و فلزات گرانبها، بازیافت مواد از باطله ها و پسماند ها، نقش آنالیز در فرآوری مواد معدنی، مطالعات زیست محیطی و اقتصاد در معادن و صنایع معدنی به بحث و گفتگو می پردازد. در کنار این مراسم برای سومین سال پیاپی دوره آموزشی برای کارشناسان کشور های اکو نیز توسط مرکز انجام می شود.

صورت گرفته در این طرح، انجام فعالیت های طراحی و مهندسی و مرور این مدارک توسط کارشناسان شرکت آلومینیوم جنوب و پیمانکار خارجی (با حدود ۶۸ درصد پیشرفت)، فعالیت های طراحی و مهندسی تفصیلی توسط کارشناسان شرکت آلومینیوم جنوب و پیمانکار خارجی (حدود ۱۲ درصد پیشرفت) و انجام فعالیت های تدارکات، ساخت و خرید تجهیزات شامل مذاکره با سازندگان تجهیزات و عقد قرارداد (حدود ۹.۵ درصد پیشرفت) است. همچنین، فعالیت های اجرایی شامل ساخت دفتر کارگاهی، کمپ اقامت پرسنل، ارسال تجهیزات و ماشین آلات مورد نیاز شمع کوبی، اجرای شمع کوبی، انتخاب پیمانکاران ایرانی برای اجرای فعالیت های سیویل و ساختمانی، عملیات خاکبرداری و تسطیح زمین کارخانه، عملیات تسطیح محل احداث تاسیسات بندری، به طور کامل به پایان رسیده است.

◀ برنامه راه اندازی طرح چه زمانی است؟

فعالیت های اجرایی پروژه در مجموع، مطابق با برنامه زمانبندی در حال پیشرفت است و امید می رود که بر اساس این برنامه، تا ۲۵ ماه آینده به مرحله راه اندازی آزمایشی و تولید اولین فلز برسد.

◀ میزان سرمایه گذاری و اشتغال طرح چه میزان است؟

آلومینیوم جنوب، به عنوان بزرگترین طرح آلومینیوم کشور ۳۰۰ هزار تن تولید دارد که از این میان، ۱۵۸ هزار تن به آلیاژ تبدیل خواهد شد.

اعتبار در نظر گرفته شده برای اجرای آن، یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار اعتبار است. راه اندازی این طرح، (با احتساب طرح های جانبی) موجب اشتغال زایی حدود ۴ هزار نفر به طور مستقیم و ۶ هزار نفر به طور غیر مستقیم می شود.

◀ اجرای طرح های آلومینیوم در کشور و به ویژه مناطق جنوب چه مزیت هایی دارد؟

واقعت این است که در رشد و توسعه اقتصادی کشور، اصلی ترین مانع، اتکا به فروش مواد خام است. رفع این معضل در گرو استفاده از مزیت های ناشی از منابع بسیار عظیم انرژی (نفت و گاز) در کشور خواهد بود که راه را برای ایجاد ارزش افزوده، اشتغال نیروی انسانی، توسعه صنعتی و در نهایت رشد و توسعه اقتصادی و رفاه جامعه هموار می کند.

شرکت مجتمع صنایع آلومینیوم جنوب نیز در راستای استفاده از مزیت های منابع کشور و با انتخاب آلومینیوم به عنوان محصول این شرکت و البته صنعت تبدیل انرژی (ایجاد کننده ارزش افزوده بالا در گاز)، شکل گرفت.

آلومینیوم فلزی استراتژیک با ویژگی های منحصر به فرد از جمله سبکی، هدایت الکتریکی و حرارتی بالا، شکل پذیری مطلوب و مقاومت در برابر خوردگی است. این ویژگی های منحصر به فرد موجب مصرف بالای آن در صنایع هوا - فضا، ساخت هواپیما، خودروسازی، صنعت ساختمان، ساخت لوازم خانگی، صنعت برق، صنایع بسته بندی مواد غذایی و دارویی شده است و روند کاربرد آن در صنایع مختلف به دلیل خصوصیات برجسته آن به سرعت در حال افزایش است.

از مزیت های احداث طرح آلومینیوم در منطقه جنوب، بهره گیری از نیروگاه اختصاصی بوده که منبع قابل اعتمادی به منظور تامین برق مستمر و پایدار در صنعت آلومینیوم است. شرکت آلومینیوم جنوب برای تامین برق مورد نیاز، قرارداد خرید تضمینی برق را با شرکت سرمایه گذاری غدیر برق و انرژی غدیر منعقد کرده است. ظرفیت این نیروگاه ۹۳۰ مگاوات است که به صورت سیکل ترکیبی با راندمان ۵۸ درصد (بالاترین میزان راندمان در کشور) خواهد بود.

همچنین، وجود تاسیسات بندری این مجتمع دارای اسکله اختصاصی با امکان پهلوگیری کشتی هایی با ظرفیت ۴۵ هزار تن، از دیگر مزیت های طرح به شمار می رود که مواد اولیه مورد نیاز شرکت را از طریق سیستم های انتقال مواد از کشتی ها به انبارها و سیلوهای در نظر گرفته شده در نزدیکی اسکله جابجا خواهند کرد.

افزون بر این، بهره گیری از تکنولوژی مدرن ۴۲۰ کیلو آمپر برای نخستین بار در کشور، مصرف بهینه مواد اولیه، کامل بودن زنجیره تولید، استفاده از پیشرفته ترین سیستم های کنترل آلایندگی و تولید آلیاژهای مختلف آلومینیوم، از ویژگی های برجسته و کلیدی طرح این شرکت است که آن را از سایر کارخانه های مشابه متمایز می سازد.

بر اساس مطالعات انجام شده درباره امکان سنجی و توجیه فنی و اقتصادی، فاز نخست طرح در سال ۸۴ توسط مهندسان مشاور داخلی و خارجی، کارخانه های تولید آلومینیوم بالاترین مصرف انرژی در بین صنایع مختلف را داشته و در کشورهایی که دارای انرژی ارزان و قابل دسترس و یا نزدیکی به منابع بوکسیت باشند، احداث می شوند. به همین دلیل، در حال حاضر منطقه خاورمیانه به دلیل دارا بودن انرژی فسیلی فراوان، کشورهای روسیه و کانادا به دلیل دارا بودن انرژی آبی و کشور استرالیا با دارا بودن معادن غنی بوکسیت از کانون های مهم تولید آلومینیوم در جهان هستند.

◀ سرانه مصرف آلومینیوم در کشورهای توسعه یافته و ایران چقدر است؟

سرانه مصرف آلومینیوم در کشورهای توسعه یافته حدود ۱۵ کیلوگرم و در ایران حدود ۴.۵ کیلوگرم است و این میزان در ایران حاکی از آن است که با توجه به رشد مصرف آلومینیوم در کشور، در طی ۵ سال آینده می بایست حداقل ۸۰۰ تا ۹۰۰ هزار تن به ظرفیت تولید آلومینیوم در کشور افزوده شود.

مدیر عامل آلومینیوم جنوب تشریح کرد:

غول آلومینیومی ایران چگونه فعال شد

کشور ایران به دلیل دارا بودن انرژی فراوان، نیروی انسانی ماهر و همچنین مجاورت با آب های بین المللی می تواند به عنوان بهترین کانون تولید آلومینیوم در جهان مد نظر قرار گیرد. این مزیت، علاوه بر ایجاد درآمدهای ارزی غیر نفتی برای کشور (صنعت تبدیل انرژی و ایجاد ارزش افزوده بالا)، باعث ایجاد ۵ شغل مستقیم و حدود ۲۰ شغل غیر مستقیم به ازای تولید هر یک هزار تن آلومینیوم می شود. طرح آلومینیوم جنوب به عنوان بزرگ ترین تولید کننده شمش آلومینیوم در ایران شناخته می شود و یکی از طرح های مهم مشارکتی ایمپدرو با یک شرکت ایرانی است، که در دولت یازدهم، مجال عملیاتی شدن را یافت. طبق برنامه ریزی های صورت گرفته، قرار است ۲۵ ماه آینده وارد مرحله راه اندازی شود. مهدی مستقیمی، مدیر عامل این طرح، ضمن بیان مطلب بالا درباره طرح، مزیت ها و اقدامات صورت گرفته در آن توضیح داده است. مشروح این گفت و گو را بخوانید:

◀ طرح آلومینیوم جنوب مدت ها بود که در وضعیت سکون قرار داشت، این طرح عظیم چگونه فعال شد؟

شرکت آلومینیوم جنوب (سهامی خاص) به منظور تامین تقاضای روز افزون صنایع مختلف و با هدف بهره گیری از ذخایر گسترده گازی جنوب کشور، ایجاد اشتغال، محرومیت زدایی، صادرات و کسب مزیت رقابتی، در سال ۸۲ با سرمایه گذاری شرکت سرمایه گذاری غدیر با ۵۱ درصد سهام و سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران با ۴۹ درصد سهام تاسیس شد.

پس از انجام مطالعات امکان سنجی و توجیه اقتصادی و فنی فاز نخست این طرح، قرارداد تجاری آن با برنده مناقصه در سال ۸۴ منعقد شد.

پس از انتخاب پیمانکار، از طریق برگزاری مناقصه بین المللی و انعقاد قرارداد برای تامین منابع مالی و تامین و تدارک تجهیزات و نصب و راه اندازی فاز نخست پروژه، متأسفانه به دلیل تحریم های اقتصادی و بروز مشکلات بانکی برای بانک های کشورمان در صحنه جهانی، کشایش اعتبار اسنادی طرح محقق نشد و قرارداد به مرحله شروع عملیات اجرایی نرسید.

با شروع به کار دولت تدبیر و امید و اقدامات آن در رفع مسائل سیاست خارجی و به نتیجه رسیدن توافقنامه هسته ای (برجام)، زمینه های حل و فصل مسائل و مشکلات این پروژه نیز فراهم شد.

در فضای ایجاد شده پس از رفع تحریم های اقتصادی، اصلی ترین مانع فعال شدن قرارداد با پیمانکار خارجی - برای شروع عملیات اجرایی پروژه- بر طرف شد و اعتبار اسنادی این طرح گشایش یافت و فعالیت ها بر اساس طرح زمانبندی به مورد اجرا گذاشته شد.

در همین راستا، عملیات اجرایی فاز نخست طرح شرکت آلومینیوم جنوب در جریان سفر دکتر روحانی، رئیس جمهوری به استان فارس در تاریخ ۹ اردیبهشت ماه ۹۴ آغاز شد. طرح این شرکت در ۳ فاز مستقل به ظرفیتی تقریبی یک میلیون تن آلومینیوم اولیه و آلیاژهای مذوب و برنامه ریزی شده است. در طرح این شرکت، احداث بزرگترین مجتمع تولید آلومینیوم در کشور متشکل از همه کارگاه ها و تاسیسات جانبی مورد نیاز به همراه نیروگاه اختصاصی و تاسیسات ساحلی و بندری است که تاثیر بزرگی بر اقتصاد منطقه و کشور خواهد داشت.

◀ مهمترین اقدامات صورت گرفته در طرح

آلومینیوم جنوب شامل چه مواردی است و

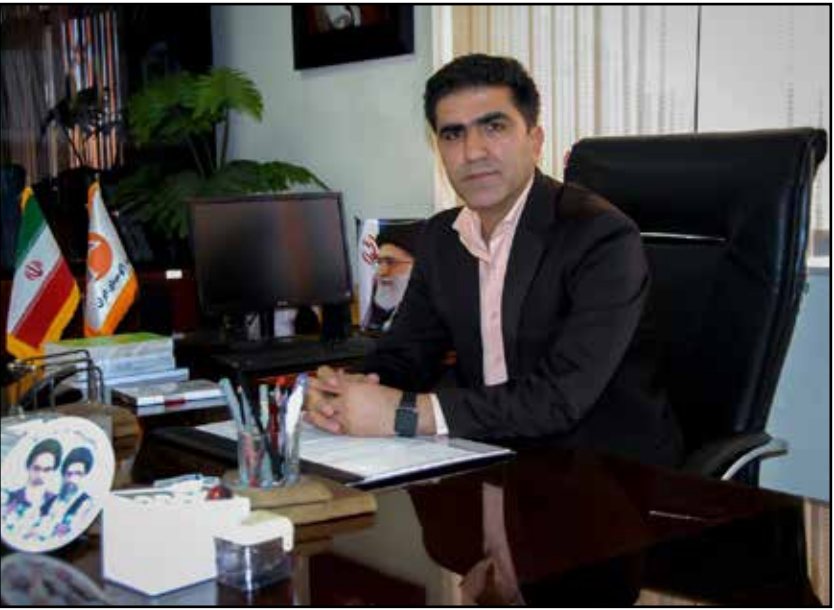
از چه میزان پیشرفت برخوردارند؟

از جمله اقدامات

برنامه ریزی شرکت آومینای ایران برای فعالیت ۴۰ ساله

شرکت آومینای ایران به عنوان نخستین تولیدکننده سه محصول استراتژیک «آومینای مثال گرید»، «هیدروکسید آلومینیوم» و «آلفا آلومینا» در خاورمیانه در منطقه جاجرم خراسان شمالی فعالیت می کند و با هدف تکمیل زنجیره ارزش در منطقه، اقدام به اجرای طرح تولید ششم آلومینیوم کرده است. در این میان شرکت یاد شده، برنامه ریزی برای یک دوره ۴۰ ساله تولید را در استراتژی های خود قرار داده و برای دستیابی به این هدف، افزایش ذخایر بوکسیت را در دستور کار قرار داده است. در اینجا، گفت و گویی با تورج زالع، مدیرعامل شرکت آومینای ایران انجام شده است که مشروح آن را در پی می خوانید:

«عملکرد شرکت آلومینای ایران طی سال های اخیر (دولت تدبیر و امید) از نظر تولید و استخراج محصولات چگونه بوده و چه تغییراتی نسبت به قبل داشته است؟ این شرکت در حال حاضر سه محصول استراتژیک شامل «هیدروکسید آلومینیوم»، «آلومینای مثال گرید» و «آلفا آلومینا» تولید می کند. هیدروکسید آلومینیوم برای استفاده در صنایع پلاستیک، لاستیک، کاغذ، پلیمرها، سیم و کابلاً شیمیایی، کلریدهای آلومینیوم، پلی آلومینیوم کلراید و غیره کاربرد دارد. استفاده عمده آلومینای مثال گرید در تولید شمش آلومینیوم است و همچنین به عنوان ساینده و به عنوان ماده دیرگداز استفاده شده و در صنایع شیشه و بلور، فولاد، عایق های الکتریکی و الکترودهای جوش کاربرد دارد. آلفا نیز در نسوزها و محصولات سرامیکی و کاتالیست قابل استفاده است.

میزان تولید آلومینای مجتمع جاجرم طی ۳ سال اخیر، حدود ۲۴۰ تا ۲۵۰ هزار تن در سال بوده و طی ۴ ماهه نخست امسال نیز حدود ۸۰ هزار تن پودر آلومینا تولید شده است.

از جمله اقدامات صورت گرفته طی یک سال اخیر

امیدواریم طرح را تا یک سال آینده به بهره برداری برسانیم.

برنامه ریزان ابتدایی، طرح را در ۱۱ بسته تعریف کرده بودند و هدف این بود که تا حد امکان، از دانش داخلی هم استفاده شود، ما باید با ۱۱ پیمانکار کار می کردیم. در نهایت بخشی از آن توسط مدیران عامل قبلی انجام شده بود که کار ارزشمندی بوده، از سال ۸۶ تا پایان سال ۹۳، حدود ۷ سال مقدار پیشرفت ۴۵ درصد بوده است، اما با استراتژی جدید ایمیدرو که تکمیل طرح های توسعه در اولویت است و با حمایت های کامل آقای دکتر کرباسیان و تیم ایمیدرو، این طرح در مدت یکسال اخیر پیشرفت مناسبی داشته است. در حال حاضر، طرح تعیین تکلیف و همه مناقصات مورد نیاز برای اجرای آن تعریف شده است و پیمانکارهای داخلی و خارجی در پروژه مستقر شدند و پیش پرداخت همه قراردادها پرداخت شد. عمده این اقدامات در سال ۹۴ انجام شد. از سال ۹۵ نیز همه پیمانکاران وارد فاز اجرا شدند. طی این مدت، حدود ۱۸۰ نفر اشتغال زایی جدید صورت گرفت. اکنون پروژه وضعیت خیلی خوبی دارد و امیدواریم بتوانیم نقدینگی مورد نیاز را تأمین کنیم که البته با حمایت های ایمیدرو از این طرح و جلسات انجام شده با بانک عامل، در تلاش هستیم منابع مورد نیاز (۳۰۰ میلیارد تومان) را تأمین کنیم و پروژه را به اتمام برسانیم. از ابتدای طرح تا پایان سال ۹۳، حدود ۱۷۰ میلیارد تومان هزینه شده بود و طی یک سال و نیم گذشته نیز ۵۰ میلیارد تومان دیگر نیز هزینه شده است.

«ذخایر فعلی معادن بوکسیت (به عنوان ماده اولیه معدنی) جاجرم چقدر است و تا چند سال می توان نیاز کارخانه را تأمین کرد و با توجه به برنامه تولید ۴۰ ساله شرکت آلومینای ایران، چسه تدابیری برای افزایش ذخایر بوکسیت اندیشیده شده است؟

طی یکسال اخیر یک استراتژی را در بخش معدن، کارخانه و طرح های توسعه با بهره گیری از یک کار تیمی متشکل از کارشناسان وبخش مدیریت مجموعه انجام و نحوه ادامه کار مشخص شد. پس از بررسی

های صورت گرفته، متوجه شدیم که مشکل ذخیره داریم؛ به این معنا که ذخایر قابل استخراج تنها برای ۴ تا ۵ سال کفایت می کند. از این رو، کار برای تأمین ذخیره، یکی از استراتژی های اصلی ما شد. به این معنا که بیابیم نگاهی طولانی مدت و حداقل ۴۰ ساله برای تأمین ذخیره داشته باشیم. مصرف کارخانه تقریباً یک میلیون تن مواد اولیه معدنی است و نیاز دیدیم یک ذخیره قابل استخراج حداقل ۴۰ میلیون تنی داشته باشیم. برای دستیابی به عدد ۴۰ میلیون تن، برنامه تعریف کردیم. نخست آنکه اکتشافات تکمیلی را علاوه بر معدن منطقه جاجرم، در معدن ۴ استان شامل سمنان، یزد، کرمان و کهگیلویه و بویر احمد انجام دهیم زیرا اکتشافات برای همه محدوده های به طور کامل انجام نشده بود. از این رو، فراخوانی برای انجام عملیات اکتشافی گذاشتیم و ۲ پیمانکار برای محدوده جاجرم و محدوده تاش و گانو (در سمنان) انتخاب شدند. برای یزد، کرمان و مندون نیز بسته ای برای اجرای مناقصه اکتشافی آماده کرده ایم. نتیجه فعالیت ۲ پیمانکار یاد شده اینکه اکنون ماهانه ۲۵۰۰ متر حفاری اکتشافی تکمیلی است در حالی که قبلاً در طول سال ۲۵۰۰ متر حفاری انجام می شد. خوشبختانه نتایج مثبتی از اکتشافات ۳-۲ سال اخیر حاصل شده و در نخستین ارزیابی ها، افزایش ذخیره قابل استخراج و اقتصادی از حدود ۶ میلیون تن به حدود ۹ میلیون تن است. به این معنا که ۳ میلیون تن بوکسیت به ذخایر قبلی این مجتمع (در مناطق جاجرم، یزد، کرمان و شاهرود) افزوده شده است که البته این میزان تا پایان سال روبه افزایش خواهد گذاشت.

موضوع دوم، کمک گرفتن از بخش خصوصی برای تأمین و بهبود ذخیره بوکسیت است. برای این منظور، طی فراخوانی از کل معادن بوکسیت کشور درخواست همکاری کردیم. در این میان، ۸ معدنکار بوکسیت به ما مراجعه و در فراخوان شرکت کردند که در نهایت با ۲ معدنکار به توافق رسیدیم و برنامه خرید داریم و تاکنون نیز محصولشان خریداری شده است. ۶ معدنکار دیگر خودشان قیمت ندادند یا اینکه ماده معدنی مطلوبی نداشتند. البته با ۲ معدن دیگر در حال انعقاد قرارداد هستیم و پیش بینی می کنیم آنها را تا ۲ ماهه دیگر وارد چرخه تولید شوند.

این معادن قبلاً اکتشاف شده بود اما فعال نبود و با این اقدام، این معادن فعال شد و وارد چرخه تولید شد.

«این معادن در کدام مناطق فعالند؟

یکی از معادن در ۳۰ کیلومتری جاجرم به نام «شیرین چشمه» و یک معدن نیز در «منطقه نصرآباد یزد» با کیفیت بسیار مطلوب خریداری شده است. و در نهایت، پرعیار سازی مواد معدنی کم عیار و استفاده از آنها در کارخانه است.

«چالش های پیش روی این مجتمع کدامند؟

از جمله این چالش های این مجتمع که البته جهانی است، کاهش قیمت فروش محصولات معدنی در بازارهای جهانی است. این روند، نه تنها برای این مجتمع بلکه برای کل واحدهای بخش معدن و صنایع معدنی طی سال های اخیر مشکل ایجاد کرده است. قیمت آلومینا در فوب استرالیا از حدود ۴۲۰ دلار طی سال ۹۲ به حدود ۲۸۰ دلار (با هزینه حمل) کاهش

یافته است. چالش دیگر، ضرورت تقویت نیروی انسانی مجموعه است و با توجه به اینکه ۲۰ سال از فعالیت آن می گذرد و جزو مشاغل سخت و زیان آور است و به این طریف برخی از نیروهای باتجربه بازنشسته می شوند، موضوع آموزش را در برنامه قرار داده ایم تا بتوانیم نیروی با کیفیت تأمین کنیم. همچنین تراکم نیروها را به دلیل جذب آنها طی سال های گذشته داریم و باید روی آنها آموزش کیفی انجام دهیم و در کل بتوانیم نیروی انسانی مطلوبی را بر کل مجموعه حاکم کنیم که البته قابل حل است.

موضوع دیگر، فرسوده شدن تجهیزات و ماشین آلات کارخانه است که نیاز به سیستم تعمیراتی اساسی روی آنها دارد. اکنون در حال انجام اقداماتی برای کاهش قیمت تمام شده هستیم تا بتوانیم محصولی قابل رقابت تولید کنیم.

«آیا طی مدت مذکور، دستاوردهای خاصی داشته اید؟

علاوه بر فعال سازی ۲ معدن بوکسیت بخش خصوصی و خرید محصولات آن و نیز افزایش ذخایر حاصل از انجام اکتشافات تکمیلی، در زمینه دانش فنی، همکاران ما از توانمندی بالایی برخوردارند و می توانند در طرح های آتی صنعت آلومینیوم کمک کنند. در بخش ساخت تجهیزات و قطعات، همیشه ساخت داخل اولویت ما بوده است و در نتیجه، بسیاری از تجهیزات و قطعات را داخلی سازی کرده ایم که در نتیجه آن، هزینه ها به شدت کاهش یافته است. به عنوان مثال انجام تعمیرات

پمپ های فشار بالا، ساخت گیربکس های ضروری و ساخت قطعات پمپ های خط تولید از جمله این اقدامات است. موضوع قابل ذکر در خصوص ساخت قطعات و تجهیزات داخلی اینکه سازندگان داخل باید کیفیت محصولات خود را به طور یکنواخت در اختیار ما بگذارند. متأسفانه یکی از مشکلات این است که گاهی یک سازنده در دوره های خاص قطعات مورد نیاز ما را با کیفیت خوب می سازد اما پس از مدتی کیفیت محصولات افت پیدا می کند. با توجه به شرایط حساس کارخانه و فعالیت دائم آن، توقف برای این کارخانه هزینه رازست و بهتر است که اصل کالا را از خارج تهیه کنیم. اکنون در حال تفکیک شرکت های متعهد به کیفیت مطلوب با شرکت های سازنده قطعات و تجهیزات با کیفیت

نامناسب هستیم و پس از آن، تنها با شرکت های سازنده با کیفیت کار خواهیم کرد. ضمن اینکه در فرآیند تولید، برنامه ای را گذاشته ایم که هر چیزی که ساخته می شود، واحد سازنده را در مسیری قرار دهیم که به طور مرتب کیفیت ساخت را افزایش دهد.

نگاه ما تأمین نیاز کارخانجات آلومینیوم سازی داخلی است و به رغم امکان صادرات محصول به کشورهای تاجیکستان و مذاکره اخیر ترک ها برای خرید آلومینا، اما چون آلومینیوم سازان داخلی بدان نیاز دارند، خیلی به سمت صادرات نمی رویم و طی مذاکرات خوبی که از سال گذشته با ۲ شرکت داخلی خریدار آلومینا (ایراکو و المهدی) صورت گرفت، فروش داخلی به خوبی صورت می گیرد.

«با توجه به افزایش قیمت محصولات بخش معدن و صنایع معدنی به ویژه آلومینیوم در بازارهای جهانی طی ماه های اخیر، ارزیابی شما از قیمت این محصولات در آینده چیست؟

گزارش هایی که مراجع معتبر جهانی درباره آلومینیوم منتشر می کنند، نشان می دهد که افق این صنعت مثبت است و افزایش قیمت را خواهیم داشت اما این افزایش نه به صورت جهشی بلکه طی حدود ۳ تا ۴ سال آینده به صورت تدریجی خواهد بود تا به قیمت های قبلی برسیم. این افزایش قیمتی در بازارهای ایران نیز مشهود است.

«چنانچه نکته ای قابل توجه باقی مانده که مطرح نشده است، بفرمایید؟

تا پایان آبان ماه، پیمانکاران ۱۲ هزار و ۵۰۰ متر حفاری اکتشافی در معدن بوکسیت انجام خواهند داد و پس از آن مناقصات جدید برگزار خواهد شد و از این رو، کار اکتشافی تداوم خواهد داشت. پیش بینی ما این است که تا پایان امسال ۲۰ هزار متر حفار اکتشافی انجام دهیم.

طرفیت ما در طرح شمش آلومینیوم ۴۰ هزار تن است. با توجه به اینکه عمده تجهیزات (نظیر برق و رکتی فایرها و بخشی از جرثقیل ها) برای فازهای دیگر توسعه خریداری شده است و با تکمیل فاز نخست، فاز دوم آغاز خواهد شد و البته این اقدام منوط به افزایش ذخایر اکتشافی است تا بتوانیم خوراک کارخانه شمش آلومینیوم را برای مدت طولانی تأمین کنیم.

و نیز تسهیل شرایط و اعطای مساعدت‌های ویژه برای پیشبرد این طرح ملی ضروری است. در این میان، می‌توان به تامین زیرساخت‌های طرح نظیر آب، برق و دریافت مجوزهای لازم اشاره کرد که نیازمند عزمی ملی و همکاری همه مسئولان سایر وزارتخانه‌ها و سازمان‌های ذیربط است.

با توجه به روند کاهش قیمت سرب و روی جهانی طی سال‌های اخیر، چشم انداز صنعت سرب و روی در ایران و جهان را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

در حال حاضر، قیمت جهانی روی مسریر افزایشی را طی می‌کند و چشم انداز مثبتی پیش روی شرکت‌های فرآوری صنعت سرب و روی است. با توجه به اینکه ذخایر معدن انگوران، به عنوان تنها معدن تامین کننده واحدهای سرب و روی کشور، رو به اتمام است. از این رو، توسعه عملیات معدن مهدی آباد برای رهایی از مشکلات کمبود مواد اولیه ضروری است.

میلیون تن برای یک دوره ۲۵ ساله طراحی شده است. ظرفیت طرح‌های پیش بینی شده نیز برای احداث کارخانجات ۸۰۰ هزار تنی کنسانتره روی و ۸۰ هزار تنی کنسانتره سرب و نقره برنامه ریزی شده است.

با راه‌اندازی این طرح‌های ملی، علاوه بر اشتغال‌زایی قابل توجه در منطقه و ایجاد ارزش افزوده برای اقتصاد، زمینه ایجاد و توسعه واحدهای فرآوری پایین دستی و به تبع آن، رشد اشتغال، ایجاد ارزش افزوده بیشتر نیز فراهم خواهد شد و در نهایت بر توسعه اقتصادی و افزایش صادرات خواهد افزود. در نهایت، چنین طرحی می‌تواند اهداف اقتصاد مقاومتی را به نحو شایسته‌ای محقق سازد.

معدن مهدی آباد در صنعت روی چه جایگاهی دارد؟

با توجه به اینکه ذخیره مهدی آباد در کلاس جهانی بوده و مورد توجه ویژه فعالان صنعت سرب و روی در داخل و خارج از کشور است، بنابراین، بهره‌گیری از همه ظرفیت‌های کشور

پیمانکاران معدنی و دارنده ماشین‌آلات مورد نظر، شرکت مهندسی کاهن‌با (به عنوان یکی از با تجربه‌ترین شرکت‌های مهندسی و تکنولوژی در حوزه سرب و روی و تجربه احداث حدود ۲۰۰ هزار تن ظرفیت سرب و روی در داخل و خارج از کشور)، شرکت‌هایی از انجمن سرب و روی ایران با همکاری گلنگور، برنده فراخوان و به عنوان سرمایه‌گذار مجموعه تعیین شدند. در این راستا، عملیات ۱۸۵ میلیون تنی باطله برداری و احداث کارخانجات فرآوری کنسانتره روی با ظرفیت ۸۰۰ هزار تن یا معادل آن طی ۴ سال نخست جزئیات برنامه‌های توسعه این مجتمع است.

ظرفیت معدن سرب و روی مهدی آباد چقدر است و با اجرای طرح‌های توسعه ای، چه تحولی در منطقه، کشور و صنایع پایین دستی ایجاد می‌کند و در کل، چه دستاوردهایی می‌تواند داشته باشد؟

ذخیره زمین شناسی سرب و روی مهدی آباد ۷۱۶ میلیون تن و ذخیره قابل برداشت ۱۵۴

مشارکت خصوصی هادر «مهدی آباد»

معدن سرب و روی مهدی آباد به عنوان یکی از معادن بزرگ کشور با ذخیره قابل استخراج بیش از ۱۵۰ میلیون تن، فرصت بی نظیری برای توسعه صنعت سرب و روی کشور ایجاد کرده و بدون تردید با راه‌اندازی طرح‌های توسعه‌ای آن، علاوه بر ایجاد اشتغال قابل توجه در منطقه، زمینه احداث و رونق کارخانه‌های پایین دستی مرتبط با این صنعت را فراهم خواهد ساخت. امین صفری در گفت‌وگویی به مناسبت هفته دولت، ضمن بیان این مطلب، عملیاتی شدن طرح‌های توسعه این معدن را نمونه بارزی برای تحقق اقتصاد مقاومتی می‌داند. مشروح آن را در ادامه بخوانید:

درباره تاریخچه معدن سرب و روی مهدی آباد توضیح دهید؟

نخستین فعالیت اکتشافی در معدن مهدی آباد در سال ۱۳۲۹ صورت گرفته و حاصل آن، بهره برداری از معدن کالامین به صورت زیرزمینی است. تا سال ۱۳۳۷ حدود ۱۵ هزار تن سنگ کالامین با عیار ۳۵ درصد استخراج و بعد از تکلیس و رسیدن به عیار ۴۵ درصد، به خارج از کشور صادر شد. پس از آن، حدود ۵۷ هزار متر حفاری اکتشافی در ۲۱۵ گمانه در معدن مهدی آباد صورت گرفته است.

در سال ۷۲ برای دسترسی به کانسار بخش مرکزی -که کانساری سولفیدی است و در عمق ۱۵۰ متری واقع شده است- چاهی به عمق ۳۲۴ متر با مقطع دایره به قطر اولیه ۴/۵ متر حفر شد. اما با توجه به هزینه‌های زیاد استخراج زیرزمینی و نیز تکمیل شدن اکتشافات دشت مرکزی و توجیه استخراج روباز کانسار مهدی آباد، فعالیت در این بخش در سال ۸۲ تعطیل شد و در حال حاضر، آب مصرفی معدن از این بخش تامین می‌شود.

در سال ۸۴، وزارت صنایع و معادن وقت پروانه بهره‌برداری معدن سرب و روی و باریت مهدی آباد را صادر کرد که اکنون این پروانه به نام سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) است و بر اساس ابلاغیه وزارت متبوع، معدن مهدی آباد به عنوان معدن بزرگ شناخته شده است. بر این اساس و در سال ۸۵، عملیات باطله برداری، استخراج و فروش مواد

معدنی آغاز شد و الان نیز ادامه دارد. با توجه به برنامه ریزی‌های صورت گرفته برای احداث کارخانه‌های شمش و کنسانتره روی و همچنین فرآوری باریت در آینده، شاهد فرآوری و ایجاد ارزش افزوده قابل توجهی در مجتمع معدنی مهدی آباد خواهیم بود.

ذخایر معدن مهدی آباد در ۳ گروه شامل سرب و روی، باریت و کالامین است. در بخش نخست (معدن سرب و روی)، طی سال ۹۵ شرکت مهندسی مشاور کوشا معدن اقدام به بازنگری در برآورد ذخیره اقتصادی کانسار مهدی آباد و طراحی پیت بهینه آن پرداخت. این شرکت ذخیره زمین شناسی معدن را ۷۱۶ میلیون تن و میزان ذخیره قابل استخراج را ۱۵۴ میلیون تن برآورد کرد. پیت اصلی معدن، ابعادی به طول ۱۹۰۳ متر، عرض ۱۴۳۳ متر و عمق ۳۴۰ متر خواهد داشت.

در بخش باریت، طی سال ۹۲ تصمیم به بازنگری مجدد میزان ذخیره این ماده معدنی و همچنین اصلاح طرح بهره‌برداری آن گرفته شد. بر این اساس، شرکت مشاورین معدن زمین با طراحی و برآورد ذخیره اقتصادی معدن باریت مهدی آباد، ذخیره کانسار باریت $BaSO_4$ را ۱۲۴ میلیون تن اعلام کردند.

در بخش سوم (معدن کالامین) نیز از اوایل سال ۸۹، به طور جدی فعالیت‌های

استخراجی در شمال غربی کانسار مهدی آباد با هدف استخراج یک میلیون و ۸۴۹ هزار و ۲۰۰ تن ماده معدنی با عیار متوسط روی ۱۸ تا ۲۰ درصد آغاز شد اما با تکمیل اکتشافات و بررسی دقیق تر، میزان ذخیره واقعی کالامین در سال ۹۱ توسط شرکت معدن زمین حدود ۳۲۲ هزار تن با عیار ۹.۵ درصد روی برآورد شد که در عمل ادامه کار از نظر اقتصادی در این بخش غیر ممکن شناخته شد. در نهایت طی شهریور ۹۲، این معدن تعطیل شد و فعالیت‌ها در بخش مرکزی کانسار ادامه یافت. طی فعالیت‌های انجام شده در معدن کالامین با باطله برداری ۲ میلیون و ۲۸۱ هزار و ۶۲۵ تن متر مکعبی، حدود ۲۱۰ هزار تن ماده معدنی با متوسط عیار ۱۰ درصد روی استخراج شد.

عملکرد شرکت سرب و روی مهدی آباد را طی سال‌های اخیر بفرمایید و همچنین، میزان تولید این شرکت را طی ۵ ماهه امسال چه میزان بوده است؟

استخراج باریت به عنوان یکی از محصولات شرکت سرب و روی مهدی آباد، طی سه سال اخیر با روند رو به رشدی مواجه بوده است. به طوری این مجتمع ۲۷ هزار تن در سال ۹۲، ۳۳۰ هزار تن در سال ۹۳ و ۵۸۰ هزار تن در سال ۹۴ باریت استخراج کرده است.

همچنین، این شرکت طی ۴ ماهه نخست سال ۹۵، استخراج بیش از ۲۳۶ هزار تن ماده معدنی باریت را به ثبت رساند که رکورد جدیدی در استخراج این ماده معدنی به شمار می‌رود و ۶۷ درصد برنامه سال ۹۵ را محقق کرده است.

درباره طرح‌های توسعه‌ای این شرکت (از نظر ظرفیت، هزینه، وضعیت اجرا، زمان بهره‌برداری و اشتغال) توضیح دهید؟

این مجتمع از سال‌ها پیش، با توجه به ذخایر عظیم سرب و روی، درصدد جذب سرمایه‌گذار برای استخراج معدن و احداث کارخانجات فرآوری بوده است. این هدف با توجه به سیاست‌های تدوین شده و تلاش مستمر مدیران مجتمع، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و نهادهای ذیربط، در سال ۹۵ به ثمر نشسته و کنسرسیومی متشکل از شرکت‌های مبین (به عنوان یکی از قوی‌ترین

تدوین ۱۳ طرح توسعه‌ای در مجتمع پتاس خور و بیابانک

مجتمع پتاس خور و بیابانک به عنوان یکی از شرکت‌های زیرمجموعه شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران (وابسته به ایمیدرو)، به عنوان یکی از مناطق بکر معدنی کشور و دارای ظرفیت‌های بالای توسعه، امکان احداث ۱۲ واحد تولیدی و نیز منطقه‌ای مطلوب برای جذب گردشگری محسوب می‌شود که می‌تواند منجر به ترغیب سرمایه‌گذاران کلان داخلی و بین‌المللی شود. علی‌علوی نائینی، مدیرعامل این مجتمع در گفت و گو با ما درباره تولید، اکتشاف، طرح‌های توسعه و غیره توضیح داده است که در ادامه می‌خوانید:

◀ درباره فعالیت کارخانه فرآوری پتاس و محصول تولیدی توضیح دهید؟

فعالیت‌های عمرانی طرح اکتشاف و تجهیز ذخایر پتاس از سال ۷۹ آغاز و فاز اجرایی ساخت نخستین کارخانه (از ۳ پروژه تعریف شده در برنامه اولیه) یعنی کارخانه فرآوری پتاس در سال ۸۶ به پایان رسید و با راه‌اندازی کارخانه در سال ۹۴، طرح در عمل وارد فاز بهره‌برداری شد.

تولید کارخانه پتاس از خرداد ماه ۹۴ آغاز شد و تاکنون با ظرفیت حداقل ۱۲۵۰ تن در ماه ادامه دارد. با بهبود عملکرد و دقت در روند فرآوری توسط پرسنل بومی و همچنین تغییر خطوط جریان فرآیند و بازیابی مجدد پساب کارخانه، میزان بهره‌وری افزایش یافت و کاهش مصرف خوراک ورودی از ۱۰/۳ تن کارنالیت به ۶/۲ تن برای تولید یک تن پتاس را به همراه داشت. عیار محصول تولیدی بر حسب استاندارد جهانی ۹۵ درصد است که تولید با خلوص ۹۶ درصد نیز انجام شده است.

ردیف	شرح	تولید (تن)
۱	کلرید پتاسیم	۱۰۳۰۰
۲	نمک صنعتی	۱,۶۲۰,۰۰۰
۳	کارنالیت درجه ۱	۲۴۳,۰۰۰
۴	کارنالیت درجه ۲	۳۸,۰۰۰
۵	محلول ۴۰۰ SSR	۱۱۸,۰۰۰

◀ این مجتمع در بخش تحقیق و توسعه چه اقداماتی انجام داده است؟

از جمله طرح‌های تحقیقی صورت گرفته شامل تولید کلرید کلسیم و هیدروکسید منیزیم (اکسید منیزیم) از پساب استخرهای تبخیر خورشیدی، تولید انواع نمک رژیمی، خوراکی و صنعتی، پروژه سولفات پتاسیم از آلونیت، طراحی و ساخت اسپری درایر، طرح کلرید منیزیم از پساب کارخانه KCl و پروژه بهبود فلوتاسیون کارخانه پتاس است.

در سال جاری نیز ۹ پروژه تحقیقی شامل «استحصال فلز پتاسیم و منیزیم»، «امکان سنجی استفاده از کلکتور جایگزین جهت فلوتاسیون کارنالیت کارخانه پتاس خورویابانک»، «مدل‌سازی فرآیند تبخیر در استخرهای تبخیر خورشیدی و محاسبه سطح بهینه استخر نمک و کارنالیت»، «مشاوره و طراحی سیستم برداشت کارنالیت از استخرهای تبخیر خورشیدی به صورت تر»، «ارائه راهکار جهت مقابله با پدایش و رفع گل‌کلی در استخرهای تبخیر خورشیدی»، «امکان سنجی استحصال نیترات و لیتیم از شورابه‌های پتاس خورویابانک»، «تکرار آزمایش‌های استحصال هیدروکسید منیزیم و کلرید کلسیم»، «بهینه‌سازی فرآیند فلوتاسیون کارنالیت کارخانه پتاس خورویابانک» و «تولید سولفات پتاسیم با استفاده از آلونیت و سایر روش‌های قابل اجرا در مجتمع پتاس خورویابانک» در دستور کار قرار گرفته است.

با توجه به اینکه آزمایشگاه این مجتمع به ادوات و دستگاه‌های مدرن مجهز است، طی سال‌های گذشته همه آزمایش‌های مورد نیاز (۱۰۸۹۴ مورد) در آزمایشگاه مجتمع انجام شد. ضمن اینکه در نیمه اول سال ۹۴ و قبل از راه‌اندازی کارخانه، نیروی انسانی مورد نیاز آزمایشگاه تأمین و همه آموزش‌ها فراگیری شد. همچنین، اقدامات لازم به منظور دریافت ایزوهای مربوط به آزمایشگاه اعم از استاندارد تضمین کیفیت و استقرار سیستم مدیریت آزمایشگاه (ISO ۱۷۰۲۵) به طور جدی در حال پیگیری است. از مزایای این اقدام، افزایش اعتبار آزمایشگاه و تبدیل به آزمایشگاه مرجع از سوی مراجع استاندارد است.

◀ در بخش معدن چه اقداماتی صورت گرفته است؟

با توجه به اینکه رسوب روزانه نمک در کانال‌ها روزانه ۲/۵ میلی‌متر برآورد شده، بنابراین بر اثر وجود شورابه فوق‌اشباع از نمک در کانال‌ها، هر سال حجم قابل توجهی از نمک روی دیواره و بستر کانال‌ها رسوب می‌کند. این مساله، ضمن کاهش حجم مخزنی کانال‌ها، مانع از تراوش شورابه به داخل کانال می‌شود و بنابراین ضرورت دارد کانال‌ها حداقل یک بار در سال لایروبی شوند.

بنا به دلایلی همچون هزینه بالا برای احداث لایروبی، احتمال ریزش و غیره، حفر کانال با سطح مقطع کنونی (بالای ۲۰ مترمربع)

منتفی و برای جمع‌آوری شورابه از چاه‌ها و آبگیرها استفاده خواهد شد. تنها برای انتقال شورابه به ایستگاه‌ها پمپاژ ناگزیر به حفر کانال‌هایی با کمترین سطح مقطع (۳ مترمربع) هستیم که هزینه احداث و نگهداری بسیار کمتری دارند.

ماشین حفاری **Boart Longyear** متعلق به شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران، - که یکی از ۵ نمونه موجود در ایران است- از انبار به این مجتمع منتقل و پس از انجام تعمیرات و سرویس قسمت‌های مختلف مکانیکی، هیدرولیکی و الکتریکی راه‌اندازی شد.

به دلیل اینکه کمتر بودن هزینه‌های حفر و نگهداری چاه نسبت به حفر و لایروبی کانال، امکان زهکشی توسط چاه تا حد اکثر عمق پوسته نمکی وجود دارد (عمق زهکشی کانال حداکثر ۵ متر است). برنامه حفر ۳۰ حلقه چاه در نقاط مستعد پلایا از لحاظ ضخامت، دانسیته و آبدهی و برق‌رسانی، تجهیز و نصب پمپ بر روی چاه‌های موجود با دبی بالا از جمله چاه ۶۱ و ۱۹ انجام شده و در حال پیگیری برای تأمین تجهیزات و اجرا توسط پرسنل واحد است.

◀ اقدامات اکتشافی انجام شده در این مجتمع را تشریح فرمایید؟

اقدامات اکتشافی از دهه ۶۰ با عیار سنجی پتاس در کل ایران و تعیین پلایای خور و بیابانک به عنوان بهترین منطقه آغاز و طی سال‌های ۷۰ تا ۷۸ حفر چاه‌های اکتشافی و نمونه‌گیری و تخمین ذخیره تکمیل شد. پس از شروع به کار طرح اکتشاف و تجهیز ذخایر پتاس در منطقه، عملیات اکتشافی با حفر کانال‌ها و چاه‌های مغزه‌گیری و تست دبی در نقاط مختلف پلایا پیگیری شد و این روند همچنان ادامه دارد.

در این میان، نقاط اکتشافی جدیدی صورت گرفت و با ورود دستگاه حفاری شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران به منطقه، اکنون در ۹۸ نقطه باقیمانده حفاری مغزه‌گیری با متوسط عمق حدود ۱۰ متر (در مجموع حدود ۱۰۰۰ متر حفاری) در سال جاری صورت می‌پذیرد.

با انجام اکتشاف تکمیلی در پلایای خورویابانک و تروود و تکمیل اکتشاف مقدماتی در پهنه پلایای میانی، این ۳ پلایا جمع شده و به عنوان یکی از بزرگترین پلایاهای جهان مطرح و به منبعی برای تولید انبوه املاح معدنی تبدیل خواهد شد که منجر به ترغیب سرمایه‌گذاری کلان داخلی و بین‌المللی می‌شود. در اواسط دهه ۸۰

طراحی سرمته مخصوص به میزان ۳۲۴ متر* و حفاری مغزه گیری در پوسته نمکی پلایا به میزان ۱۵۰متر* انجام گرفته است.

◀ این منطقه از جاذبه های گردشگری مطلوبی برخوردار است. در این باره چه ظرفیت هایی وجود دارد؟

محدوده معدنی پتاس در شهرستان خوروبایانک به عنوان یکی از مناطق گردشگری معدنی (ژئوتوریسم معدنی) محسوب می شود که با توجه به وجود ظرفیت بالقوه جذب گردشگر معدنی، طرحی از سوی مجتمع مذکور در نیمه نخست سال ۹۴ با هدف ایجاد و توسعه زیرساخت های لازم به منظور احداث اماکن گردشگری اقدام و دهکده نمکی پتاس احداث شد که تنها در ایام نوروز سال ۹۵ حدود ۱۰ هزار نفر از این دهکده بازدید کردند. البته در تلاش هستیم برای استفاده حداکثری از ظرفیت های بالقوه مجتمع و احداث سایر جاذبه ها، بسته کاملی فراهم و در اختیار گردشگران علاقمند و گروه های هدف قرار دهیم.

اهم جاذبه های گردشگری مجتمع پتاس شامل آبشار نمکی به ارتفاع ۲۰ و عرض ۳۵ متر، کافی شاپ نمکی با ظرفیت ۷۰ نفر، باب سوئیت اقامتی نمکی به ظرفیت کلی ۳۰ نفر، کویر لانه زنبوری و کانال های جمع آوری شورابه و چشم انداز غروب آفتاب در آبشار و حوضچه های تبخیر خورشیدی است.

◀ این شرکت برای سال آینده (سال ۹۶) چه برنامه ای دارد؟

به دلیل تقاضای پتاس در بازار، باید میزان تولید را به ظرفیت اسمی کارخانه برسانیم. برای دستیابی به این هدف، خوراک دهی به کارخانه و تأمین ۳۰۰ هزار تن کارنالیته از برنامه های اصلی مجتمع پتاس خوروبایانک در سال آینده است و برنامه ها و طرح های افزایش ظرفیت تهیه شده و جذب اعتبارات لازم را برای اجرای آنها در حال پیگیری هستیم.

از زمان راه اندازی دستگاه در ابتدای بهمن ۹۴ تاکنون، عملیات حفاری در سایت معدنی به ۳ شکل شامل «حفاری Core Washing به عنوان نمونه به میزان ۱۲ متر»، «حفاری دیوهای نمک و کارنالیته با

با ظرفیت حداقل ۳۰۰ هزار تن در سال، احداث کارخانه تولید نمک خوراکی با ظرفیت حداقل ۱۰ هزار تن در سال، احداث کارخانه تولید سود با ظرفیت ۲۰۰ هزار تن در سال، احداث کارخانه تولید سیمان سولر، احداث کارخانه تولید کلرید منیزیم از پساب کارخانه پتاس، احداث کارخانه تولید فلز منیزیم، احداث کارخانه استحصال لیتیم و سایر عناصر کمیاب از شورابه نهایی و نیز احداث کارخانه استحصال نیترات را برای اجرا تدوین کرده است که خوشبختانه مسئولان منطقه نیز بر توسعه این منطقه و اجرای طرح های توسعه ای نیز تاکید دارند و برای اجرای آنها همکاری خود را اعلام کرده اند.

◀ در مورد اصلاح الگوی مصرف و کاهش هزینه ها به چه نتایجی دست یافته اید؟

با توجه به برنامه ها، راهکارهای انجام بهینه کار و خدمات، نحوه به کارگیری نیروی انسانی، سیستم ها و تجهیزات در مجتمع پتاس، کاهش چشمگیری در هزینه های طی سال گذشته صورت گرفت که در مجموع به ۶۴ میلیارد و ۴۷۴ میلیون و ۶۷۶ هزار و ۹۶۰ ریال رسید.

جدول کاهش هزینه های مجتمع پتاس در سال ۱۳۹۴		
ردیف	نام بخش	مبلغ کاهش هزینه (ریال)
۱	معدن پلایا	۱۵,۸۸۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	استخرهای تبخیر خورشیدی	۳,۲۰۰,۰۲۸,۰۰۰
۳	کارخانه فرآوری پتاس	۳۵,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۴	خدمات مکانیک و ماشین آلات	۲,۱۴۰,۰۰۰,۰۰۰
۵	خدمات برق و ابزار دقیق	۴,۹۹۹,۵۹۲,۲۰۰
۶	آزمایشگاه و کنترل کیفیت	۴۶۵,۸۶۵,۳۷۰
۷	آموزش	۲,۳۶۲,۷۰۰,۰۰۰
۸	سایر	۲۶,۴۹۱,۳۹۰
	جمع	۶۴,۴۷۴,۶۷۶,۹۶۰

عملیات اکتشافی پلایای شمالی (ترود) اعم از طراحی، اجرای حفاری و نمونه برداری توسط شرکت ایتوک ایران صورت گرفته و نتایج آن نیز منجر به دریافت گواهینامه کشف معدن به ذخیره ۱/۲ میلیارد مترمکعب شورابه قابل استحصال شده و در سال ۹۳ پروانه بهره برداری معدن نیز صادر شده است. همچنین، با هدف تکمیل اکتشاف و اعتبار سنجی اطلاعات گذشته، شبکه ای شامل ۴۲ نقطه (حدود ۸۰۰ متر) برای انجام حفاری مغزه گیری و ۱۰ حلقه چاه برای آزمایش پمپاژ طراحی شده است.

با عنایت به راه اندازی کارخانه پتاس خوروبایانک و بر اساس آینده نگری سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران و برای استفاده از تمام ظرفیت ها و شورابه موجود در منطقه، اکتشاف پلایای میانی در دستور کار مجتمع قرار گرفته و پس از ثبت پهنه اکتشافی، مجوز شروع عملیات اکتشاف پهنه مذکور از سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خراسان جنوبی صادر شده است.

به منظور نیل به ظرفیت اسمی، کاهش هزینه ها، افزایش دانسیته شورابه قبل از انتقال به استخرهای تبخیر خورشیدی و تولید کارنالیته در پلایا، مقرر شد استخرهایی در پلایا ساخته شود. بدین منظور، اکتشاف پهنه های رسی در دستور کار قرار گرفت تا در صورت امکان، برای ساخت استخر تبخیری استفاده شود. بدین منظور، ۳ منطقه پلایای خور و بیابانک، پلایای میانی و معادن رس اطراف استخرها انتخاب و اقدامات اکتشافی نظیر حفر ترانشه، نمونه برداری، مغزه گیری و آنالیزهای آزمایشگاهی بر روی آنها انجام شد. بر این اساس، ساخت چند نمونه استخر در شمال شرقی پهنه رسی پلایای خوروبایانک برنامه ریزی شده و در حال اجرا است.

◀ درباره طرح های توسعه ای مجتمع توضیح دهید؟

با توجه به ظرفیت های این منطقه، مجتمع پتاس خور و بیابانک ۱۳ طرح توسعه ای احداث کارخانه کلرید کلسیم با ظرفیت ۳۰ هزار تن در سال، احداث کارخانه تولید نمک پتاسیم (رژیمی) با ظرفیت ۱۰ هزار تن در سال احداث کارخانه تولید کربنات سدیم از شورابه ها، تبدیل پتاس تولیدی به سولفات پتاسیم با ظرفیت ۲۴ هزار تن در سال، احداث کارخانه شستشوی نمک صنعتی

خیز زرشوران برای توسعه

عملیات اجرایی طرح طلای زرشوران از سال ۸۹ آغاز شده اما پیشینه ای هم دارد که آماده سازی اسناد مناقصه و برگزاری مناقصه برای پیمانکاران از سال ۸۶ شروع شده است که در آن سال توسط پیمانکار داخلی که صاحب این تکنولوژی بود صورت گرفت و با ابلاغ قرارداد پیمانکار و یک دوره انتقال از شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران به سازمان ایمیپدرو به خاطر تقدیر و تشکر از سال ۹۰ این پروژه اجرایی شده است.

تن کانستگ طلا و عیار متوسط ۴ppm است و عیار نقره ۲ppm و جیوه ۴.۵ppm و عناصر آرسنیک و آنتیمون حدود ۷ تا ۸ درصد ماده معدنی را تشکیل می دهند.

وی تصریح کرد: با توجه به مطالعات ماکروسکوپی انجام شده، ذخایر امید بخشی در این مجتمع وجود دارد.

در سال گذشته ۱۰ هزار متر حفاری برای تکمیل اطلاعات و اکتشافات تفصیلی معدنی صورت گرفته و در حال حاضر مطالعات کنای شناسی انجام می شود. معدن زرشوران اسناد مناقصه ۳۰ هزار متر اکتشافات حفاری را آماده کرده است.

احمدی تصریح کرد: مجتمع زرشوران در سال ۹۴ موفق به اجرایی شدن ۱۰۳ درصد برنامه ها یعنی سه درصد بالاتر از هدف برنامه شده و در ۴ ماهه اول سال ۹۵ نسبت به ۴ ماهه مشابه سال ۹۴ نیز حدود ۱.۵ درصد رشد داشته است. در بخش معدن در سال ۹۴ بالغ بر ۳۰۹ هزار تن ماده معدنی استخراج شد.

مدیرعامل زرشوران درباره انجام اقدامات زیست محیطی گفت: در خصوص ایمنی، بهداشت و محیط زیست (HSE) آزمایشات خودکنترلی که توسط آزمایشگاه معتمد استاندارد صورت گرفته و نتایج آن به مراجع ذیربط ارسال شده، یک فضای امن برای کارکنان ایجاد می کند. در فعالیت های زیست محیطی اقداماتی انجام شده که از مهم ترین آنها، خرید و نصب دو دستگاه پایش آنلاین است که این دستگاه در چاه های پیژومتری پایین دست محل انباشت باطله ها و حوضچه های تیخیر است که در واقع آلودگی های احتمالی را پایش و به ادارات محیط زیست شهرستان، استان و سازمان محیط زیست ارسال می کند. همچنین اقدامات اصلاحی دیگر در HSE این است

مهندس محمدرضا احمدی مدیرعامل شرکت گسترش معادن و صنایع معدنی زرشوران گفت: سرمایه گذاری این طرح با سرمایه بالغ بر ۲۰۰ میلیارد ریال انجام شده و این ماه سال ۹۳ حضور دکتر جهانگیری معاون اول ریاست جمهوری، رئیس هیات عامل ایمیپدرو و جمعی از مقام های محلی افتتاح شد.

مجتمع برای دستیابی به ظرفیت در طی دوره یک سال و نیم پس از افتتاح در نیمه دوم ۹۳ و ۹۴ مشغول بهبود و ارتقا سیستم و تکمیل خط بود و در همین دوره مجتمع موفق به تولید ۱۷۵ کیلوگرم طلا و ۱۱۰ کیلوگرم نقره شده است. از اتفاقات این دوره دریافت پذیرش و عرضه در بورس است.

وی افزود: با آخرین مطالعات و اکتشافات معدن عیار متوسط در حال حاضر ۴ppm است و در دوره اول بهره برداری به دلیل فرایند استخراج و تکنولوژی استخراج حداکثر دسترسی به ۲-۳ppm وجود داشت. برنامه تولید سال ۹۵ برای تولید ۶۰۰ کیلوگرم طلا است و طی ۴ ماه اول سال ۹۵ مجتمع موفق به تولید ۱۳۷ کیلو طلا و موفق به اجرایی شدن ۸۰ درصد برنامه ها در طی این ۴ ماه ابتدایی شده است و مجتمع زرشوران ۴ برابر رشد را در ۴ ماهه اول سال ۹۵ نسبت به ۴ ماهه مشابه سال قبل داشت و تولید نقره و استخراج ماده معدنی نسبت به ۴ ماهه سال قبل ۱۵ برابر افزایش یافته است.

احمدی با بیان اینکه در مجموع ۹۰ درصد شافلان مجتمع طلای زرشوران را افراد بومی و محلی تشکیل می دهند، ادامه داد: سرمایه گذاری های انجام شده در زرشوران، باعث اشتغال بیش از ۶۷۵ نفر در مجموعه معدن و صنعت شده که حدود ۵۱ درصد شافلان اهل تکاب، میاندوآب و شاهیندژ و ۴۰ درصد شافلان اهل روستاهای اطراف هستند که از این ۴۰٪ حدود ۷۰ تا ۸۰ درصد را اهالی زرشوران تشکیل می دهد و از شهرهای مختلف فقط ۹ درصد در این مجتمع اشتغال دارند و بر اساس این آمار ۹۰ درصد شافلان بومی هستند.

احمدی با بیان اینکه شرکت گسترش معادن و صنایع معدنی طلای زرشوران دارای دو بخش معدن و صنعت است، یادآور شد: در بخش معدن در حال حاضر پیمانکاری فعالیت می کند که برنامه این پیمانکاری برای ۱۰ هزار متر مکعب استخراج ماده معدنی و باطله است. این معدن از معادن بزرگ و در سطح کلاس جهانی است و طبق آخرین اکتشافات که به تایید شورای عالی معادن رسیده، معدن دارای ذخیره ۲۷۵ میلیون

شده است. در حال حاضر در مجتمع ۶۷۵ نفر اشتغال دارند و باتوجه به اینکه در شهر تکاب ۷۰۰۰ بیکار وجود دارد، با راه اندازی طرح توسعه وضعیت اشتغال افراد به ۱۰۰۰ نفر می رسد و به این ترتیب یک هفتم اشتغال منطقه را تامین می کند.

احمدی افزود: از برنامه های دیگر محیط زیست، ایجاد فضای سبز به صورت گسترده، کنترل آلاینده های محیط زیست و استحصال آنتیمون و آرسنیک که ۷ تا ۸ درصد ماده معدنی را اشغال می کند را دارد که باعث می شود هم کمترین سطح آلودگی و هم مسایل زیست محیطی را در کنترل خود داشته باشد. همچنین یکی دیگر از اقدامات زیست محیطی، ایجاد نیروگاه CHP به عنوان نیروگاه های پاک است که هم برای تامین برق مجتمع و برآورد شدن نیاز مجتمع برای طرح توسعه و هم کسری برق منطقه قابل استفاده خواهد بود.

وی اظهار کرد: طرح توسعه برای ارتقا افزایش سطح تولید با ورودی خوراک ۶۰۰ هزار تن با سرمایه گذاری برآوردی ۹۵۰ میلیارد ریال و ۲۱۵ میلیون یورو در دستور کار است و آنگهی آن به صورت EPC اعلام شده است که شرط بر این است که پیمانکار حتما با یک مشاور خارجی حضور پیدا کند که باعث ارتقاء فناوری و دستیابی به دانش روز باشد. در حال حاضر ظرفیت کارخانه ۲۰۰ تن خوراک ورودی در روز طراحی شده اما با توجه به اینکه خاک ورودی از عیار متوسط ۲PPM

فعلاً پایین تر است، برنامه تولید سال جاری ۶۰۰ کیلوگرم طلا است. احمدی افزود: در سال ۹۴ حدود ۱۳۴ کیلوگرم طلا به ارزش ۱۵۳ میلیارد ریال و در سال ۹۵ حدود ۱۴۲ کیلوگرم طلا با ارزش حدود ۱۹۷ میلیارد ریال که ۹ مرحله عرضه در بورس داشته است، باعث رشد ۳۰ درصدی در بورس

شده است. در حال حاضر مجتمع بازار خوبی در داخل و خارج از کشور دارد. این شرکت مورد بررسی قرار خواهد گرفت. رقم این مناقصه ۸/۵ میلیارد تومان برای حفاری اکتشافی ۳۰ هزار متر است.

پیش بینی ارتقاء رتبه ایران در تولید طلا

احمدی ادامه داد: ایران اکنون رتبه ۵۴ را در تولید طلای جهان دارد اما در آسیا و خاورمیانه حائز رتبه ۴ است.

ایران اکنون با تولید ۳ تن طلا رتبه چهارم خاورمیانه را دارد که با راه اندازی طرح های توسعه در مجتمع در سال های ۹۶ و ۹۷ پیش بینی می شود بتواند به ترتیب رتبه های سوم و دوم آسیا را کسب کند.

انتشار اوراق مشارکت برای طرح توسعه

به گفته احمدی قرار است برای اجرای طرح توسعه زرشوران ۷۰۰ میلیارد ریال اوراق مشارکت منتشر شود ضمن اینکه با اجرای طرح توسعه، ظرفیت تولید طلای کارخانه به ۵ تن در سال افزایش می یابد. *عرضه شمش طلای زرشوران در بورس کالا مدیرعامل زرشوران ادامه داد: مجتمع زرشوران موفق به دریافت نشان استاندارد برای شمش شده و شمش تولیدی را در چند نوبت در بورس کالا عرضه کرده است. در حال حاضر مجتمع بازار خوبی در داخل دارد. عیار تولیدی طلای زرشوران ۲۴ و خلوص ۹۹۸ است و مجتمع درصد است که تولید عیار را به ۹/۹۹۹ برساند وقتی این اتفاق بیفتد، محصولات شمش تولیدی مجتمع در بورس لندن هم قابل عرضه خواهد بود که این

مسئله دور از ذهن نیست که مجتمع روی صادرات اقدام کند.

احمدی درعین حال خاطر نشان کرد: مجتمع سیاست های کلان خود برای کار را از ایمیپدرو دریافت می کند و به عبارتی هیات عامل ایمیپدرو و کمیته های فروش سیاست گذاری کلان را انجام می دهند و مجتمع نیز تابع این سیاست گذاری ها است اما در رده های پایین تر به عنوان یک شرکت مستقل عمل می کند و از نظر حقوقی تصمیم گیری های خودش را دارد.

اعلام فراخوان برای دعوت از پیمانکاران به منظور اجرای طرح توسعه

احمدی همچنین از انتشار فراخوانی برای دعوت از پیمانکاران برای اجرای طرح توسعه طلای زرشوران خبر داد و گفت: شرکت گسترش معادن و صنایع معدنی طلای زرشوران که وابسته به سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) است، در نظر دارد با عنایت به بند ماده ۱۲ قانون برگزاری مناقصات و رعایت قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور، برای اجرای طرح توسعه طلای زرشوران به صورت EPC (طراحی، تامین تجهیزات و عملیات اجرایی) نسبت به ارزیابی کیفی پیمانکاران و شرکت های دارای توان مهندسی، اجرایی و مالی اقدام کند

موضوع مناقصه اجرای فاز توسعه کارخانه استحصال طلای زرشوران (ایجاد کارخانه فرآوری ۶۰۰ هزار تن کانستگ خرد شده اولیه به منظور تولید شمش طلا) است. مدت زمان اجرای پروژه نیز ۲۴ ماه در نظر گرفته شده است.

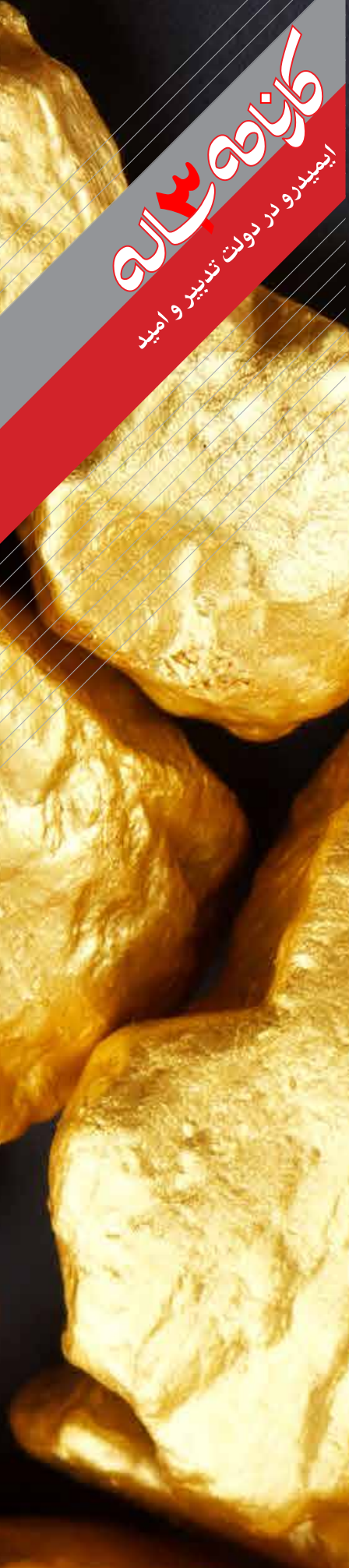
انتشار اوراق مشارکت برای طرح توسعه

به گفته احمدی قرار است برای اجرای طرح توسعه زرشوران ۷۰۰ میلیارد ریال اوراق مشارکت منتشر شود ضمن اینکه با اجرای طرح توسعه، ظرفیت تولید طلای کارخانه به ۵ تن در سال افزایش می یابد. *عرضه شمش طلای زرشوران در بورس کالا مدیرعامل زرشوران ادامه داد: مجتمع زرشوران موفق به دریافت نشان استاندارد برای شمش شده و شمش تولیدی را در چند نوبت در بورس کالا عرضه کرده است. در حال حاضر مجتمع بازار خوبی در داخل دارد. عیار تولیدی طلای زرشوران ۲۴ و خلوص ۹۹۸ است و مجتمع درصد است که تولید عیار را به ۹/۹۹۹ برساند وقتی این اتفاق بیفتد، محصولات شمش تولیدی مجتمع در بورس لندن هم قابل عرضه خواهد بود که این

برجام و تمایل شرکت های خارجی برای کار در زرشوران

بعد از رفع تحریم، شرکت های معتبری به مجتمع سفر داشتند که از جمله می توان به شرکت های استرالیا، قزاقستان، گرجستان و فرانسه اشاره کرد. همچنین در زمینه حفاری، کشور گرجستان علاقه مند به شرکت در مناقصه ۳۰ هزار متر اکتشافات حفاری است که توانمندی های

کانونه ساله
ایمیدرو در دولت تدبیر و امید

کانونه ساله
ایمیدرو در دولت تدبیر و امید

مدیر عامل مجتمع سنگ آهن جلال آباد خبر داد:

راه اندازی طرح فرآوری سنگ آهن کم عیار در نیمه دوم

معادن سنگ آهن جلال آباد زرنده یکی از ذخایر بزرگ سنگ آهن ایران در استان کرمان و در فاصله ۵۲ کیلومتری شمال غرب شهرستان زرنده واقع است. این مجتمع در کنار فعالیت های جاری خود (استخراج و تولید سنگ آهن دانه بندی)، طرح احداث کارخانه فرآوری سنگ آهن کم عیار هماتیته را به مورد اجرا گذاشته و طبق برنامه ریزی ها، قرار است در نیمه دوم سال یا به عبارتی در سه ماهه سوم امسال به مرحله بهره برداری برسد. به مناسبت هفته دولت، گفت و گویی با سید فرهاد اسلامی، مدیر عامل مجتمع سنگ آهن جلال آباد انجام شده که مشروح آن در پی می آید:

◀ معدن سنگ آهن جلال آباد از چه زمانی شروع به کار کرد؟ و چه پیشینه ای دارد؟

درباره سوابق اکتشافی انجام شده، باید بگویم که مطالعه اولیه ایران مرکزی از سال ۱۳۰۹ آغاز شد که نتیجه آن ارائه اطلاعات راجع به ساختمان زمین شناسی و همچنین سرمایه گذاری معدن در سال ۱۳۱۱ بود. بعدها در سال ۱۳۱۷ تا ۱۳۲۴ مطالعات کانسارهای آهن شروع و نقشه های مقدماتی زمین شناسی ایران مرکزی در سال ۱۳۳۴ تهیه شد و تا سال ۱۳۴۸ بررسی های زمین شناسی در نواحی مرتفع منطقه مورد نظر ادامه داشت.

در سال ۱۳۴۳ طی عملیات مغناطیس سنجی هوایی، تمرکز آنومالی ها در این منطقه کشف شد. اکتشافات بعدی طی سال های ۱۳۳۴ تا ۱۳۵۴ توسط شرکت تکنو اکسپورت شوروی سابق انجام شده است. بعد از اتمام عملیات اکتشافی روس ها، تا سال ۱۳۷۹ مطالعات سیستماتیک خاصی بر روی کانسار صورت نگرفت و در این سال با سیاست گذاری صورت گرفته مبنی بر توسعه ظرفیت فولاد خام و تأمین بخشی از خوراک اولیه فولاد کشور، اکتشاف نیمه تفصیلی ذخیره توسط شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران در دستور کار قرار گرفت و تا فروردین ۸۲ انجام شد.

میزان ذخایر این معدن، ۱۹۱ میلیون و ۵۰۳ هزار و ۸۰۴ تن تخمین زده شده است:

هماتیت (درصد)	فسفر (درصد)	گوگرد (درصد)	عیار آهن (درصد)	تن
۱۶٫۹	۰٫۰۶۷	۱٫۳۷	۴۰٫۳۷	۱۹۱۵۰۳۸۰۴

معدن جلال آباد به روش پلکانی روباز استخراج می شود. ارتفاع پله های استخراجی ۱۲٫۵ متر، شیب کلی معدن ۳۷٫۵ درجه و شیب پله ها ۷۰ درجه، نسبت باطله برداری حدود ۵٫۲ و عرض راه های دسترسی با شیب ۴ تا ۸ درصد ۳۰ متر است.

مراحل استخراج شامل چالزنی توسط دستگاه های حفار، آتشیاری توسط مواد ناریه (پنتولیت+آنفو)، بارگیری توسط شاول هیدرولیکی و لودر و باربری توسط دامپتراک و حمل به دامپ باطله، دامپ سنگ آهن کم عیار و سیستم های خردایش و دانه بندی است.

در معدن سنگ آهن جلال آباد زرنده برای خردایش و دانه بندی سنگ آهن پرعیار، از ۲ واحد خردایش با ظرفیت سالانه ۵۱۱ هزار تن و ۱۱۱ هزار تن استفاده می شود. این ۲ واحد به صورت جداگانه و مستقل از هم قرار گرفته اند. در این معدن برای پرعیار سازی سنگ آهن ریزدانه کم عیار، از یک خط پرعیار سازی جدا کننده مغناطیسی و برای پرعیار سازی سنگ آهن درشت دانه کم عیار از ۲ خط بلت درام استفاده می شود.

◀ عملکرد این شرکت را از نظر تولید و استخراج محصولات در طول ۳ ساله اخیر (دولت تدبیر و امید) و نیز طی ۵ ماهه امسال و مقایسه آن نسبت به مدت مشابه پارسال بفرمایید؟
مجتمع سنگ آهن جلال آباد طی سال های ۹۲ تا ۹۴ حدود ۳ میلیون و ۸۷ هزار و ۲۷۹ تن سنگ آهن دانه بندی تولید کرد. همچنین طی این مدت، ۱۰ میلیون و ۲۷۲ هزار و ۷۳ تن سنگ آهن استخراج کرد.

تولیدات معدن طی سال های ۹۲ تا ۹۴

سال	استخراج سنگ آهن (تن)	تولید سنگ آهن دانه بندی (تن)
۹۲	۴۲۵۰۱۵۶	۱۰۲۹۶۲۴
۹۳	۳۱۷۷۰۸۵	۱۱۸۶۷۹۹
۹۴	۲۸۴۴۸۳۲	۸۷۰۸۵۶
جمع	۱۰۲۷۲۰۷۳	۳۰۸۷۲۷۹

همچنین این مجتمع از ابتدای فروردین تا پایان تیرماه امسال، ۳۳۴ هزار و ۷۹۳ تن سنگ آهن دانه بندی تولید کرد. اما این رقم در مدت مشابه سال گذشته، ۱۴۲ هزار و ۷۵۸ تن بود. همچنین میزان تولید امسال نسبت به برنامه (۲۳۰ هزار تن)، ۴۵ درصد رشد نشان می دهد.

تولید سنگ آهن دانه بندی (تن)	عملکرد ۹۴	عملکرد ۹۵	برنامه ۹۵
فروردین	۵۲۰۴۹	۴۴۴۴۹	۵۰۰۰۰
اردیبهشت	۲۱۵۲۳	۸۲۲۶۵	۶۰۰۰۰
خرداد	۳۶۹۵۸	۱۰۱۶۰۷	۶۰۰۰۰
تیر	۳۲۲۲۸	۱۰۶۴۷۲	۶۰۰۰۰
جمع	۱۴۲۷۵۸	۳۳۴۷۹۳	۲۳۰۰۰۰

◀ طرح اجرای استحصال کنسانتره از سنگ آهن کم عیار، در چه وضعیتی قرار دارد؟ (عملکرد، ظرفیت، هزینه ساخت، مزایا و غیره)؟

پس از برگزاری مزایده جذب سرمایه گذار شرکت فکور صنعت به عنوان برنده مزایده برای احداث کارخانه فرآوری با هدف تولید ۱۰ میلیون تن سنگ آهن کم عیار هماتیته اعلام شد. پیشرفت فیزیکی احداث کارخانه تا پایان تیر سال ۹۵ به حدود ۸۳ درصد رسید و طبق برنامه ریزی انجام شده، این کارخانه کنسانتره در سه ماهه سوم سال ۹۵ به بهره برداری خواهد رسید.

ظرفیت تولید این کارخانه ۶۰۰ هزار تن کنسانتره در سال با عیار بالای ۶۶ درصد است. آب مورد نیاز آن ۶۵۰ هزار مترمکعب در سال و برق مورد نیاز نیز ۵۵۰ مگاوات است.

◀ میزان اشتغال و سرمایه گذاری این کارخانه چقدر خواهد بود؟

با بهره برداری از این کارخانه، ۱۵۰ نفر به طور مستقیم و ۲۶۵ نفر غیر مستقیم وارد چرخه اشتغال خواهند شد. میزان سرمایه گذاری ارزی و ریالی این طرح به ترتیب ۱۱ میلیون و ۴۷۵ هزار یورو و ۵۴۶ میلیارد ریال است.

◀ برنامه های توسعه ای پیش روی شرکت سنگ آهن جلال آباد کدامند؟

این مجتمع در میان فعالیت های خود (استخراج، تولید و اجرای طرح تولید سنگ آهن کم عیار)، ادامه عملیات اکتشافی و حفاری در محدوده بهره برداری جلال آباد را انجام می دهد. همچنین، مطالعات امکان سنجی وجود مس و سایر عناصر با ارزش همراه و نیز افزایش ظرفیت استخراج سنگ آهن به ۶ میلیون تن در سال، از دیگر فعالیت های اصلی این شرکت است.

◀ مشتریان محصول تولیدی، کدام شرکت ها هستند؟

بخشی از سنگ آهن هماتیته دانه بندی شده، در بورس کالا عرضه می شود. سنگ آهن کلوخه مگنتیته برای تأمین خوراک کارخانه کنسانتره هلدینگ خاورمیانه (میدکو) ارسال می شود. همچنین، بخشی از سنگ آهن کلوخه هماتیته کم عیار برای تأمین خوراک کارخانه کنسانتره شرکت سرمایه گذار اختصاص می یابد.

واگذاری ۱۲۵۰۰ میلیارد تومانی

مجموع واگذاری شرکت های تابعه ایمیدرو در سه سال گذشته به بیش از ۱۲ هزار ۵۰۰ میلیارد تومان می رسد. مدیر امور مجامع سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی (ایمیدرو)، که درباره عملکرد واگذاری سهام شرکت های زیرمجموعه این سازمان در دولت یازدهم سخن می گفت، تصریح کرد: این واگذاری ها در قالب خصوصی سازی، رد دیون و همچنین انتقال سهام وثیقه به دو بانک، بابت بدهی ایمیدرو صورت گرفته است. بهزاد باب ا. زاده با یادآوری اینکه موضوع انتقال سهام وثیقه به دو بانک کشور، مربوط به سال ۹۲ بود یادآور شد: در سال ۹۲ واگذاری ها در دو گروه انجام شد به طوری که در گروه نخست که شرکت های سنگ آهن مرکزی ایران، زغالسنگ کرمان، زغالسنگ پروده طیس و مدیریت طراحی و احداث تکاپو حضور داشتند، ارزش واگذاری ها به ۶ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان رسید.

وی ارزش واگذاری های گروه دو سال ۹۲ را بیش از هزار و چهارصد میلیارد تومان ذکر کرد و گفت: در گروه دو بخشی از سهام شرکت های ذوب آهن اصفهان، فولاد مبارکه، ملی مس و آلومینیوم ایران واگذار شد. این مدیر ایمیدرو گفت: کل ارزش واگذاری های سال ۹۲ به بیش مرز ۷ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان رسید. وی همچنین درباره عملکرد این مدیریت در واگذاری سهام طی سال ۹۳ اظهار داشت: در آن سال، سهام ۷ شرکت تحت پوشش در قالب خصوصی سازی و رد دیون واگذار شد که از ارزشی در حدود ۲ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان برخوردار بودند. شرکت هایی که سهام آن ها در سال ۹۳ واگذار شد شامل زغالسنگ البرز مرکزی، فولاد آذربایجان، سنگ آهن مرکزی ایران، زغالسنگ کرمان، زغالسنگ پروده طیس، نورد و لوله اهواز و مرکز تحقیقات و کاربرد مواد معدنی بودند. به گفته مدیر امور مجامع ایمیدرو، در سال ۹۴ ارزش واگذاری سهام این سازمان، از هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان عبور کرد. وی ادامه داد: در سال گذشته سهام شرکت های سنگ آهن مرکزی ایران، آلومینیوم المهدی و هرمزآل واگذار شد.

کتابخانه سال
ایمیدرو در دولت تدبیر و امید

خلاصه عملکرد واگذاری سهام شرکت های زیرمجموعه در سال ۱۳۹۴

ردیف	نام شرکت	خصوصی سازی			رد دیون			جمع
		تعداد سهام	درصد	مبلغ	تعداد سهام	درصد	مبلغ	
		میلیون ریال	مبالغ:	مبلغ	درصد	تعداد سهام	مبلغ	
۱	سنگ آهن مرکزی ایران	۳۳۶,۶۰۶	۰,۸۹۷	۵۲۶,۷۴۱	—	—	۵۲۶,۷۴۱	
۲	آلومینیوم المهدی	۱,۱۸۹,۵۴۵,۵۴۹	۷۳,۳۶	۷,۹۶۴,۸۳۲	—	—	۷,۹۶۴,۸۳۲	
۳	آلومینیوم هرمزگان(هرمزآل)	—	۱۰۰	۹,۶۸۰,۳۴۲	—	—	۹,۶۸۰,۳۴۲	
	جمع کل	۱,۱۸۹,۸۸۲,۱۵۵	—	۱۸,۱۷۱,۹۱۵	—	—	۱۸,۱۷۱,۹۱۵	

خلاصه عملکرد واگذاری سهام شرکت های زیرمجموعه در سال ۱۳۹۳

ردیف	نام شرکت	خصوصی سازی			رد دیون			جمع
		تعداد سهام	درصد	مبلغ	تعداد سهام	درصد	مبلغ	
		میلیون ریال	مبالغ:	مبلغ	درصد	تعداد سهام	مبلغ	
۱	ذغالسنگ البرز شرقی	۳۳۶,۷۵۷,۰۵۷	۱۰۰	۸۳۰,۲۴۰	—	—	۸۳۰,۲۴۰	
۲	فولاد آذربایجان	۱۷,۵۰۰,۰۰۰	۵	۲۵,۵۳۳	—	—	۲۵,۵۳۳	
۳	سنگ آهن مرکزی ایران	۱۰,۱۶۱,۴۰۸	۲۷,۰۷۵	۲۳,۶۴۳,۳۱۴	—	—	۲۳,۶۴۳,۳۱۴	
۴	ذغالسنگ کرمان	۳۹۲,۳۵۴	۰,۱۵	۳۵,۸۲۲	۱۲,۷۱۴,۳۴۶	۴,۸۵	۱,۱۶۰,۸۰۷	
۵	ذغالسنگ پروده طیس	۳,۰۰۰	۵	۱۰۵,۶۶۵	—	—	۱۰۵,۶۶۵	
۶	نورد و لوله اهواز	۱,۷۰۶,۳۸۳,۱۳۵	۴۵,۳۱	۱,۴۳۳,۴۳۲	—	—	۱,۴۳۳,۴۳۲	
۷	تحقیقات و کاربرد مواد معدنی	۴۰	۴۰,۲	۱۲۲	—	—	۱۲۲	
	جمع کل	۲,۰۷۱,۱۹۶,۹۹۴	—	۲۶,۰۷۴,۱۲۸	۱۲,۷۱۴,۳۴۶	—	۲۷,۲۳۴,۹۳۵	

پایان دو دهه انتظار برای تیتانیوم

مجری طرح تولید تیتانیوم کهنوج از بهره برداری نخستین واحد تولید تیتانیوم کشور تا پایان امسال خبر داد. این امر پایانی به بیش از دو دهه انتظار است که برای مردم استان کرمان و به ویژه جنوب استان کرمان ایجاد شده بود.

مرادعلی منظری توکلی با اعلام این خبر به مناسبت هفته دولت سال ۹۵، اظهار داشت: طرح تولید نیمه صنعتی (پایلوت) پیگمنت تیتانیوم با روش الکترودیالیز از جمله طرح های ارزش آفرین ایمیدرو به شمار می رود که اکنون آزمایش های راه اندازی آن انجام شده است.

وی با اشاره به اینکه مطالعات پژوهشی این طرح ارزشمند با همکاری شرکت اکو اتم ارمنستان اجرایی

شده ادامه داد: هزینه احداث این واحد حدود ۲ میلیون و ۴۰ هزار یورو است که فناوری آن به صورت مساوی متعلق به ایمیدرو و شرکت اکو اتم است.

دو طرح صنعتی تیتانیوم

منظری توکلی با اشاره به اینکه طرح مذکور پیش زمینه تولید محصول نهایی است، تصریح کرد: ایمیدرو برای دستیابی به تکمیل زنجیره ارزش محصولات و ذخایر قابل توجه اکسید تیتانیوم در منطقه کهنوج، اجرای طرح احداث کارخانه های «کنسانتره اکسید تیتانیوم» با ظرفیت ۱۳۰ هزار تن در سال و «سرباره اکسید تیتانیوم» با ظرفیت

۷۰ هزار تن را در دستور کار قرار داده است.

وی ادامه داد: اکنون با انتخاب مشاور مادر داخلی در کنار مشاور ذیصلاح خارجی، اسناد مناقصه تهیه شده و مناقصه های مربوطه به انجام رسیده است. همچنین، پیمانکار بخش سرباره مشخص شده و در مرحله انعقاد قرارداد است. انتخاب پیمانکار بخش کنسانتره نیز در مراحل نهایی است و تا پایان تیرماه مشخص می شود.

مجری طرح تولید تیتانیوم کهنوج خاطرنشان کرد: اعتبار طرح صنعتی حدود ۵ هزار میلیارد ریال تخمین زده شده و از طریق اوراق مشارکت تامین می شود. با بهره برداری از این طرح، برای ۴۰۰ نفر اشتغال مستقیم ایجاد خواهد شد. همچنین، برنامه ریزی برای انجام مطالعات درباره امکان استحصال سایر عناصر و محصولات جنبی در دست انجام است.

بررسی ها نشان می دهد ایجاد اشتغال در این نقطه از استان کرمان، تاثیر به سزایی در منطقه و استان خواهد گذاشت و به نوعی اجرای این طرح سبب

حفظ و توسعه سرمایه های اجتماعی منطقه می شود. علاوه بر این ایجاد صنایع پایین دستی تیتانیوم در این منطقه سبب می شود شاهد رشد اشتغال، سرمایه گذاری و افزایش درآمد مردم منطقه و استان شویم.

ذخایر تیتانیوم ایران

فلز تیتانیوم از جمله عناصر ارزشمند در جهان محسوب می شود که در معدودی از کشورهای دنیا وجود دارد که ایران و به ویژه محدوده ۲۰۰ کیلومتری کهنوج، دارای یکی از غنی ترین معادن این فلز استراتژیک (در ۶ کانسار) است. معدن تیتانیوم کهنوج، از ذخیره قطعی ۱۵۰ میلیون تنی (در بخش آبرفتی و سنگی) برخوردار است و ۴۰۰ میلیون تن ذخیره احتمالی دارد. پیش بینی می شود با انجام عملیات جدید اکتشاف، میزان ذخایر بیش از پیش افزایش یابد.

بیشترین کاربرد پیگمنت (دی اکسید تیتان) در صنایع رنگ سازی است که اکنون افزون بر ۵۰ هزار تن، از خارج کشور وارد می شود.

سهم خواهی از کل صادرات

صادرات فولاد در سال ۹۴ با ثبت رکورد تاریخی، از ۴ میلیون تن فراتر رفت.

محصولات معدنی و صنایع معدنی در صادرات کشور جایگاه قابل توجهی دارند. بخش عمده ای از صادرات غیرنفتی مربوط به همین بخش است این موضوع نشانگر اهمیت زنجیره معدن در اقتصاد مقاومتی و صادرات گرا بودن تولیدات این حوزه است. در سال ۹۴ ارزش تجارت خارجی این حوزه به ۱۱،۴ میلیارد دلار رسید که در این میان صادرات بخش معدن و صنایع معدنی از ۷ میلیارد دلار عبور کرد و سهم ۱۶،۵ درصدی از کل صادرات غیرنفتی کشور را به خود اختصاص داد. همچنین میزان صادرات فولاد در سال ۹۴ به بیش از ۴،۲ میلیون تن رسید که رکوردی تاریخی در این بخش محسوب می شود.

در این مدت ارزش واردات بخش معدن و صنایع معدنی به حدود ۴،۴ میلیارد دلار رسید که حدود ۱۱ درصد از کل ارزش واردات به این بخش اختصاص یافت.

جایگاه تجارت خارجی معدن و صنایع معدنی

نام محصول صادراتی	سهم از صادرات کشور	نام محصول وارداتی	سهم از واردات کشور
زنجیره فولاد و محصولات پایین دستی	۳۸ درصد	زنجیره فولاد و محصولات پایین دستی	۶۸،۷ درصد
سایر محصولات معدنی و صنایع معدنی	۲۶،۷ درصد	سایر معدن و صنایع معدنی	۱۱،۰۲ درصد
زنجیره سیمان	۱۰،۴ درصد	زنجیره آلومینیوم و محصولات	۷،۷۷ درصد
سنگ آهن	۷،۴ درصد	انواع فرو	۲،۹۶ درصد
مس و محصولات پایین دستی	۴،۱ درصد	سنگ آهن	۲،۷۴ درصد
زنجیره آلومینیوم و محصولات	۳،۲ درصد	زنجیره تیتان	۱،۹۲ درصد
زنجیره روی	۳،۱ درصد	زغالسنگ و کک	۱،۴۲ درصد
انواع سنگ	۳،۱ درصد	انواع سنگ	۰،۷۹ درصد
زنجیره سرب	۲،۲ درصد	مس و محصولات پایین دستی	۰،۷۷ درصد
زنجیره کروم	۰،۷ درصد	نیکل و محصولات	۰،۷۴ درصد
انواع فرو	۰،۶ درصد	زنجیره روی	۰،۵۰ درصد
زنجیره مولیبدن	۰،۴ درصد	زنجیره سیمان	۰،۲۱ درصد
زغالسنگ و کک	۰،۱ درصد	زنجیره سرب	۰،۱۸ درصد
-	-	فلزات و سنگ های گرانبها	۰،۰۷ درصد
-	-	زنجیره کروم	۰،۰۷ درصد

۱۰ کشور هدف

از ۱۰ کشوری که در سال ۹۴ پذیرای تولیدات معدنی و صنایع معدنی ایران شدند، به ترتیب عراق، چین و هند بیشترین سهم را به خود اختصاص دادند که در این میان عراق سهم ۱۸ درصدی، چین ۱۵ درصدی و هند سهم ۱۴ درصدی داشت. از سوی دیگر در بین ۱۰ کشوری که تولیدات معدنی و صنایع معدنی روانه کشورمان کردند، چین با سهم ۳۳ درصدی در جایگاه نخست و پس از آن کشورهای امارات با سهم ۱۹ درصدی و جمهوری کره با سهم حدود ۱۴ درصدی قرار گرفتند.

رتبه	کشور	ارزش صادرات (میلیون دلار)	سهم از صادرات (درصد)	رتبه	کشور	ارزش واردات (میلیون دلار)	سهم از واردات (درصد)
۱	عراق	۱،۲۸۷	۱۸،۳	۱	چین	۱،۴۸۰	۳۳،۳
۲	چین	۱،۰۶۵	۱۵،۱	۲	امارات	۸۷۸	۱۹،۸
۳	هند	۹۹۷	۱۴،۱	۳	جمهوری کره	۶۱۶	۱۳،۹
۴	ایتالیا	۶۶۲	۹،۴	۴	هند	۵۱۷	۱۱،۷
۵	امارات	۶۳۸	۹	۵	ترکیه	۳۲۷	۷،۶
۶	افغانستان	۳۶۶	۵،۲	۶	تایوان	۹۳	۲،۱
۷	ترکیه	۳۳۴	۴،۷	۷	آلمان	۶۴	۱،۴
۸	ترکمنستان	۲۳۱	۳،۳	۸	فزاقستان	۵۵	۱،۲
۹	عمان	۱۵۸	۲،۲	۹	روسیه	۴۹	۱،۱
۱۰	تایلند	۱۴۲	۲	۱۰	بحرین	۳۵	۰،۸

رشد ۳۰ درصدی صادرات در ۴ ماه ۹۵

میزان صادرات تولیدات بخش معدن و صنایع معدنی از ابتدای سال تا پایان تیر ماه، با رشد ۳۰ درصدی مواجه شد.

در مدت ۴ ماه ابتدای امسال میزان صادرات این بخش از ۲،۴ میلیارد دلار عبور کرد در حالی که در مدت مشابه سال ۹۴ این رقم به ۱،۸ میلیارد دلار رسیده بود.

از ابتدای فروردین تا پایان تیر ماه سال جاری، زنجیره فولاد، مس و سنگ آهن به ترتیب بیشترین سهم را در صادرات این حوزه در اختیار داشتند به طوری که سهم زنجیره فولاد به بیش از ۱،۱ میلیارد دلار رسید. همچنین سنگ آهن و مس نیز سهم ۲۲۷ میلیون و ۳۷۳ میلیون دلاری در صادرات داشتند.

صادرات مواد معدنی و صنایع معدنی شامل فولاد، مس، روی، فلزات گرانبها، انواع فرو، مولیبدن و ... بود که به بازارهای هدف صادر شد.

کاهش ۲۹ درصدی واردات

در این مدت در حالی اقتصاد کشور شاهد رشد صادرات بخش معدن و صنایع معدنی شد که واردات این حوزه با افت ۲۹ درصدی همراه شد به طوری که از ۱،۶ میلیارد دلار در چهار ماه ابتدای سال ۹۴ به ۱،۱ میلیارد دلار طی مدت مشابه امسال افت پیدا کرد.

در مدت ۴ ماه امسال، بیشترین سهم از واردات بخش معدن و صنایع معدنی به زنجیره فولاد اختصاص یافت به طوری که ۸۲۲ میلیون دلار از رقم کل واردات را در اختیار گرفت. پس از این بخش، سایر محصولات معدنی و زنجیره آلومینیوم با اختلاف زیادی، در رتبه دوم و سوم ایستادند. ارزش واردات آلومینیوم به ۹۴ میلیون دلار رسید و سایر محصولات معدنی نیز سهم ۹۶ میلیون دلاری داشتند.

در این مدت انواع محصولات معدنی و صنایع معدنی شامل فولاد، مس و صنایع پایین دستی، روی، زغالسنگ و کک، تیتانیوم، انواع سنگ، میکا و ... وارد کشور شد.

آموزش همه سطوح نیروی انسانی بخش معدن

ایمیدرو با سرمایه گذاری، مشارکت و بهره گیری از امکانات داخلی و بین المللی، برای آموزش همه سطوح نیروی انسانی بخش معدن کشور برنامه دارد. شمس الدین سیاسی راد مدیر آموزش، پژوهش و فناوری ایمیدرو با بیان این مطلب اظهار داشت: نخستین برنامه آموزش نیروی انسانی بخش معدن، مربوط به کارگران بخش خصوصی است که با همکاری سازمان های آموزش فنی حرفه ای کشور و نظام مهندسی معدن از سال گذشته در مقیاس محدود و آزمایشی در ۷ استان انجام شد و امسال در ۳۱ استان کشور دوره های آموزشی برگزار می شود. وی ادامه داد: در زمینه آموزش تکنسین ها، مهندسان و کارشناسان، قراردادی با سازمان نظام مهندسی معدن منعقد کرده ایم. همچنین برای آموزش سایر دست اندرکاران بخش معدن (مدیران و کارآفرینان)، در حال برنامه ریزی هستیم. مدیر آموزش، پژوهش و فناوری ایمیدرو با اشاره به برنامه های آموزشی جدید در بخش معدن، تصریح کرد: طی ۳ ماه آینده، دوره های ویژه آموزش نظری و عملی با برجسته ترین اساتید خارجی را در دستور کار داریم. همچنین، برنامه آموزش کارکنان ستاد، واحدها و طرح های ایمیدرو با جدیت دنبال می شود.

وی افزود: با توجه به محدودیت های اجرایی و کمبود مربی و مدرس در سطح جهانی به ویژه در زمینه آموزش ایمنی، بهداشت و محیط زیست، دوره های آموزشی به صورت محدود انجام می شود و طی سال های آینده با رفع مشکل کمبود مدرس، دوره های آموزشی افزایش می یابد. در همین زمینه (تربیت مدرس)، با یکی از دانشگاه های آلمان در حال مذاکره هستیم.

تعمیق رابطه با دانشگاه ها

سیاسی راد با اشاره به اینکه ایمیدرو تعمیق رابطه بخش معدن و صنایع معدنی با دانشگاه ها و انجمن های علمی تخصصی را جزو سیاست های خود می داند، گفت: انعقاد قرارداد همکاری با دانشگاه تهران برای تأسیس موسسه پژوهشی مشترک در زمینه معدن و صنایع معدنی، از جمله این اقدامات است. همچنین در حال مبادله تفاهم نامه با دانشگاه صنعتی شریف با تمرکز بر «استحصالی مواد معدنی از منابع ثانویه» و نیز «حوزه انرژی» و «محیط زیست» در بخش معدن و صنایع معدنی هستیم. وی ادامه داد: اوایل امسال نیز با دانشگاه صنعتی مالک اشتر نیز تفاهم نامه همکاری منعقد کردیم و در حال بررسی و تصویب پروژه های مرتبط با بخش معدن و صنایع معدنی هستیم. ۱

فارس، هرمزگان و اصفهان بیشترین سرمایه گذاران محیط زیست

علاوه بر این، از میان معادن سرمایه گذاری کننده در بخش «محیط زیست»، ۵۶۸ معدن در بخش «فضای سبز»، ۱۱۶ معدن در بخش «آب و فاضلاب»، ۷۶ معدن در بخش «هوا»، ۷۰ معدن در بخش «پسماند»، ۲۰ معدن در بخش «صدا» و ۴۳ معدن در «سایر بخش های محیط زیست» سرمایه گذاری کرده اند.

۲۸،۲ درصد معادن دارای فاضلاب نتایج حاصل از اطلاعات محیط زیستی طرح آمارگیری از معادن در حال بهره برداری سال ۹۳ نشان می دهد که از ۵۳۵۵ معدن در حال بهره برداری، ۱۵۰۹ معدن (۲۸٪) درصد از کل تعداد معادن فعال دارای فاضلاب است. از این تعداد، معادن استخراج «شن و ماسه»، «سنگ تزئینی» و «سنگ آهک» به ترتیب با ۲۴۴، ۴۴۱ و ۱۲۹ معدن، بیشترین معادن دارای فاضلاب را به خود اختصاص داده اند.

توزیع استانی معادن، نشان می دهد که استان های اصفهان، کرمان و خراسان جنوبی به ترتیب با ۱۷۸، ۱۰۳ و ۱۰۳ معدن، بیشترین تعداد معادن دارای فاضلاب را داشته اند. نتایج آمارگیری سال ۹۳ نشان می دهد: مقدار کل فاضلاب تولید شده در معادن دارای فاضلاب کشور، ۴۵ میلیون و ۳۳۷ هزار مترمکعب است. این رقم در سال ۹۲، ۴۴ میلیون و ۴۹۵ هزار مترمکعب بوده است. توزیع استانی معادن، نشان می دهد در استان های «کرمان»، «گیلان»، «یزد»، «گلستان» و «تهران» به ترتیب بیشترین مقدار فاضلاب معدنی را تولید کرده اند.

۴۲۸ معدن دارای مخزن سد باطله نتایج مرکز آمار ایران نشان می دهد از ۳۷۲۹ معدن دارای باطله، ۴۲۸ معدن از «مخزن سد باطله»، ۳۰۳۷ معدن از «مخزن دیوی باطله» و ۲۵۵ معدن از «سایر روش ها» برای دفع مواد باطله معدن استفاده کرده اند.

مرکز آمار ایران گزارش داد استان های فارس، هرمزگان و اصفهان بیشترین سرمایه گذاری در بخش محیط زیست معادن را انجام داده اند.

طبق نتایج جدید مرکز آمار ایران از وضعیت امور زیست محیطی در معادن کشور، توزیع استانی معادن در حال بهره برداری نیز نشان می دهد که در سال ۹۳ استان های فارس، هرمزگان و اصفهان به ترتیب با ۶۲، ۱۱۷ و ۴۶ معدن، بیشترین تعداد معادن دارای سرمایه گذاری در بخش محیط زیست را به خود اختصاص داده اند.

گزارش مرکز آمار ایران نشان می دهد که طی سال ۹۳، تعداد ۶۴۳ معدن در حال بهره برداری که معادل ۱۲ درصد از کل تعداد معادن فعال کشور است، ۲۵۴۶ میلیارد ریال در بخش محیط زیست سرمایه گذاری کرده اند. از این میزان، معادن «استخراج سنگ آهن» با ۱۶۵ میلیارد ریال، بیشترین سرمایه گذاری را در بخش محیط زیست انجام داده و معادن «استخراج سنگ مس» و «شن و ماسه» با «۳۱ میلیارد ریال» و «۱۷ میلیارد ریال» سرمایه گذاری در رتبه های بعدی قرار دارند.

همچنین از این تعداد، معادن استخراج «شن و ماسه»، «سنگ آهک» و «سنگ لاشه» به ترتیب با ۱۳۹، ۹۰ و ۱۷۷ معدن، بیشترین تعداد معادن دارای سرمایه گذاری در بخش محیط زیست بوده اند.

افزون بر این، از میزان سرمایه گذاری صورت گرفته در این حوزه، ۱۲۰،۱ میلیارد ریال در بخش «فضای سبز»، ۵۷،۱ میلیارد ریال در بخش «آب و فاضلاب»، ۲۵،۸ میلیارد ریال در بخش «پسماند»، ۲۳،۲ میلیارد ریال در بخش «هوا»، ۱۰،۱ میلیارد ریال در بخش «صدا» و ۱۸،۲ میلیارد ریال در «سایر بخش های مربوط به محیط زیست»، سرمایه گذاری شده است.

کاهش ۱۰ درصدی نرخ تورم معدن

نرخ تورم کل بخش معدن در فصل بهار امسال با کاهش بیش از ۱۰ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل همراه شد. به گزارش روابط طبق گزارش مرکز آمار ایران نرخ تورم کل بخش معدن در ۴ فصل منتهی به بهار سال ۹۵ با افت ۱۰٫۲ درصدی مواجه شد. همچنین این شاخص نسبت به فصل مشابه سال گذشته (تورم نقطه به نقطه) ۱۲٫۷ درصد کاهش یافت. این در حالی است که نرخ تورم فصلی این حوزه نیز روند نزولی را طی کرده و با افت ۴٫۸ درصدی همراه شده است. این در حالی است که در سه فصل ابتدای سال ۹۴، شاخص تولید کننده بخش معدن صعودی بود. شاخص قیمت در بخش «استخراج کانه های فلزی» با ۷٫۲ درصد کاهش نسبت به فصل قبل به عدد ۱۸۵٫۳ رسید. این کاهش بیشتر تحت تاثیر کاهش ۸٫۶ درصدی فعالیت «استخراج سنگ

های آهنی» ایجاد است. در فعالیت «استخراج سنگ های آهنی»، شاخص قیمت در فصل بهار ۱۳۹۵ به رقم ۲۵۲٫۹ رسید که به این ترتیب نسبت به فصل قبل به میزان ۸٫۶ درصد کاهش نشان داده است. کاهش مذکور به طور عمده ناشی از کاهش قیمت ماده معدنی «کنسانتره آهن» است. شاخص قیمت در فصل بهار سال جاری در فعالیت «استخراج سرب و روی» به رقم ۱۸۶٫۸ رسید و به این ترتیب نسبت به فصل قبل ۴٫۳ درصد کاهش نشان داده است. کاهش مذکور به سبب افت قیمت ماده معدنی «سنگ سرب و روی» است. در فصل بهار سال ۱۳۹۵، شاخص قیمت در فعالیتهای استخراج سنگ مس، استخراج بوکسیت، استخراج سنگ بالاست، استخراج سولفات سدیم و استخراج میکا بدون تغییر مانده است.

معدن جلوتر از صنعت

بخش معدن در سال گذشته رشد مثبت را به ثبت رساند و جلوتر از بخش صنعت قرار گرفت. وزارت صنعت معدن و تجارت با انتشار گزارش رسمی حوزه صنعت و معدن، از رشد ۱۰٫۷ درصدی «معدن» در سال گذشته خبر داد. در این گزارش که به آمارهای مرکز آمار ایران استناد شده است، در حالی که بخش صنعت رشد منفی ۳ درصد را کسب کرده، بخش معدن توانسته در جایگاه بالاتری نسبت به حوزه صنعت قرار گیرد. از سوی دیگر رشد محصول ناخالص

داخلی در سال گذشته، به یک دهم درصد برسد. در این گزارش رشد «صنعت و معدن» برابر با صفر اعلام شده است. همچنین رشد «گروه های»، کشاورزی و خدمات به ترتیب به ۵٫۴ درصد و ۲ دهم درصد بوده است. سال ۹۳ نیز طبق آمارهای رسمی بانک مرکزی، بخش معدن با رشد ۹٫۸ درصدی، جایگاه بالاتری نسبت به حوزه صنعت کسب کرد، در حالی که رشد بخش صنعت در سال ۹۳ به ۶٫۷ درصد رسیده بود. در این گزارش سال ۱۳۷۶، به عنوان سال پایه منظور شده است.

۱۴ فرصت توسعه ای بالغو تحریم ها

رئیس هیات عامل ایمیدرو «امکان پذیر شدن فاینانس طرح های معدنی تکمیل کننده زنجیره ارزش» و «رشد تقاضا برای محصولات بخش معدن با فعال شدن طرح ها»، را به عنوان فرصت های ارزشمند دیگر پس از لغو تحریم ها برشمرد و تصریح کرد: با رشد ارزش بورس، تامین مالی ارزان تری برای شرکت ها و طرح های توسعه ای فراهم شده و بالغو بخشی از تحریم های فناوری نیز، فرصت رشد بهره وری در واحدهای بخش معدن و صنایع معدنی ایجاد خواهد شد.

وی افزود: افزون بر این، با برداشته شدن تحریم ها، بدون شک ممنوعیت سرمایه گذاری خارجی در بخش های مختلف اقتصادی و از جمله بخش معدن و صنایع معدنی حذف خواهد شد که در نتیجه آن، زنجیره ارزش این بخش تکمیل و بازار محصولات معدنی و صنایع معدنی توسعه خواهد یافت. کرباسیان با اشاره به «بی نیاز شدن کارخانه ها به انبار مواد اولیه و لوازم یدکی ناشی از ریسک تحریم» پس از رفع تحریم ها، گفت: با این اقدام، ۳ فرصت شامل «رشد بهره وری و کاهش حجم انبار»، «ارائه خدمات پس از فروش و ضمانت توسط فروشندگان قطعات» و نیز «کاهش قیمت قطعات ناشی از خرید مستقیم و حذف واسطه ها» برای بخش معدن و صنایع معدنی فراهم خواهد شد.

رئیس هیات عامل ایمیدرو گفت: با لغو تحریم های بین المللی، ۱۴ فرصت بی نظیر برای توسعه بخش معدن و صنایع معدنی فراهم می شود. به گزارش روابط عمومی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، مهدی کرباسیان با بیان این مطلب اظهار داشت: با برداشته شدن تحریم های بین المللی، بخش معدن و صنایع معدنی به عنوان یکی از حوزه های اساسی توسعه اقتصاد کشور در کنار نفت و گاز، به خوبی می تواند اهداف اقتصاد مقاومتی مورد نظر مقام معظم رهبری را محقق سازد. به عنوان مثال، با آزاد سازی دارایی ها و رشد یک میلیون بشکه ای صادرات نفت در بودجه ۹۵، بازار داخلی تقویت و با رشد اعتبارات عمرانی، تقاضای برای اجرای طرح های عمرانی و ساخت و ساز در بخش دولتی و خصوصی نیز تقویت خواهد شد. وی ادامه داد: این امر به رونق بازار محصولات بخش معدن و صنایع معدنی کمک خواهد کرد. همچنین، با این روند رشد اعتبارات توسعه ای بخش معدن و صنایع معدنی ممکن خواهد شد. از دیگر فرصت های پیش روی کشورمان پس از برداشته شدن تحریم ها، «کاهش ریسک واردات و صادرات» و نیز «رشد تعداد و تنوع مشتریان و تامین کنندگان» با انتقال وجه از طریق سیستم بانکی و گشایش اعتبار اسنادی است.

کارنامه ۳ ساله

بازخوانی فعالیت ایמידرو
در دولت تدبیر و امید

روابط عمومی سازمان توسعه و نوسازی
معادن و صنایع معدنی ایران (ایמידرو)

وب سایت: www.imidro.gov.ir

پست الکترونیک: info@imidro.gov.ir

تلفن تحریریه: ۰۲۱-۸۸۳۱۸۲۴۶

فابریک: ۰۲۱-۸۸۸۴۲۶۴۷